

IAIA JESUSMANDA ALLI WILLAITA SAN MATEOMI WILLA

Jesucristopa ñugpamanda achala taitakuna

¹ Jesucristopa ñugpamanda achala taitakuna,
kasasik suti karkakuna. Pai Jesús, atun taita David
i Abrahampa iawarsik karka.

² Abraham, Isaak suti wawata iukarka.
Isaakka, Jakob suti wawata iukarka.
Jakobka, Judá suti i sug waugkindikunatapas
iukarka.

³ Judaka, Fares i Zara suti wawakunata iukarka.
Paikunapa mamaka, Tamar suti karka.

Fareska, Esrom suti wawata;
Esromka, Aram suti wawata;

⁴ Aramka, Aminadab suti wawata;
Aminadabka, Naasón suti wawata;
Naasonka, Salmón suti wawata;

⁵ Salmonka, Booz suti wawata iukarka.
Boozpa mamaka, Rahab suti karka.

Boozka, Obed suti wawata iukarka.
Obedpa mamaka, Rut suti karka.

Obedka, Isaí suti wawata iukarka.

⁶ Isaika, atun mandag Davidta iukarka.
Davidka, Salomón suti wawata iukarka.

Paipa mamaka, Uriaspa warmi kaska karka.

⁷ Salomonka, Roboam suti wawata;
Roboamka, Abías suti wawata;

Abiaska, Asa suti wawata;

⁸ Asaka, Josafat suti wawata;
Josafatka, Joram suti wawata;

Joramka, Uzías suti wawata;
⁹ Uziaska, Jotam suti wawata;
 Jotamka, Akaz suti wawata;
 Akazka, Ezekías suti wawata;
¹⁰ Ezekiaska, Manasés suti wawata;
 Manaseska, Amón suti wawata;
 Amonka, Josás suti wawata iukarka.
¹¹ Josiaska, Jekoniás suti i sug waugkindikunata-pas iukarka.

Paikuna kaugsanakunkama, Israel alpamanda runakuna Babilonia suti alpama prisu apai tukurkakuna.

¹² Chi alpama apai tukuskapi,
 Jekoniaska Salatiel suti wawata iukarka.
 Salatielka, Zorobabel suti wawata;
¹³ Zorobabelka, Abiud suti wawata;
 Abiudka, Eliakim suti wawata;
 Eliakimka, Azor suti wawata;
¹⁴ Azorka, Sadok suti wawata;
 Sadokka, Akim suti wawata;
 Akimka, Eliud suti wawata;
¹⁵ Eliudka, Eleazar suti wawata;
 Eleazarka, Matán suti wawata;
 Matanka, Jakob suti wawata;
¹⁶ Jakobka, José suti wawata iukarka.

Chi Joseka, Mariapa kusami tukugsamurka. Mariaka, Mesías u Cristo suti Jesuspa mamami tukurka.

¹⁷ Chasaka, ñugpa taita Abrahammandata atun mandag Davidkama, chunga chusku achala taitakunasik karka. Davidmandata Israelmanda runakuna Babilonia alpama prisu apai tukunkama, chunga chusku achala taitakunasik tukugsamurka. Chi alpama apai tukuskauramanda Cristo tiagsamunkama,

ikuti chunga chusku achala taitakunasik tukugsamurka.

Iaia Jesús tiagsamungapa kaskamanda

¹⁸ Kasami tukugsamurka, Jesucristo tiagsamungapa kaura. Paipa mama María, Josewa kasa-rangapa karka. Paikuna manara sugllapi kaug-sagpi, Mariaka Santu Ispiritumandami wigsita-wa ungug ña karka. ¹⁹ Paipa kusa tukunga Joseka kawarka, paipa warmi ña wambrawa un-gug kagta. Pai, alli runa kaspa, mana munarka, sugkunapa ñawipi pingaiachingapa. Nispa iuirraka, paimanda pakalla sitaspa anchuringapa.

²⁰ Chasa iuiakunkama, atun Taita Diuspa sug anjilka, Joseta muskui ukupi kawarispa, nirka:

—Davidpa wawakunapa wawa José, mana mancharikui. Kamba warmi tukunga Mariata kamba wasima kaiai. Paika, Santu Ispiritumandami ungug ka. ²¹ Kari wambrami iukangapa ka. Paitaka sutichinkangimi Jesús. Paimi, paipa alpamanda kagkunata pandariskakunata pasinsiaspa, kispichingapa ka.

²² Chasami atun Taita Dius paipa Ispirituwa rimagwa ñugpata willaskasina tukugsamurka. Kasami ñugpamandata willaraiarka:

²³ Uiaichi. Mana kari rigsiska sipas, ungurispa, sug kari wambrami iukagsamungapa ka.
Paita Emanuelmi sutichingapa kankuna.
(Emanuel niraianmi “Dius nukanchiwa”.)

²⁴ José, ña rigcharispaka, atun Taita Diuspa anjil imasa niskasina rurarka. Mariata paipa wasima warmitasina kaiarka. ²⁵ Chasa kaiaspapas, mana

sugllapi tukurkakuna, willaska kari wambra tiagsamunkama. Ña tiagsamuura, paita Jesús suti-chirka.

2

Magukuna, Jesuspagma chaiangapa riskakunamanda

¹ Judea alpamanda Belén puiblupimi Jesús tiagsamurka. Chi alpapi kaugsanakuskata mandag, Herodes suti karka. Chiurakuna magu suti istri-llekunata iachaikug taitakunaka, indi llugsidirunigmanda Jerusalén puibluma chaiagsamurkakuna. ² Chipika tapunakurka:

—Judiukunapa atun mandag ña tiagsamuska, ¿maipitak ka? Istrilla pai tiagsamuska kawachigtami indi llugsidirupi kawarkanchi. Chimandami samurkanchi, paita kunguringapa.

³ Chasa uiaspa, atun mandag Herodes i Jerusalenpi tukui kaugsanakug iapa mancharirkakuna. ⁴ Herodeska, tukui iaia sasirdutikunata i Moisés ima niskata iachachig taitakunata kaiaspa, tapurkakunata:

—Cristo, ¿maipitak tiagsamungapa willaraiá?

⁵ Chiura ainirkakuna:

—Judá alpamanda Belén puiblupimi willaraiá. Kasami Santu Ispirituwa ñugpamanda rimagnirka:

⁶ Kam Belén, Judá alpamanda sug puiblukunamanda mas uchulla mana kangichu. Kambagmandami sug atun mandag llugsingapa ka.

Paika, nukapa Israel alpamanda tukui runakunata kawaspa ñugpagmi kangapa ka.

⁷ Chasa uiangallawa Herodeska, pakalla magukunata kaiaspa, allilla tapuchirka:

—¿Imauramandatak chi istrilla llugsiskata kawarkangichi?—. ⁸ Tukui tapuchispaka, nirka—Belenma riichi. Chipika, chi wawamanda allilla tapungichi. Paita tarispaka, willawagsamungichi, nukapas rispa, paita kungurigringapa.

⁹ Chasa uiaspa, chi magukunaka chimanda llugsirkakuna. Chiura chi istrilla ñugpa kawaskaka, ikuti kawarispa, ñugparka. Belén puibluma chaiagrispa, chi wawa kaskapi saiarigrirka. ¹⁰ Istrillata kawaspaka, magukuna iapa suma iuiachiiwa tukurkakuna. ¹¹ Chi wasi ukuma iaikugrispaka, wawata mama Mariawanta tarigrirkakuna. Kungurispaka, wawata mucharkakuna. Ima apamuskata paskaspaka, paita kararkakuna: kuri, suma asna insinsu, mira kupal. ¹² Chiuramanda, magukunata muskui ukupi willai tukurkakuna, Herodespagina mana kutingapa. Chimanda, pai kikinkunapagma sug ñambita kutirkakuna.

Ejipto alpama mitikuspa riskamanda

¹³ Magukuna ña riskauramanda, atun Taita Diuspa anjilka, muskui ukupi kawarispa, Joseta kasami nirka:

—Atarii. Wawata mamandiwanta, Ejipto suti alpama mitikuichi. Chi alpapi chisiagriichi, nuka ikuti kamta willankama. Herodesmi wawata wañuchingapa maskachingapa ka.

¹⁴ Chi tutalla Joseka, atarispa, wawata mamandiwanta pusaspa, Ejiptoma mitikurka-

kuna. ¹⁵ Chi alpapika kaugsagrirkakuna, Herodes wañunkama.

Chasami atun Taita Dius, paipa Ispirituwa rimagwa ñugpata willaskasina tukugsamurka. Kasami ñugpamandata willaraiarka: “Ejipto alpamandi nukapa wambrata kaiarkani”.

Mandag Herodes, wawakunata wañuchichiskamanda

¹⁶ Herodeska iuiarigsamurka: “Nuka imasa niskasina, magukuna mana willawagsamurkakuna”. Chiwanka, iapa rabiawa tukugsamurka. Nispaka, suldadukunata Belén puibluma chi suiu kaugsanakuskapagma kacharka, tukui manara iskai wataiug kari wambrakunata wañuchingapa. Istrilla imaura kawariskata magukunata allilla tapuchiskawa iuiarispasi chasa kacharka.

¹⁷ Sutipami Jeremías suti Santu Ispirituwa rimag ñugpata willaskasina tukugsamurka. Kasami ñugpamandata willaraiarka:

¹⁸ Ramá suti puiblupi, iapa llakii wakaikunami uiariku.

Chika, Rakel suti mamami paipa wawakunamanda wakaku.

Mana mas paipa wawakuna kawarigsamungapa kagmandami ñi pi mana pudinkuna, paipa llakiita anchuchingapa.

¹⁹ Ña Herodes wañuskauramanda, atun Taita Diuspa anjilka, Ejipto alpama rispa, ikuti Joseta muskui ukupi kawarigrirka, ²⁰ kasa nispa:

—Atarii. Wawata mamandiwanta pusaspa, Israel alpama kutii. Wawata wañuchingapa munagkuna, ñami wañurkakuna.

²¹ Chasa uiaspa José, atarispa, wawata mamandiwanta pusaspa, Israel alpama samurkakuna. ²² Chaiagsamuspaka, iacharkakuna, Arkelao suti Herodespa wambra, Judea alpallapita mandag kagta. Chasa iachaspaka, mancharirka chi alpapi kaugsagringapa. Nispa, muskui ukupi paita willai tukuspa, Galilea suti alpama rirkakuna. ²³ Chima chaiagrispaka, Nazaret suti puiblupi kaugsai kallarirkakuna.

Chasami Santu Ispirituwa ñugpata willaraiaskasina tukugsamurka. Kasami willaraiarka: “Paika, nazareno sutimi kangapa ka”.

3

Juan Bautista, chusa sitaska alpapi kaskamanda

¹ Chi punchakuna Juan Bautista, Judeamanda chusa sitaska alpapi kawarigsamurka, ² kasa nispa:

—Suma luarmanda mandai, ñami chaimungapa ka. Pandariikunata sakispas, Taita Diuswa tukugsamuichi.

³ Paimandami Santu Ispirituwa rimag Isaías suti, kasa willaska karka:

Chusa sitaska alpapi,
sug runa kaparispani puriku, kasa nispa:
“Imasami ñambi allichinchi:
chasallata alli iuiaikunata apiichi,
atun Taita Diusta chaskingapa”.

⁴ Juanka, kamello suti animalpa agchata awaska katanga churariskami karka. Karata siñidursina ruraspa chumbilliskami karka.

Langosta suti chapulinsina i sachukumanda abijunkunapa dusi miskillami mikuspa kaugsakurka.

⁵ Jerusalén puiblunigmanda, Judea suiu alpamanda i Jordán iaku suiu ladumanda, tukuinigmanda runakuna paipagma chaiai kallarirkakuna. ⁶ Paika, Jordán iakupi maikan pandariskakunamanda willarinakuskata baugtisakurka.

⁷ Achka fariseo i saduseo suti taitakunapas, Juanpagina chaigrirkakuna baugtisaringapa. Chikunata kawaspaka, paika nirka:

—Mana alli runakuna, kulibrasinami kangichi. ¿Pitak kamkunata willagrirka: “Taita Dius iapa rabiarispa llakii puncha, ñami chaimuku. Mitikuichi, kispiriska kangapa”? ⁸ Tukui pandariikunata sakispa, allilla ruraichi. ⁹ Mana iuiarispa kaichi: “Ñugpamanda taita Abrahampa iawarmi kanchi”. Nikichitami: Taita Dius munagpika, kai rumikunapas pudinkunami, Abrahampa wambrakuna tukugsamungakuna. ¹⁰ Ñami tukuimanda justisiangapa ka; imasami sachakunata achawa urmachingapa kawaku: chasa. Tukui sacha chusa u mana mikungasina muiu iukaskakunata anguwanta urmachispas, ninapimi churangapa ka.

¹¹ —Kasapas. Kamkuna allilla iuiarispa pandariikunata sakigpika, nuka iakuwami baugtisaiki-chita. Ikuti sug nukamanda mas iachaka, nukappa katimi samungapa ka. Paita, nuka mana pudenichu, kungurispa, paipa chakikunapi churaraiskata surkungapagllapas. Paika, Santu Ispirituwa i nina sindiwasinami baugtisangapa ka.

¹² Imasami chagrapi trigu agllag runa, palawa mana alli ugsakunata chabsichispa anchuchí: chasallatami pai suiaku, mana alli iuiagkunata alli iuiagkunapa chaugpimanda anchuchingapa. Alli trigusina kagkunata sugllapi sumami waka-chingapa ka. Ikuti mana alli ugsasina kagkunataka mana wañug ninapi rupakungapami sitan-gapa ka.

Jesús baugtisariskamanda

¹³ Chi punchakuna Jesuspas, Galilea alpamanda llugsispa, Jordán iakuma chaiagrirká, Juan paita baugtisangapa. ¹⁴ Juanka, piñarispa nirka:

—¿Imapatak chasa mañawaspa samukungi? Nukatami iukarkangi, kam baugtisawanga.

¹⁵ Jesuska ainirka:

—Baugtisawailla. Chasami chaiaku, Taita Dius tukui imasa niskasina nukanchi rurangapa.

Chasa ainiura, Juanka paita baugtisarka.

¹⁶ Jesús baugtisai tukungallawa, iakumanda llugsirka. Chiuralla, awa suma luar paskarirka. Chimanda kawarka, Diuspa Ispíritu palumasina rigcha kawarispami paipagma uraikumugta. ¹⁷ Suma luarmanda rimaipas uiarig-samurka, kasa nispa:

—Kai, nukapa kuiaska wambrami kapuá. Paita kawaspa, iapa alli sumami iuiachiiwa kawani.

4

Iaia kuku, Jesusta pandariikunapi urmachin-gapa munakuskamanda

¹ Chiuramandaka Santu Ispíritu, chusa sitaska alpama Jesusta pusarka. Chipika iaia kuku,

pandariikunapi paita urmachingapa munakurka.
² Chusku chunga puncha tutakunawantami Jesús mana ñi imapas mikuspalla chisiakurka. Nispaka, iapa iarkaimanda iuiachigsamurka. ³ Chiura chi mana allilla iuiachig iaia kukuka, paipagma chaiagrispa, nirka:

—Kam Diuspa wambra kagpika, kai rumikunata nii: “Tanda tukuichi”.

⁴ Jesuska ainirka:

—Ñugpamanda librupi, kasami willaraiá: Runakuna, mana tandallawa kaugsangapa kan-kunachu.
 Taita Dius tukui ima rimaskakunawami kaugsangapa chaiá.

⁵ Nispaka chi iaia kuku, Jerusalén suti Taita Diuspalla kaska puibluma pusaspa, Diuspa atun wasi awa puntapi saiachigrirká. ⁶ Nispaka, nirka:

—Kam Diuspa wambra kagpika, alpama sitarii.
 Ñugpamanda librupi, kasami willaraiá:
 Taita Dius, paipa anjilkunatami ninga, kamta kawagsamungapa.

Paikunapa makipimi urmankangi.

Chasaka, mana rumipi u imapipas chaki takarin-kangichu.

⁷ Jesuska ainirka:

—Kasapasmí willaraiá:
 Kamba atun Taita Diusta mana ianga ningi:
 “Abir kawasaki: ¿pudingichu?”.

⁸ Ikuti chi iaia kukuka, iapa awa filuma pusaspa, kai luarpi tukui alpakuna i tukui ima chipi suma tiaskakunata kawachirka. ⁹ Nispaka, nirka:

—Kam kunguriwagpika, tukui kawarkangi:
 chikunatami karasaki.

10 Chiura Jesuska, chi iaia kukuta nirka:

—Nukapa ñawimanda anchurii. Ñugpamanda librupi, kasami willaraiá:
Kamba atun Taita Diusllata kungurispa kangi.
Pai ima niskallatami iukangi ruraspa kanga.

11 Chasa niura, chi iaia kuku, Jesusta sakispa,
anchurirka. Chiuralla anjilkuna, samuspa, paita
ima ministiskami karagsamurkakuna.

Galilea alpapi, Jesús willai kallariskamanda

12 Juan Bautista karsilpi wichkaska kagta iachaspa, Jesuska Galilea alpama rirk'a.

13 Manima Nazaret puiblupi kidarirka.
Kafarnaum suti puiblupimi kaugsai kallarirka.

Chi Kafarnaumka, Galilea atun kucha ladupimi ka, Zabulón i Neftalí suti ñugpamanda taitakuna kaugsaska alpapi.

14 Isaías suti Santu Ispirituwa rimag, ima ñugpamanda willaska tukugsamungapami Jesús chipi kaugsangapa chaiarka. Kasami Isaías niska karka:

15 Zabulón i Neftalipa alpakunapi,
atun kuchama ridiru ñambi ladu s uiu,
Jordán iaku sug ladu chimba,
Galilea alpapimi Taita Diusta mana rigsigkuna kaugsankuna.

16 Chi alpakunapi iana tutapisina kaugsanakug,
sug atun punchaiachigsina runatami kawangapa kankuna.

Chi alpa s uiu, wañungapa manchaiwa kaugsnakuskapimi
chi runa kawarigsamungapa kankunata.

¹⁷ Jesuska, Kafarnaum puiblupi kaugskuspaka, kasami willai kallarirka:

—Suma luarmanda mandai, ñami chaimungapa ka. Pandariikunata sakispa, Taita Diuswa tukugsamuichi.

Chusku chalwadurkunata, Jesús kaiaskamanda

¹⁸ Galilea atun kucha pata pata purikuspa, Jesús, iskai waugkindikunata kawarka: sug, Simón suti; paillatata Pedro. Sugka, Andresmi suti karka. Paikuna, chalwadurkuna kaspa, ataraia iaku ukuma sitaspami purinakurka. ¹⁹ Paikunata kawaspaka, Jesuska nirkakunata:

—Katiwaichi. Iachachisakichitami, chalwakunata apigsina, runapura maskapuagkuna kangapa.

²⁰ Chasa uiangallawa, ataraia kunkata sakispa, Jesusta katirkakuna.

²¹ Chimanda mailla riskapi, ikuti Jesús, sug iskai waugkindikunatami kawarka. Paikuna, Zebedeopa wambrakunami karka; sug Santiago suti; sugka Juan. Paikuna, taitandiwa kanuapi kaspa, ataraia kunkata allichinakurka. Paikunata kawaspaka, Jesuska kaiarkakunata. ²² Paikunapas, uiangallawa, taitata i kanuata sakispa, Jesusta katirkakuna.

Jesús, iapa achka runakunata iachachiska-manda

²³ Chimanda Jesuska, Galilea alpa suiu, judiukuna tandaridiru wasikunapi iachachispa, Diuspa suma mandaimanda Alli Willaita willaspa, tukuikunata maituku unguikunawa kaskakunatapas ambispami purikurka. ²⁴ Siria suti alpa suiupasmi paimanda iapa iacharigrirka.

Chiwanka, tukui ungugkunata paipagma pusanakurka. Sug rigcha sug rigcha ungui i nanaikunawa kaskakunata, kuku wairawa kagkunata, wañui ungui iukaskakunata, mana kuirpu kuiuringapa pudigkunatapas, tukui chasakunatami Jesús ambispa purikurka.

²⁵ Chi punchakuna iapa achka runakuna, paíwa sugllapi tandarispa purinakurka, Galilea i Judea alpakunanigmada, Dekápolis suti puiblukunanigmada, Jerusalennigmada i Jordán iaku sug ladu chimbanigmada.

5

Awa lumapi, Jesús iachachiskamanda

¹ Chi achka runakunata kawaspaka, Jesús awa lumama rirka. Chipi tiarigriura, paita katiraiagkuna kaillaiagrirkakuna. ² Chiura, Jesuska iachachii kallarirkakunata, kasa nispa:

³ —Kamkuna, Taita Diuswa iuiarispa, mana iukagsina tukugkuna, paipa iapa kuiaskami kangichi. Chasa kagkuna, Dius suma mandakuskapi-mi iaikugringapa kangichi.

⁴ —Piwapas mana atuniachiriska iuiaspa kagkunapas, Taita Diuspa iapa kuiaskami kangichi. Chasa kagkuna, kai alpa duiñu karaska kagkunami niraiangapa kangichi.

⁵ —Kunaura iapa llakiwa wakanakuskapas, Taita Diuspa iapa kuiaskami kangichi. Chasa kagkunata, paimi sumaglla llakiikunata anchuchingapa ka.

⁶ —Iarkai i iakunaiwasina Taita Dius imasa munaskasina rurangapa munagkunapas, paipa

iapa kuiaskami kangichi. Paillatatami ima alli munaskata karamungapa ka.

⁷ —Sugkunamanda iapa llakiwa kagkunapas, Taita Diuspa iapa kuiaskami kangichi. Chasa kagkunamanda, paipasmi iapa llakiwa kawangapa ka.

⁸ —Tukuipi allilla suma iuiawaiwa kagkunapas, Taita Diuspa iapa kuiaskami kangichi. Chasa kagkuna, paipa ñawitami kawagringapa kangichi.

⁹ —Rabiawa kagkunata pasinsiacchigkunapas, Taita Diuspa iapa kuiaskami kangichi. Chasa ruragkunata, pai ningapami ka: “Nukapa wambrekunami kangichi”.

¹⁰ —Kamkuna alli ruraspa kaugsanakugmanda, sugkuna mana suma kamkunata ruranakugpipas, Taita Diuspa iapa kuiaskami kangichi. Chasa pasaspa kagkuna, Dius suma mandakuskapimi iaikugringapa kangichi.

¹¹ —Nukamanda iuiarispa, maikanpas kamkunata kamispa, mana suma ruraspa, kamkunamanda llullaspa juchachispa rimagpikunaka, Taita Diuspa iapa kuiaskami kangichi. ¹² Chasa mana allilla kamkunata ruragpipas, kuntintarisalla kangichi. Kamkunata Taita Dius, sug luarpi askurinti sumami tukui karangapa ka. Chasallatami kamkunamanda mas ñugpa kaugsaskakuna, Santu Ispirituwa rimagkunatapas mana allilla rurarkakuna.

“Kachisina i iuiakunata punchaiachigsinami kangichi”

¹³ —Kamkuna, kai alpapi kaugsanakuska-manda kachisinami kangichi, tukuikuna mas sumaglla kaugsanakungapa. Kachi wagllirigpika, mana pudiringachu kachiachingapa. Ñi imapapas mana balingapa kanchu. Chasataka, sitaimi chaiá, pipas saruspa ialingapa.

¹⁴ —Kamkuna, kai alpapi kaugsanakuskapia iuiaikunata punchaiachigkunami kangichi. Mai-kan puiblu luma awapi tiag, mana pakallapimi ka. ¹⁵ Chasallata, ñi pipas mana bila sindichin-kangichichu, kawitu ukuma churangapa. Awa-pimi churangapa kangichi, tukui chi ukupi kag-kunata punchaiachingapa. ¹⁶ Chasallata kam-kunapas, runakunapa ñugpa ladu alli ruraikunawa punchaiachigkunasina kaugsangichi. Chas-apika, kamkunapa alli ruraikunata kawaspaka, paikunapas kamkunapa Taita Dius suma luarpi kagtami iapa suma atuniachingapa kankuna.

Moisés ima rurangapa niskamanda

¹⁷ —Mana samurkanichu, Moisés i Santu Ispirituwa rimagrunkuna ima rurangapa niskata puchukangapa. Mana chasa iuianakuichi. Chikunapi ima willaraiaskata rurangapami samurkani. ¹⁸ Kasami nuka niikichita: sug luar i kai alpa luar tukurigsina kagpipas, chi ñugpamanda ima willaraiaskaka, ñi mailla mana anchuchii tukungapa kanchu. Tukui imasa ñugpamanda librupi willaraiaskasinati tukungapa ka. ¹⁹ Chasamanda, maikanpas tukui ima niskata mana ruraspa sugkunatapas chasallata iachachigpika, suma luarma iaikugrigpura mas uchullami niraiangapa

kankuna. Ikuti maikanpas tukui ima niskata ruraspa sugkunatapas chasallata iachachigpika, suma luarma iaikugrigpura atunmi niraiangapa kankuna. ²⁰ Kasami niikichita: Moisés ima niskata iachachig taitakuna i fariseokunamandapas mas allilla kamkuna mana ruragpikunaka, suma luarma mana iaikugringapa kangichichu.

Rabiariskamanda

²¹ —Ñami ñugpamanda runakunata kasa niraikata uiarkangichi: “Mana wañuchingichi. Maikan wañuchigtaka justisiaimi tukungapa ka”.

²² Chasa kagpipas, nukaka kasami niikichita: piwapas rabiarigkunatami justisiai tukungapa kankuna. Maikan kamigkunata mas atun justisiaimi tukungapa kankuna. “Kam, iapa upaiaskami kangi” maikan nigkunata diltudupa ninamami sitai tukungapa kankuna.

²³ —Chasamanda kamta, kamariku altarma apakuura sug runawa mana allilla kagta iuiaripí,
²⁴ kamarikuta sakispa, ñugpa ringapami chaiá, chi runawa allilla tukungapa. Chiuramanda kutingi, kamarikuta Taita Diusta kawachingapa.

²⁵ —Maikan kamta dimandaspa, justisiapagma pusanakugpika, chara ñambi rinakuskallapi paita sumaglla rimangi, manara justisiapagma chaiachigrigpi. Mana kagpika, chaiachigriura, justisiaka kamta alwasilkunapa makipimi sakinga. Chiura alwasilkunaka, kamta karsilpimi wichkanga. ²⁶ Kasami nuka niiki: chimanda mana llugsingapa kangichu, tukui kulkí manara kutichinkama.

Kari warmiwa atun pandariskamanda

27 —Ñami kasa niraiaskata uiarkangichi: “Mana sugpa warmiwa pandarikungi”. **28** Chasa kagpipas, nukaka kasami niikichita: maikanpas, sugpa warmita kawaspa, paiwa siriringapa munaspaka, ñami chassa iuiaipi atun pandarii rurarkangichi.

29 —Kasapas. Kamkunapa alli ñawiwa kawaspa, pandaringapa kagpika, chi ñawita chaianmi surkuspa sitangapa, mana pandaringapa. Chasapaka, mas allichar kantra, kuirpumanda suglla imapas sitaspa, pisi kangapa. Mana kagpika, ñukui kuirpuwantachu munaipa, diltudupa ninama sitai tukungapa?

30 —Chasallata, kamkunapa alli makiwa pandaringapa kagpika, chi makita chaianmi kuchuspa sitangapa, mana pandaringapa. Chasapaka, mas allichar kantra, kuirpumanda suglla imapas sitaspa, pisi kangapa. Mana kagpika, ñukui kuirpuwantachu munaipa, diltudupa ninama ringapa?

Warmita sitagkunamanda

31 —Kasapasmí Moisés ima willaraiaskapi niriarka: “Maikanpas kikinpa warmita sitangapa munagpika, chasa munaskata iskribispa, chi warmita kuangichi”. **32** Chasa kagpipas, nukaka kasami niikichita: maikanpas, kikinpa warmita imamandallas sitagpika, atun pandariima kachagsinami rurá. Chi warmi sug kariwa apirigpika, chimandakar pudinmi sitanga. Chasallata, maikanpas kusa sitaska warmiwa kasaragpika, atun pandariimi rurá.

Taita Diuspa ñawipi allilla nikuskamanda

³³ —Kasapasmi ñugpamanda runakunata niraika: “Atun Taita Diuspa ñawipi mana llullangichi. Imasami Taita Diuspa ñawipi allilla rurangapa nirkangichi: chasa rurangichi”. ³⁴ Chasa kagpipas, nukaka kasami niikichita: mana imatas pas kawag churangichi, kam nikuska allilla kagta. Suma luarta mana kawag churangichi; suma luar, Taita Diuspa mandadirumi ka. ³⁵ Kai alpatapas mana kawag churangichi; kai alpa, paipa sarudirumi ka. Jerusalentapas mana kawag churangichi; chita, tukui manduiug Taita Diuspa puiblumi ka. ³⁶ Kamkunapa umatapas mana kawag churangichi; kamkuna manima pudingapa kangichchu, ñi sug agcha iuraiachingapa u ianaiachingapa. ³⁷ Chasapaka, “Ari” ningapa chaiagpika, “Ari” ningichilla. “Mana” ningapa kaura, ningichilla: “Mana”. Imatapas chiwa kawag churagpika, iaia kukumi iuiachiku.

“Kamkunata jiru ruraskakunata mana randichingichi”

³⁸ —Ñami kasa ñugpamanda niraiaskata uiarkangichi: “Maikanpas rabiarispa ñawi surkuskataka chasallata randichingapa. Maikanpas kiru llugsiga piaskataka chasallata randichingapa”. ³⁹ Chasa kagpipas, nukaka kasami niikichita: maikanpas kamta mana suma ruraskakunata mana randichingi. Pipas alli ladu kachitipi kamta piagpika, sug ladu kachitipi piangapapas sakiringi. ⁴⁰ Maikan kamta dimandaspa, kusma kichungapa munagpika, kapisaiutapas kuangi apachu. ⁴¹ Maikanpas kamta chunga kuadra aparispas katingapa

chaiagpika, iskai chunga kuadrapas katingi. ⁴² Maikanpas ima mañaskata karangilla. Maikan “Mañachiwai” niskata, þujalallapas ningi: “Mana”!

“Kamkunata mana munagkunata kuiangichi”

⁴³ —Ñami kasa ñugpamanda niraiaskata uiarkangichi: “Kamkunapa iacharidukunata kuiaimi iukangichi. Ikuti kamkunata mana munagkunatakar rabiawa kawangichi”.

⁴⁴ Chasa kagpipas, nukaka kasami niikichita: kamkunata mana munaspa piñanakuskata kuiangichi. Kamkunata mana suma ruraspa puchukangapa munanakuskamanda, Taita Diusta paikunamanda allilla mañapungichi.

⁴⁵ Chasawaka, kamkunapa Taita Dius suma luarpi kagpa wambrakunami tukungapa kangichi. Paimi alli ruragkunamanda i mana alli ruragkunamandapas indi llugsichimú. Chasallata, alli runakunamanda i mana alli runakunamandapasmi tamiachimú.

⁴⁶ —Kasapas. Kam kikinpuralla kuianakuspa kagpika, kamkunata, ðimatak Taita Dius karan-gapa suianakungichi? Maikan mana suma rurag-purapas* kuianakuspami kaugsankuna. ⁴⁷ Kam-kunapa waugkindipuralla “Puangi” ninakugpika, ðimapitak allilla ruranakungichi? Chasami Taita Diusta manara rigsigkunapas, kikinpura kaugs-nakú. ⁴⁸ Imasami kamkunapa Taita Dius suma luarpi kag, tukuipi alli ka: chasallatami kamkuna-pas iukangichi, tukuipi alli kangakuna.

* **5:46** griego rimaiwa: mana judíu kaskakunamanda kulki chaskig.

6*Imasa allilla rurangapa chaiagta*

¹ —Sugkunata: “Allimi kani” kawachiringapaglla, Taita Dius imasa niskasina ruranakugta mana rurangichi. Chasa ruragkunata, Taita Dius suma luarpi kag, kawaspa, mana ñi imapas karangapa kanchu.

² —Chimanda, kamkuna imapas sugkunata karangapa chaiaura, kawachiringapaglla mana karangichi. Chasa karagkuna, tandaridiru wasikunapi i ñambikunanigta tukuikunata willaspa purinkuna, sugkuna paikunamanda “Iapa allimi ka” niwachukuna iuiaspalla. Kasami nuka niikichita: chasa ruraspa purigkuna, ñami kaipi munaskasina chaskirkakuna. Ikuti sug luarpika ñi ima manima chaskingapaa kankunachu.

³ —Kamkuna imapas karaskataka, ñi kamba wasi ukupurallapas mana iachachukuna.

⁴ Pakalla karagsina rurangichi. Chasawaka, kamkunapa Taita Dius pakallata kawagmi kamkunata imasa chaiaskasina karangapa ka.

Imasa Taita Diusta mañangapa chaiagta

⁵ —Chasallata, kamkuna Taita Diusta mañangapa chaiaura, kawachiringapaglla mana mañangichi. Chasa rimatkuna, tandaridiru wasikunapi i ñambikunanigta saiarispami Taita Diusta mañankuna, “Sugkuna kawawachukuna” iuiaspalla. Kasami nuka niikichita: chasa ruragkuna, ñami kaipi munaskasina chaskirkakuna.

⁶ —Kamkunaka, Taita Diusta mañangapa kaura, ukuma iaikuspa, pungukuna wichkarispa,

Taita Dius kamkunapa ñawiwa mana kawarigta mañangichi. Pai Taíta Dius pakallata kawagmi kamkunata imasa chiauskasina karangapa ka.

⁷ —Kamkuna Taita Diusta mañanakuuraka, ikuti ikuti ianga rimarispa mana mañangichi. Taita Diusta mana rigsikunami iuiankuna, chasa ikuti ikuti rimarispa mañaura, Taita Dius uiangapa kagta. ⁸ Kamkunaka, mana paikunasina mañangichi. Kamkuna manara mañagpi, kamkunapa Taita Diuska ima ministiskakunata ñami iachá. ⁹ Chimanda kamkuna, Taita Diusta mañanakuura, kasa ningichi:

Nukanchipa Atun Taita, suma luarpimi kangi.
Kam tukuipi mas alli kagta tukuikuna nisunchi.

¹⁰ Nukanchiwa samui, iaia kangapa.

Imasami suma luarpi kam munaskata ruran-kuna:
chasallata kai alpapipas rurasunchi.

¹¹ Kuna puncha, tanda ministiska nukanchita karamui.

¹² Nukanchi ima pandariskakunata pasinsiai.
Chasallata nukanchipas, sugkuna ima llakichis-kakunata pasinsianchimi.

¹³ Mana sakii, nukanchi mana alli iuiaikunata iuiankungapa.

Tukui mana allikunatapas nukanchita kispichii.

¹⁴ —Kasapas. Sugkuna ima llakichiskakunata kamkuna pasinsiagpika, kamkunapa Taita Dius suma luarpi kagpasmai kamkunata pasinsianga.

¹⁵ Ikuti kamkuna sugkunata mana pasinsiagpika, Taita Diuspas kamkuna pandariskakunata manami pasinsianga.

Imasa Taita Diusmanda iuiarispa, mana mikuspalla kangapa chaiagta

¹⁶ —Ikuti chasallata, kamkuna Taita Diusmanda iuiarispa mana mikuspalla kangapa chaiaura, kawachiringapaglla mana rurangichi. Chasa ruragkuna, llulla ñawiwa iapa irkiaspami tukunkuna, “Sugkuna kawawachukuna” iuiaspalla. Kasami nuka niikichita: chasa ruragkuna, ñami kaipi munaskasina chaskirkakuna.

¹⁷ —Kamkunaka, Taita Diusmanda iuiarispa mana mikuspalla kaura, ñawi suma maillarispa, uma llambu kangichi. ¹⁸ Chasa, sugkunaka mana iachangakunachu, mana mikuspalla kagta. Taita Dius kamkunapa ñawiwa mana kawarig, paillami iachangapa ka. Pai Taita Dius pakallata kawagmi imasa chaiaskasina kamkunata karangapa ka.

“Rurangichi, suma luarpi wakachikuskasina, chipi iukag kangapa”

¹⁹ —Mana kai alpapi mirachingichi, iapa iukag kangapa. Burbujumi kaipi wagllichispa puchukankuna. Chasallata, iru wakariskasinami tukunkuna. Sisaikunapasmí kichunkuna. ²⁰ Chaspaka rurangichi, suma luarpi wakachikuskasina, chipi iukag kangapa. Chipika, burbuju mana tiangapa kanchu, wagllichispa puchukangapa. Ni mana imapas wakariska tukungapa kanchu. Ni sisaikuna mana tiangapa kanchu. ²¹ Kamkuna maipi wakachiskapimi kamkunapa iuiaita churaska kangichi: kai luarpi u sug luarpi.

Ñawi, kuirpupi punchaiachigsinamanda

22 —Kamkunapa ñawikuna, kuirpupi punchaiachigsinami kankuna. Imatapas alli iuiaiwa kawagpika, kamkunapa kuirpupas suma punchaiagsinami kangapa ka. **23** Ikuti mana alli iuiaiwa kawagpika, kamkunapa kuirpupas iana tutapi kagsinami kangapa ka. Kamkunapa iuiai mana punchapisina kagpika, tukuimi mas iana tutapisina kangapa ka.

Taita Diusmanda i kulkimanda

24 —Ñi maikanpas, iskai patrunkunapa sugllapi mana trabajapungapa pudingapa kankunachu. Sug patrunta mana munangachu; ikuti sugtaka kuiangami. Sug patrunta wabutingami; ikuti sugtaka sumagllami rimanga. Chasallata, Taita Diusta i kai alpamanda iukaikunata mana pudinkangichichu, iskandima suuralla iuiakungapa.

25 —Chimandami kasa niikichita: mana iapa iuiarinakungichi: “¿Imatak mikusunchi i upiasunchi, nukanchi kaugsankama? ¿Ima katangatak churarisunchi?”. Kamba kaugsaika, mikuikunamanda masmi ka. Chasallata kamba kuirpupas, katangamanda masmi ka. **26** Piskukunamanda iuiariichi. Paikunaka mana tarpunkunachu. Mikui pallaspa, mana wakachinkunachu. Chasa kagpipas, kamkunapa Taita Dius suma luarpi kagka ñi ima mana pisichinkunatachu. Kamkunaka, piskukunamanda mas balimi kangichi.

27 —¿Pikunatak, maituku iuiarispapas, sug palmullapas awa wiñai pudingapa kangichi? Ñi pipas manima. **28** ¿Imapatak iapa iuiarinakungichi: “¿Ima katangatak churarisunchi?”? Kawaichi imasa liriu tugtukuna

chagrapi suma wiñariskakunata. Iuiariichi: paikuna mana puchkaspa awankunachu. Ñi ima mana rurankunachu. ²⁹ Kasami niikichita: ñi atun mandag Salomón, pai tukui iapa suma katanga churarispapas, chi tugtukunamanda mas suma mana kawarirkachu. ³⁰ Ugsa kuna puncha chagrapi suma kaskata, kaiandi rupachingapa kagta, Taita Dius chasa suma kawá. Kamkunataka, ¿imawantak mana mas sumaglla kawanga? Kamkuna mana allilla Taita Diusmanda iuiarispa kagkuna, paita mas sumaglla iuiariichi.

³¹ —Chimanda, mana iapa iuiarinakungichi: “¿Imatak mikusunchi? ¿Imatak upiasunchi? ¿Ima katangatak churarisunchi?”. ³² Kai alpamanda lla iuiawiwa kagkunami chasa maskaspa kaugsanakú. Kamkuna tukui ima ministiskakunamandaka, kamkunapa Taita Dius suma luarpi kag ñami iachá.

³³ —Kamkuna ñugpa suma iuiarispa kangichi, Taita Dius imasa mandaskasina kaugsangapa. Chasallata, pai imasa niskasina rurangapa iuiarispa kangichi. Chasa kagpikunaka, kamkunata tukui ima ministiskakunatami karamunga.

³⁴ —Chimanda, mana iapa iuiarinakungichi: “Kaia, ¿imasik pasasa?”. Kada punchami ima llakiikunapas tiagsamú. Kaiamanda llakiikunata mana iuiaringichi.

7

“Mana pitapas pandariskakunata kawangichi”

¹ —Mana pitapas pandariskakunata kawangichi. Chasaka, Taita Dius mana kamkuna

pandariskata kawangachu. ² Imasami kamkuna, sugkuna pandariskakunata kawangichi: chasallatami Taita Dius, kamkunatapas pandariskata kawangapa ka.

³ —Nigpika, ¿imapatak sugpa ñawipi juituriska ugsata kawakungi; ikuti kam kikinpa ñawipi sug atun ugsa juituriska iukaskataka mana kawaringi? ⁴ Chasallata, kam kikinpa ñawipi chi atun juituriska iukaspaka, ¿imasatak sugta ninkangi: “Ñawipi juituriska ugsata anchuchisaki”? ⁵ Sungu awalla rimag, kam kikinpa ñawita chi atun juituriska iukaskata ñugpa anchuchirii. Chasa ruraspami allilla kawankangi, sugpa ñawita juituriska ugsata anchuchingapa.

⁶ —Kasapas. Taita Diuspalla tiapuskata, ¿alkukunatachu sitapuntrangichi; chiwanka, kam kikinkunata rabiarispa kaningapa? ¿Kamkunapa kuri pirlakunatachu kuchikunata sitapuntrangichi, sarungapa? Manima. Chasallata, Diuspa Rimaita mana sitagsina rurangichi, maikan mana suma iuiawai chaskingapa.

Taita Diusta mañagpika, karamungapami ka

⁷ —Taita Diusta mañagpika, karamungapami ka. Paita maskagpika, taringapami kangichi. Pungu takachigrigpika, kamkunata paskapungapami ka. ⁸ Maikanpas chasa mañagpika, chaskingapami ka. Maikanpas maskagpika, taringapami ka. Maikan pungu takachigrigpika, iaikuchingapami ka.

⁹ —Sug wambra, paipa taitata tanda mañakugpika, ¿rumichu karantra? ¹⁰ Chasallata, chalwa mañakugpika, ¿kulibrachu karantra?

Manima. ¹¹ Kamkuna, mana alli kaspapas, kamkunapa wambrakunata suma imapas karangichi. Nigpika kamkunapa Taita suma luarpi kagka, ¿imawantak mana sumaglla karamunga, maikan suma mañagpika?

¹² —Imasami munanakungichi, sugkuna kamkunamanda allilla rurachukuna: chasallata kamkunapas, paikunamanda allilla rurangichi. Chasami Moisés i Santu Ispirituwa rimagkuna iachachiska niraiá.

Kichki pungusinamanda

¹³ —Suma luarma iaikugringapa, kichki pungupisina ialingichi. Diltudupa chingangapa luarma ridiru, atun suma ñambisinami ka. Chima iaikudiru, atun pungu paskaskasinami ka. Achkakunami chi pungusina kaskapi iaikunkuna. ¹⁴ Ikuti diltudupa kaugsai iukangapa luarma ridiruka, iapa amchi ñambisinami ka. Chima iaikungapa, iapa kichki pungusinami ka. Maillakunallami chi ñambisinata katichinkuna.

“Runakuna ima ruraskata kawaspami paikunata rigsinkangichi”

¹⁵ —Iuiaipilla uiangichi. Llullakunami tia, kasa nispa: “Santu Ispirituwa rimagmi kani”. Chikuna, ubijasina allí kawarispami kamkunapagma samungakuna. Nigpika paikunapa uiaipika, sug sacha alku imatapas mikungapa iuiaiwa kagsinami kankuna. ¹⁶ Imasami kawangichi sachakuna, miski muiu u winja muiu tiarigta: chasallata-mi paikunata ima ruraskata kawaspaka, rigsinkangichi. Ispinaiug sachakunapi, mana ubas muiu tandachirinchu. Chini sachakunapi, mana

igus pallarinchu. ¹⁷ Maikan alli sachakunapimi miski muiukuna tukú. Mana alli sachakunapika, winja muiukunami tukú. ¹⁸ Alli sachakunapi, winja muiukuna mana tukugsamunchu. Mana alli sachakunapika, miski muiukuna mana tia-rinchu. ¹⁹ Tukui sacha mana allilla muiu tukuskakunata kuchuspa, ninapimi churangapa chaiá. ²⁰ Chasallata, runakuna ima ruraskata kawaspami paikunata rigsinkangichi.

Tukuikuna, suma luarma mana iaikugringapa kankunachu

²¹ —Achkakunami nukata: “Iaia Jesús, Iaia Jesús” niwankuna. Chasa niwagkuna, tukukunaka suma luarma mana iaikugringapa kankunachu. Nukapa Taita suma luarpi kag imasa pai munaskasina alli ruragkunallami iaikugringapa kankuna. ²² Chi puncha, achkakunami niwanga-pa kankuna: “Iaia Jesús, ¿manachu kammandamillaspa purirkanchi? ¿Manachu, kammandamuiarispa, kuku wairakunata llugsichirkanchi? ¿Manachu achka mana imaurapas kawaskasina kammandamuiarispa rurarkanchi?”.

²³ —Nukaka, chiura ainingapami kani: “Kam-kunata mana imaurapas rigsii-kichitachu. Kam-kuna mana allilla ruragkuna, nukapa ñawimanda anchuriichi”.

²⁴ —Chimandami niikichita: maikan nuka ima rimaskata uiaspa ruragkuna, suma iuiäiug runasinami kankuna. Chi runa, rumisina muruchu alpapi wasichirka. ²⁵ Tamia samurka; iaku jundarka; sinchi wairapas pukugsamurka. Maituku chi wasita piagrikugpipas, manima urmarkachu, rumisina muruchu alpapi saiachiska kagmanda.

²⁶ —Maikan uiawaspapas, nuka imasa rimaskina mana ruragkunaka, mana iuiaiug runasinati kankuna. Chi runa, kaskaju awallapi wasichirka. ²⁷ Tamia samurka; iaku jundarka; sinchi wairapas pukugsamurka. Chi wasita iaku jundaspa piagrigllapi, urmachispa, wagllichispami aparka.

²⁸ Jesús chasa rimaskata puchukauraka, chipi kagkuna, pai iachachiskata uiaspa, iapa ujnari-kakuna. ²⁹ Paikunapa iachachig taitakunasinalla pai mana iachachirkachu. Tukuikunamanda mas suma allilla mandagsinami iachachirka.

8

Aicha ismui unguiwa kaskata, Jesús ambiskamanda

¹ Jesús chi lumamanda uraikuuraka, iapa achka runakuna paita katichirkakuna. ² Diulpilla sugruna, aicha ismui ungui iukaspa, paipagma kaillaiagrirka. Chi runaka, kungurispa, nirka:

—Taita waugki, kam munaspaka, pudingimi nukata ambiwanga.

³ Chiura Jesuska, ungugta maki churaspa, nirka:

—Ari, munanimi. Ambiriska tukui.

Chasa nigllapi, chi ungui allilla ambirig-samurka. ⁴ Chiura, Jesuska nirka:

—Uiamui. Mana pitapas willakungi. Sasirdutita kawachirigrii. Moisés kamariku karangapa niraiaskasina karagrii. Chasaka, tukuikunami kawangakuna, kam allilla ambiriska kagta.

Suldadukunata mandagpa lutrinta, Jesús alia-chiskamanda

⁵ Jesús Kafarnaum puibluma chaiagrikuskapi, Romamanda achka suldadukunata mandagka, paita kaillaiaspa mañarka, ⁶ kasa nispa:

—Taita waugki, nukapa uchulla lutrinmi mana kuiuringapa unguiwa sinchi nanaiwa wasipi siri-puaku.

⁷ Chiura, Jesús nirka:

—Nuka, kambagma rispa, aliachigrisami.

⁸ Chi runaka ainirka:

—Taita waugki, nuka mana mirisinichu, kam nukapa wasi ukuma iaikugringapa. Chasapaka, sug rimailla nипуай; nukapa ungg ambiripuangallami. ⁹ Nukapas, sugkuna mandawaskapimi kani. Chasallata nukapas, sug suldadukunata mandagmi kani. Maikan suldaduta nuka “Rii” nisa; chiura rinllami. Ikuti maikanta: “Samui” nisa; chiura samunllami. Nukapa lutrinta: “Kasa rurai” nisa; chiura ruranllami.

¹⁰ Chiura Jesús, chi runata ujnarispa uiarka. Nispaka, katiraiagkunata nirka:

—Kasami nuka niikichita: ñi maikan Israelmanda runa, kai mandagsina suma allilla iuiawag mana tarirkanichu. ¹¹ Kasami niikichita: mana judiu kagkunapas,* achkakunami suma luarma iaikugringapa kankuna, Dius suma mandakuskapi, Abraham, Isaak i Jakobwa sugllapi kangapa. ¹² Ikuti Taita Dius kikin agllaska judiukunaka, mana uiawagmanda, iana tutu kanchapisina diltudupa ninamami

* **8:11** griego rimaiwa: indi llugsidirunigmanda i chingadirunigmanda runakuna.

sitai tukungapa kankuna. Chipi, iapa llakispa, wakaspa, kиру mukuspami kangapa kankuna.

¹³ Chasa nispaka, chi mandagta nirka:

—Riilla kamba wasima. Imasami kam nukamanda suma iuiawangi: chasallata kam iuiakuska, suma tukuchu.

Chiurallami chi ungug ambirigsamurka.

Pedropo suigrata, Jesús ambiskamanda

¹⁴ Chimandaka Jesús, Pedropo wasipi iaikugrirkka. Chipika Pedropo suigra, rupaiwami unggug sirikurka. Chasa kawaspa, ¹⁵ Jesuska paipa makita tantiarka. Tantiauralla, rupai anchurirkka. Chiura chi warmi, atarispa, mikui ianuspa, karai kallarirkakunata.

Achka ungukunata, Jesús ambiskamanda

¹⁶ Chi tuta, kuku wairawa kaskakunata, achkakunatami Jesuspagma chaiachigrirkakuna. Chiura, suglla rimaillawami chi kuku wairakunata llugsichirka. Tukui unguiwa kaskakunatapasmi ambirka.

¹⁷ Chasami tukugsamurka, Isaías suti Santu Espirituwa rimag ñugpata willaskasina. Kasami willaraiarka: “Nukanchipa llakii i unguikunatapasmi pai aparka”.

Iskai runakuna, Jesusta katingapa munanakuskamanda

¹⁸ Iapa achka runakuna, Jesusta muiuchirkakuna. Chasa kawaspa, Jesuska paita katiraiagkunata nirka:

—Kai kuchata chimbasunchi.

¹⁹ Chiura Moisés ima niskata sug iachachig taita, kaillaiaspa, nirka:

—Iachachig taita, kamta katisakimi maima kam rikuskama.

²⁰ Jesuska ainirka:

—Chuchakuna, kuibakunami iukankuna, paikuna kaugsangapa. Piskukunapas, tasinwa suma allichiska wasimi iukankuna. Ikuti kai Runa Tukuskaka mana iukanchu, ñi maipipas samarin-gapa.

²¹ Sug katiraiagka, paita nirka:

—Taita waugki, ñugpa sakiwai, nukapa taitata pambagringapa.

²² Jesuska ainirka:

—Katiwaila. Nukata mana iuiariwagkuna† pambachukuna.

Sinchi wairata i iaku iapa kuiurikuskata, Jesús kasillaiachiskamanda

²³ Chiuramanda, Jesús kanuapi iaikuura, katiraiagkunapas iaikurkakuna. ²⁴ Ña iaku chimbanuskapi, iapa sinchi waira atarri kallarirka. Chiwanka, kanua ukuma iaku ña iaikukurka. Jesuska puñukurka. ²⁵ Chiura katiraiagkuna, kaillaspa, paita rigchachirkakuna, kasa nispa:

—Taita waugki, nukanchita kispichii. Mana kagpika, kaipichar wañusunchi.

²⁶ Jesuska, rigcharispa, ainirkakunata:

—¿Imapatak chituku mancharingichi? Kamkuna, maillami nukamanda iuiawaspa kangichi.

Chasa nispaka, atarispa, wairata i iakuta piñarka. Chasa piñauraka, tukui allillami kasillaiagsamurka.

† 8:22 “Wañuska niraiaskakuna”, Jesusta mana iuiarigkunami niraiá.

²⁷ Katiraiagkuna, ujnarispami paipura tapurinakurka:

—¿Ima runasik ka? Waira i iakupas, paita uiankuna.

Iskai runa achka kuku wairakuna iaikuskakunata, Jesús ambiskamanda

²⁸ Kucha ialispaka, sug ladu chimba chaiagrinkakuna Gadara suti alpama. Chipika, wañuskakuna pambaraiaskanigmanda iskai runakuna, kuku wairakuna iaikuska, Jesusta tupagrirkakuna. Chi runakuna, wañuchingapa manchachigkarkakuna. Chiwanka, mana pipas chi suiu ialingapa pudirkakuna. ²⁹ Chi runakunaka, Jesusta kawaspa, kaparispa nirkakuna:

—Ai, kam Diuspa wambra, ¿imapatak nukanchi kaskama samukungi? ¿Samukungichu, sinchi nanachii puncha manara chaiagpipas, nukanchita llakichingapa?

³⁰ Manancha karullapi, achka kuchikuna mikuspa purinakurka. ³¹ Nigpika chi runakunapi kag kuku wairakunaka, Jesusta mañarkakuna, kasa nispa:

—Kaimanda nukanchita llugsichispaka, kachai, chi kuchikunapa ukuma iaikugringapa.

³² Chiura, Jesús nirkakunata:

—Riichilla.

Chasaka chi kuku wairakunaka, ña runakunamanda llugsispaka, kuchikunapa ukuma iaikugrirkakuna. Chiwanka tukui kuchikuna, iapa saia patata kalpaspa, kucha iaku ukuma sitarigrirkakuna. Chipi chukarispa, tukui puchukarirkakuna.

³³ Chasa kawaspa, kuchikunata kawagkunaka, mitikuspa, puibluma chaiagrispaka, tukui imasa pasariskata willagrirkakuna. Chi kuku wairakuna iukaska runakunata imasa pasarigtapas willarkakuna. ³⁴ Chi uiagkunaka, chi puiblumanda tukuikuna llugsirirkakuna, Jesuswa tapanakungapa. Paita kawagrispaka, mañarkakuna:
—Nukanchipa alpamanda llugsipuai.

9

Mana kuiuringapa unguiwa kaskata, Jesús ambiskamanda

¹ Chiura Jesús, kanuapi iaikuspa, ikuti kucha ialispa, pai kaugsakuska puibluma chaiagrirkaka. ² Chasa uiaspa sug runakunaka, mana kuiuringapa unguiwa kaskata chakanapi sirichispa, Jesuspragma aparkakuna. Chiura Jesuska, “Ambipuangami” iuanakuskata kawaspaka, mana kuiuringapa unguiwa kaskata nirka:

—Wambra, mana llakiwi kai. Kam pandariikunata ñami pasinsiaska kangi.

³ Chasa uiaspa, Moisés ima niskata iachachig taita chipi kagkunaka, kikinpura tapurinakurka:

—Kai runa, ¿imapatak Diussina tukuspa rimaku?

⁴ Jesuska, chasa iuanakuskata iachaspa, nirkakunata:

—¿Imapatak sungullapi mana suma iuanakungichi? ⁵ ¿Maikantak mas alli ka: ningapa: “Kam pandariikunata ñami pasinsiaska kangi”? Mana kagpika, ¿ningapa: “Atarii, kamba wasima riilla;

ña ambiriskami kangi”? ⁶ Kunaura kawachisakichita: kai Runa Tukuska, kai alpapi pudinmi, pandariikunata pasinsiangapa.

Chasa nispa, mana kuiuringapa unguiwa kaskatka nirka:

—Atarii. Chakanata markarispa, kamba wasima rii.

⁷ Chasa niura, chi runa, atarispa, wasima rirkakuna.

⁸ Chasa kawaspaka, chipi kagkuna iapa mancharirkakuna. Taita Diusta iapa suma atuniachirkakuna, kasa nispa:

—Paimi runakunata chituku iachaita karamuska ka.

Mateo suti runata, Jesús kaiaskamanda

⁹ Jesús, chimanda rikuspa, mana judíu kaskakunamanda kulki chaskikuskapi ialikurka. Chipika, Mateo suti runami tiakurka. Chi runata kawaspaka, Jesuska nirka:

—Katiwai.

Chiura chi runa, atarispa, Jesusta katii kallarirkakuna.

¹⁰ Chiuramanda, Jesuswa sugllapi katiraiagkuna Mateopa wasima iaikugrirkakuna. Chipi mikungapa tianakuura, paipura kulki chaskigkuna i mana allilla ruragkuna, achkakunami, chaiagrispa, sugllapi tiarigrirkakuna. ¹¹ Chasa kawaspaka, fariseokuna chi katiraiagkunata tapurkakuna:

—Kamkunata iachachig, ¿imapatak mana judíu kagkunamanda kulki chaskig i mana allilla ruragkunawa sugllapi mikuku?

¹² Chasa uiaspaka, Jesuska nirka:

—Mana unguiwa kagkuna mana ministinkunachu, ambigta maskangapa. Ungugkunami ambigta maskankuna. ¹³ Kamkuna, rispa, ñugpamanda librupi imasa niraiaskata iachaikugriichi kasa willaraiaskata:
 Mana munanichu kamkuna, nukamanda animal-kunata wañuchispa rupachipuangapa.
 Kamkuna sug runakunamanda llakispa kaugsanakungapami munani.
 Chasallata, nukaka mana samurkanichu, allilla ruragkunata kaiangapa. Mana allilla ruragkunata maskangapami samurkani; chasaka, Taita Diuswa allilla tukungapakuna.

Imaura mana mikungapa, Jesús iachachiska-manda

¹⁴ Chiura Juan Bautistawa purigkuna, kaillasiaspa, Jesusta tapurkakuna:

—Kamta katiraiagkuna, ¿imawantak imaurapas mikuspalla kankuna? Ikuti nukanchika fariseokunapas, achka punchakuna mana mikuspallami chisianchi.

¹⁵ Chiura, Jesuska ainirkakunata:

—Kasaraipi, kusa tukunga kunbidaskakunawa kankama, ¿irkiaspa llakiwa mana mikuspallachu kangakuna? Manima. Imaura chaiachu, kusa anchuchii tukungapa: chiurami paikunata chainga, mana mikuspalla kangapa.

¹⁶ —Ñi pipas, ruku katangapi musu linsuwa mana sirangichichu. Chasa siragpika, tagsaura, chi linsu uchullaiaspa, ruku katangatami llikichinga. ¹⁷ Chasallata musu binu, ruku kara taligapi mana tallingichichu. Chasa talligpika, musu binu timbuura, taligata tugiachispami icharinga.

Kara taligapas mana balinchu. Chimandami musu binu, musu taligapi tallingapa chaiá. Chasa talligpika, binu taligapasmi allilla tukunga.

*Jairopa wambra kaugsariskamanda i
sug warmi Jesuspa katangata llamkaspa
ambiriskamanda*

¹⁸ Jesús chara rimakugllapi, sug mandag runa, kaillaiaspa, kungurispa, paita nirka:

—Nukapa warmi wambra, kunaurallami wañupuá. Kamba maki churapuagrii. Chasaka, kaugsariupuangapami ka.

¹⁹ Chiura Jesús, atarispa, chi runawa rii kalla-rirka. Paita katiraiagkunapas, kati kati rirkakuna.

²⁰ Rinakunkama sug warmi, paipa katinig-manda kaillaiarka. Chi warmi, chunga iskai wata iawar sitaiwa ungug karka. ²¹ Paipa iuiaipi nikurka: “Jesuspa katangata llamkaillawami ambirigsamusa”. Chasa iuiakuspaka, paipa katanga puntapi llamkarka. ²² Jesuska, tigrarispa, chi warmita kawaspa, nirka:

—Kam warmisita, mana llakikui. Nukamanda suma uiuariskamandami ambirigsamurkangi.

Chasa nigllapi, chi ungui anchurirka.

²³ Chi mandagpa wasima Jesús chaiagriuraka, flaugtakuna uiachispa, iapa killachispa wakanakurka, wañuskata apangapa. Chasa kawaspaka, ²⁴ Jesuska nirkakunata:

—Anchuriichi. Chi wambra mana wañuska kanchu. Puñuillami puñuku.

Uiagkuna, paita asirkakuna. ²⁵ Tukuikuna llugsichii tukuuraka, Jesuska wambra kaskama iaikugrirkka. Chi wambrata makimanda apiura,

kaugsarispa atarirka. ²⁶ Chiwanka chi alpa suiu, tukuipi chasa pasariskamanda iacharigsamurka.

Iskai runakuna mana ñawi kawagkunata, Jesús ambiskamanda

²⁷ Jesús chimanda llugsispa rikuskata, iskai runakuna mana ñawi kawagkuna katinakurka, kasa kaparispa:

—Davidpa wambra, nukanchimanda llakirii.

²⁸ Jesús wasima chaiagriura, chi runakuna kaillaiagrirkakuna. Chiura, Jesuska tapurkakunata:

—Kamkuna nukamanda, ¿sumachu iuianakungichi, nuka kamkunata ambii pudingapa kagta?

—Ari, taita waugki—ainirkakuna.

²⁹ Chiura Jesuska, ñawita llamkarkakunata, kasa nispa:

—Imasami nukamanda suma iuiawanakungi-chi: chasa tukuchu.

³⁰ Chasa niura, allilla kawai pudirkakuna. Nispaka, Jesús nirkakunata:

—¡Ujalallapas sugkunata willanakungichi!

³¹ Chi runakunaka, chi niskata mana uiaspalla, maipi riskapi, tukuipi Jesusmanda willaspa purig-rirkakuna.

Mana rimangapa pudigta, Jesús ambiskamanda

³² Chi runakuna ña riska kauraka, sug runata kuku waira iukaskata Jesuspagma chaiachigrirkakuna. Chi runa, mana rimangapa pudi karka.

³³ Jesús chi kuku wairata llugsichiuraka, chi runa allilla rimagsamurka. Chasa kawaspaka, achka chipi kagkuna iapa ujnarispa nirkakuna:

—Kai Israel alpapi, ñi imaurapas mana iachariska kanchu pipas chasa ambigta.

³⁴ Ikuti fariseokunaka ninakurka:

—Iaia kukupa iachaiwami kuku wairakunata llugsichiku.

Tukui runakunamanda, Jesús llakiskamanda

³⁵ Chi alpapi, tukui atun i uchulla puiblukunapi-mi Jesús purikurka. Judiukuna tandardiru wasikunapi iachachispa, Diuspa suma mandaimanda Alli Willaita willaspa i tukuikunata, maituku ungui i nanaikunawa kaskakunatapas ambispami purikurka. ³⁶ Tukui chipi kaugsagkuna, sitaska ubijakunasina, ñi pipas mana kawangapa tiagsinami karkakuna. Paikunata chasa kawaspaka, Jesús iapa llakirirka. ³⁷ Nispaka, paita katiraiagkunata chi runakunamanda kasa nirka:

—Pallangapaka, achkami tia. Nigpika pallakunaka, maillami tiankuna. ³⁸ Chi pallaika, atun Taita Diuspa chagrasinami ka. Chimanda, paita mañaichi, achka pallagkuna kachamuchu.

10

Chunga iskai runakunata, Jesús agllaskamanda

¹ Chiramanda Jesuska, paipa chunga iskai katiraiagkunata kaiarka. Nispaka kuarka, paikuna kuku wairakunata llugsichii, ima unguiwa i nanaiwa kaskakunatapas ambii pudingapa.

² Chi chunga iskai agllaskakuna, kasami suti karkakuna: tukuikunamanda mas ñugpa karkami Simón; paita, Jesús sutichirka Pedro; chimanda, paipa waugki Andrés; Santiago i paipa waugki Juan (paikuna, Zebedeo

wambrakunami karkakuna); ³ Felipe, Bartolomé i Tomás; Mateo (pai karkami mana judíu kaskakunamanda kulki chaskig); Alfeopa wambra Santiagollatata suti i Tadeo; ⁴ sug Simón (kananeo suti runakunawa ñugpata purig); i Judas Iskariote, Jesusta katuspa apichig.

⁵ Chi chunga iskai runakunata kachakuspa, Jesuska kasami nirka:

—Mana rinakungichi mana judíu kagkunapagma. Chasallata, Samaria alpa puiblukunama mana iaikunakugringichi. ⁶ Chasapaka, Israelmanda runakunapagma riichi. Paikuna, ubijakuna chingaskasinami kankuna.

⁷ —Tukuipi willaspa ringichi: “Suma luar-manda mandai, ñami chaiamuku”. ⁸ Unguiwa kaskakunata ambingichi. Wañuskakunata kaug-sachingichi. Aicha ismui unguiwa kaskakunatas aliachingichi. Kuku wairakunata llugsichingichi. Mana pagaspallami kamkuna chaskirkangichi. Chasallata kamkunapas, ñi ima mana ku-braspalla kangichi. ⁹ Mana purichiichi kuri, kulki ñi imapas chumbilliskapi wataskasina. ¹⁰ Mana apanakuichi jigra, ñi chakikunapi churaridiru, ñi tawina ñi imapas ñambipa. Katangapas, imasa churariska kaskallawa riichi. Maikan trabajag-kunata chaianmi, mikui u ima ministiska paikuna chaskingapa.

¹¹ —Maikan atun i uchulla puiblupi chaiag-rispaka, maikan alli iuiaiwa runa kaskamanda tapugringichi. Tarigrispaka, chi alli runapag-lapi kidaringichi, chi puiblumanda sugsinama llugsinkama. ¹² Paipa wasipi iaikuspa, ningichi: “Puangi. Sumaglla allilla kapuaichi”. ¹³ Chi

wasipi sutipa alli iuiaiwa kaugsanakugpika, paikunata tukuipi allillami tukugsamungakunata. Ikuti mana alli iuiaiwa kagpikunaka, paikunata mana allilla tukugsamungakunatachu.

¹⁴ —Maipi kamkunata mana chaskingapa i kamkuna ima rimaskata mana uiangapa munachukuna, chi wasi i puiblumanda llugsikuspaka, chakipi alpa llutaraiauskata chabsingichi. ¹⁵ Kasami nuka niikichita: Taita Dius justisiai ruran-gapa puncha chaiauraka, Sodoma i Gomorra suti alpakunamanda runakunata llakichiskamanda-pas masmi chi puiblukunamanda runakuna llakii iukangapa kankuna.

*Jesusta katiraiagkunata mana munaspa,
puchukangapa munanakugmanda*

¹⁶ —Uiamuichi. Kamkunata ubijakunatasina sachalaku kaugsanakuskasinamami kachana-kuikichita. Chimanda kamkuna, iachakunasisna allilla kawaspa, uiaspa, ruraspa puringichi. ¹⁷ Kamkunata jiru iuiaspa kawanakuskata mana kawaringichi. Paikuna, kamkunata apispa, justisiakunapagmami apangakuna. Paikuna tandaridiru wasikunapimi kamkunata asuttingakuna. ¹⁸ Kamkuna nukawa kagmanda, atun mandagkunapagmami purichingakuna, justisiai rurai tukungapa. Chiura, paikunata i mana judíu kagkunatapasmi nukamanda willankangichi.

¹⁹ —Justisiakunapagma kamkunata apaura, mana iapa iuianakungichi: “¿Imasami paikunata ainini?”. Ainingapa chaaura, kikin Santu Ispiritumi iuiachingapa ka. ²⁰ Kam kikinkunapa iuiaiwa mana rimanakungapa kangichichu.

Kamkunapa Taita Diuspa Ispiritumi kamkunata allilla rimachingapa ka.

21 —Chi punchakuna sugkuna, waugkindikuntami kuangakuna, wañuchii tukungapa. Chasallata taitakunapas, paikunapa wambrakunatami wañuchingapa kuangakuna. Wambrakunapas, taita i mamandita kuntra tukuspa, wañuchingapami kuangakuna. **22** Tukuikunami kamkunawa rabiaringakuna, kamkuna nukawa kagmanda. Chasa pasanakuspapas, wañunkama nukallawa iuiarispa kagkunami kispiringapa kankuna.

23 —Kamkuna kaska puiblupi mana allilla rurangapa maskai kallarigpikunaka, sug puibluma mitikungichi. Kasami nuka niikichita: kai Israel alpapi tukui puiblukunama kamkuna manara chaiagrigpimi kai Runa Tukuska ikuti samungapa ka.

24 —Ñi maikan iachaikugkuna, iachachikusakamanda mas iacha mana kankunachu. Chasallata ñi maikan lutrinkunapas, paipa taitakunamanda mas mana kankunachu. **25** Iachaikugkunata iachachigtasina suma kawagpikuna, allillami kantra. Chasallata, lutrinkunata kikinpatasina suma kawagpikuna, allillami kantra. Nukataka wasi duiñusinatami kamiwankuna, kasanispa: “Beelzebú suti iaia kukuwami kangi”. Chasa nukata kamiwagpika, maschar nuka ima niskata ruragkunata kamipuangakuna.

“Taita Diusta manchangichi”

26 —Chi runakunata mana manchangichi. Mai-kan pakalla iuiaspasimma, imaurapasmim

iacharí. Chasallata, ima pakalla wakachiskapas-mi imaurapas kawarigsamú. ²⁷ Nuka tutapi kam-kunata ima niskata punchapi willangichi. Chasallata, ima pakalla uiaskatapas wasi awamanda sinchi kaparispa willangichi.

²⁸ —Kamkunapa kuirputa wañuchispa, kamkunapa almata mana puchukangapa kankunachu. Chimanda, ñi ima mana paikunata manchaichi. Chasapaka, Taita Dius diltudupa ninama kuirputa almawanta sitangapa kagmanda, paita manchangichi.

²⁹ —¿Manachu iskai pisku, asllita kulkimanda-lla katurí? Chasa kagpipas, kamkunapa Taita Dius mana lisinsiagpika, ñi sug paipura manachar wañuntra. ³⁰ Kamkunapa umamanda agchapas, Taita Dius kuintaskami iuká. ³¹ Chimanda kam-kuna, mana manchaspalla kaugsaichi. Maituku achka piskukunamandapas mas balimi kangichi.

³² —Maikanpas, sugkunapa ñawipi nukamanda willachu: “Paita rigsiniimi”: nukapas, chi runa-mandaka nukapa Taita suma luarpi kagpa ñawipi willasami: “Paita rigsiniimi”. ³³ Ikuti maikan-pas, sugkunapa ñawipi nukamanda nichu: “Paita mana rigsiniichu”: nukapas, paimandaka nukapa Taita suma luarpi kagpa ñawipi nisami: “Paita mana rigsiniichu”.

Jesús samugmanda, makanakugsinami tiangapa ka

³⁴ —Mana iuianakuichi nuka kai alpama samugta, tukui sumaglla kaugsanakungapa. Mana chasamanda samurkanichu. Nuka samugmanda, makanakugsinami tiangapa

ka. ³⁵ Nuka samugmandami taitandiwa wambrandiwa mana allilla kaugsanakungapa ka. Chasallata, mamandiwa warmi wambrandiwa, suigrandiwa nuirandiwa mana allillami kaugsanakungapa kankuna. ³⁶ Kikinpa wasipi kaugsanakugpura llakichinakuspami kangapa kankuna.

³⁷ —Maikanpas taitata i mamata nukamanda mas kuiagpika, mana nukapa niraiankunachu. Chasallata maikanpas wambrata nukamanda mas kuiagkunaka, mana nukapa niraiankunachu. ³⁸ Maikanpas mana paipa krusta markariggsina ruraspa katiraiawagkunaka, mana nukapa niraiankunachu.

³⁹ —Maikan kikinpa kaugsaita kispichingapaglla iuiakugpika, kikinmi puchukaringapa ka. Ikuti maikanpas nukamanda wañuchii tukugpika, mana mas wañui kaugsaitami taringapa ka.

Jesusmanda iuiarispa sugkunata chaskigpikuna, sumami sug luarpi chaskiringakuna

⁴⁰ —Maikanpas kamkunata chaskigkuna, nuka kikinta chaskiwagmi niraiankuna. Chasa chaskiwaspaka, nukata kachamuwagtapasmí chaskig niraiankuna.

⁴¹ —Maikanpas Santu Ispirituwa rimag runata chaskigpika, imasami Santu Ispirituwa rimagta karanga: chasallatami paitapas karangapa ka. Chasallata, maikanpas alli runata chaskigpika, imasami Taita Dius, alli runata karanga: chasallatami paitapas karangapa ka. ⁴² Kasami nuka niikichita: kai uchullakuna nukata katiraiawagkuna kagmanda, paikunatapas maikanpas sug kuashag

chiri iakullapas karagpika, Taita Dius chi runa-manda mana kungaringapa kanchu.

11

Juan Bautista, Jesusta tapungapa kachaska-kunamanda

¹ Jesuska, chunga iskai paita katiraiagkunata tukui iachachispaka, rirka, chi suiu puiblukunapi iachachispa i willaspa puringapa. ² Juan Bautista, karsilpi wichkaraiaspa, Jesucristo ima rurakuska-manda iachaspa, paita katiraiagkunata Jesus-pagma kacharka. ³ Chi runakunaka, Jesusta tapugrirkakuna:

—¿Kamchu kangi chi samungapa kaska? Mana kagpika, ¿sugtachu suisunchi?

⁴ Chiura, Jesuska ainirkakunata:

—Juanta willagriichi kamkuna kunaura imasa uiaska i kawaskata. ⁵ Mana ñawi kawagkuna kawanakumi. Mana purig pudikunapas allilla-mi purinakú. Aicha ismui ungui iukaskakuna-pasmi ambirigsamuska kankuna. Mana uiag-kunapasmi allilla uianakú. Wañuskakunapasmi kaugsarinakú. Mana ñi ima iukagkunapasmi Alli Willaita chaskinakú. ⁶ Maikan nukamanda suma uiaila mana sakigpika, Taita Diuspa iapa kuias-kami kankuna.

⁷ Juan kachaskakuna ikuti paipagmallatata kutinakuura, Jesuska chipi kagkunata Juanmanda nirka:

—Kamkuna, chusa sitaska alpapi Juan kaskama chaiagrispaka, ¿imatak kawagrirkangichi? ¿Sug-wiru wairawa pakichingasina kuiuchikuskata-sinachu kawagrirkangichi? ⁸ Mana kagpika,

¿imatak kawagrirkangichi? ¿Sug runa iapa suma musu katanga churariskatachu tarigrirkangichi? Manima. Chasa suma churarigkuna, mandag-kunapa wasikunallapimi kaugsankuna. ⁹ Chasa kagpika, ¿imatak kawagrirkangichi? ¿Santu Ispirituwa rimagtachu tarigrirkangichi? Ari, niikichitami: Santu Ispirituwa ñugpamanda rimag-kunamandapas, Juan mas atunmi ka. ¹⁰ Pai-mandami kasa niraiá:

Kawai. Nuka ima niskata willagta kamba ñugpa-mi kachakuni,
kammandá ñambikunata allichipungapa.

¹¹ Kasami nuka niikichita: kai alpapi tukui tiagsamuskakunamanda, Juanllami mas atun ka. Chasa kagpipas, Dius suma mandakuskapi mai-kan mas uchullapas, Juanmanda mas atunmi niraiá.

¹² —Juan Bautista kawariskauramanda kunankama, Diuspa suma mandaimanda willagkuna tukui llakiimi iukankuna. Chi llakichigkuna munanakumi, chi suma mandaimanda willaita puchukangapa. ¹³ Juan kawarinkama, tukui Santu Ispirituwa rimagkuna i Moisés ima rurangapa iachachiskapipasmi willanakurka, chi suma mandai samungapa kagta. ¹⁴ Kamkuna suma iuiaipi chaskingapa munagpikuna, pai Juanka niraianmi Elías suti Santu Ispirituwa rimag samungapa niska pai kagta. ¹⁵ Rinri iukagkuna, nuka niskata uiawaspa, suma uiaringichi.

¹⁶ —Kai punchakuna kaugsanakuska runakunata, ¿imasa kagtatak nisa? Sug wambrakuna kallipi tiarispa pugllanakugsinami

kankuna. ¹⁷ Chipika, paipura kaparinakú: “Nukanchi flaugta uiachigpipas, mana bailangichichu. Llakispa kantagpipas, mana wakangichichu”. ¹⁸ Chasallata, Juan Bautistamanda i nukamandami rimankuna. Juan mana tanda mikugmanda, mana binu upiagmandami ninkuna: “Kai runa, kuku waira iaikuskami ka”. ¹⁹ Kai Runa Tukuska, tukui mikuspa i upiaspa kagmanda, ninkunami: “Iapa mikudur i iapa upiadurmí ka. Mana judíu kaskakunamanda kulki chaskigkunawa i mana alli ruragkunawa sugllapimi puriku”. Chasa kawaspa nigpikunapas, Taita Diusmi kawachí, pai kikin ruraskawa iapa iachag kagta.

Jesús ima willakuskata mana uiagkunamanda

²⁰ Chasa nispaka Jesús, pai achka suma mana imaurapas kawaskasina ruraska puiblukunamanda runakunatami piñai kallarirka. Tukui chasakunata kawaspapas, allilla ruraikunama mana tigraskamandami piñarka. ²¹ Kasami nirkakunata:

—¡Ai, kamkuna Korazín suti puiblupi kaugsag-kuna! ¡Ai, kamkuna Betsaida puiblupi kaugsag-kuna! Tiro i Sidón suti puiblukunamanda runakuna, imasa kamkunapa puiblukunapi chituku mana imaurapas kawaskasina ruraskata kawaspaka, chiurallami paikunaka, llakiwi iana katan-gakuna churarispera, uchpawa umapi armarispera, alli ruraikunama tigraska kantrakuna. ²² Kasami niikichita: Taita Dius justisiai rurangapa puncha chaiauraka, Tiro i Sidón puiblukunamanda runakunata llakichiskamanda masmi kamkuna llakii iukangapa kangichi.

23 —Kamkuna, Kafarnaum puiblumanda-kunaka, ¿imapatak iuianakungichi: “Sug luarpimi atuniachii tukungapa kani”? Manima. Diltudupa ninamami sitai tukungapa kangichi. Sodoma suti puiblupi kaugsanakuskaka, imasa kamkunapa puiblupi chituku mana imaurapas kawaskasina ruraskata kawaspaka, paikuna alli ruraikunama tigraspami kunankama kangapa karkakuna. **24** Kasami niikichita: Taita Dius justisiai rurangapa puncha chaauraka, Sodoma alpamanda runakunata llakichiskamanda masmi kamkuna llakii iukangapa kangichi.

Nukawa samuichi samaringapa, Jesús niska-manda

25 Chiura Jesús, kasami Taita Diusta nirka:

—Taitiku, suma luar i kai alpa luarta iaia mandagmi kangi. Kamta iapa suma atun kag-tami niiki. Kambagma iaikugringapa, iacha i iapa iuiaiiug runakunamanda pakaskasinami kapungi. Ikuti mana iacha i mana iapa iuiaiiugkuntami kawachirkangi. **26** Ari, Taitiku, chasami kam munarkangi.

27 Kasapasmi Jesús nirka:

—Nukapa Taita, tukuimi nukata karawaska ka. Paipa wambra nuka kagta, ñi maikan runapas mana iachankunachu. Nukapa Taitallami rigsíwá. Chasallata, nukapa Taitata mana pipas rigsinkunachu. Nukallami rigsini, paipa wambra kaspa. Maikan nuka munaskakunallami nukapa Taitata rigsingapa kankuna.

²⁸ —Tukuikuna saikuiwa i llakiwa kagkuna, nukawa samuichi. Nukami tukuipi samachisakichita. ²⁹ Wagrakunapa iugu churaskasina nuka ima iachachiskata chaskiichi. Nukata iachaikuwaichi, nuka imasa uchullakunasina sumaglla iuiag, mana subirbi imapipas kaskata. ³⁰ Nuka ima iachachiska, mana llasa iugu churaskasina mi ka. Chiwanka, nukata iachaikuwaspaka, kam kikinkunapa almapi alli iuiachiriimi tarispa iukankangichi.

12

Warda punchamanda, Jesús iachachiskamanda

¹ Sug warda puncha, Jesús katiraiagkunawanta chagra tarpuraiaskakunapi ialinakurka. Katiraiagkunaka, iapa iarkaimanda kaspa, trigu ispigakunata pitispa, mikui kallarirkakuna. ² Chasa kawaspaka, sug fariseokuna Jesusta nirkakuna:

—Kawamui. Kamta katiraiagkuna, warda punchami pandarinakú.

³ Jesuska ainirkakunata:

—¿Manachu ñugpamanda librupi willaraiaskata kawarkangichi, taita David i paiwa kagkunapas, iarkaimanda kaspa, imasa ruragtakuna? ⁴ Pai kikin, Diuspa wasi ukuma iaikuspa, altarpi churaska tandakuna tiaskata mikurka, mana imapas mancharispalla. Chi tandakuna, sasirdutikunalla mikudirumi karkachu. Ni paiwa kagkunata ni pitapas mana karadiru karkachu.

⁵ —Moisés ima rurangapa niskapi, ¿manachu kawarkangichi imasa willaraiaskata? Kasami niraiá: ianga punchasina sasirdutikuna warda

puncha Diuspa atun wasipi imasa niraiaskasina ruraika, mana pandarii niraianchu. ⁶ Kasami niikichita: kunaura Diuspa atun wasimandapas mas atunmi kaipi ka.

⁷ —Kasami ñugpamanda librupi niraiá:
Mana munanichu kamkuna, nukamanda animal-kunata wañuchispa rupachipuangapa.
Kamkuna sug runakunamanda llakispa kaugsanakungapami munani.

Chi willaraiaskapi allilla kawaspa iachaspaka, nukata katiraiawagkunamanda manami niwanguichi: “Warda punchami pandarinakú”. ⁸ Kai Runa Tukuskaka pudinmi ninga, warda punchakunatapas imasa chaiaskasina rurangapa.

⁹ Chimanda rispaka, paikuna tandaridiru wasipi iaikugrirkka. ¹⁰ Chipika sug maki chakiriska unguiwa kag runa, paikunawa sugllapi karka. Chiura, Jesusta tapurkakuna:

—Warda punchapas unggukunata aliachingapa, ¿pudirinchu u mana? —. Chasa tapuchinakurka, paimanda justisiakunapagma willagringapa.

Jesuska ainirkakunata:

¹¹ —Kamkunapa ubija sanjapi urmagpika, ¿manachu warda puncha kagpipas surkuntrangi-chi? ¹² Sug runaka, ubijamandapas mas balimi ka. Chimandami mana michá, warda punchakuna tukui alli rurangapa.

¹³ Chasa nispa, chi ungg runataka nirka:

—Maki chutachii.

Chasa chutachigllapi, chi makika aliarka, sug ladu makisina. ¹⁴ Chasa kawaspa fariseokunaka,

llugsispa, Jesusmanda rimanakui kallarirkakuna, imasapipas paita wañuchingapa.

¹⁵ Jesuska, chasa iachaspa, chimanda anchurirka. Achka runakunami paita katichinakurka. Paika, tukui ungugkunatami ambispa sakirka.

¹⁶ Chasa ambispaka, nirkakunata:

—Nukamanda mana willanakungichi, nuka pi kagta.

¹⁷ Chasami Isaías suti Santu Ispirituwa rimag ima ñugpata willaskasina tukugsamurka. Kasami Isaías niska karka:

¹⁸ Kaimi ka nukapa lutrinsina, nuka imasa niskata rurag.

Paimi nuka agllaska i kuiaska kapuá.

Paita kawaspa, iapami alli iuiachiiwa kawani.

Nukapa Santu Ispiritutami paita karangapa kani. Chiwanka, tukui alpamanda runakunatami pai willangapa ka, nuka imasa allilla justisian-gapa kagta.

¹⁹ Mana piwapas piñarispa kaparispa kangapa kanchu.

Ñi maipipas, pitapas mana kaparispa rimangapa kanchu.

²⁰ Wiru pakirikuskata mana pakichingapa kanchu.

Wañukuggsina kusnikuska michuntapas mana wañuchingapa kanchu, imaura tukuikunata sumaglla mandai chaian-kama.

²¹ Paillatami tukui alpamanda runakuna suiana-kungapa ka.

Jesusta iaia kukupa iachaiwa kagta juchachina-kuskamanda

²² Chi punchakunallatata, sug runata kuku waira iaikuska kagmandami Jesuspagma pusarkakuna. Chi runata kuku waira mana kawangapa i rimangapa ruragsamuska karka. Jesús ña ambiura, chi runa ikuti rimangapa i kawangapa allilla tukugsamurka. ²³ Chasa kawaspaka, achka chipi kagkuna, iapa ujnarispami kikinpura tapurinakurka:

—Chi ambig runa, ¿manacha ñugpamanda taita Davidpa wambrakunapa wambra kantra?

²⁴ Fariseokunaka, chasa uiaspa, nirkakuna:

—Chi, Beelzebú suti iaia kukupa iachaiwami kuku wairakunata llugsichiku.

²⁵ Paikuna ima iuiyanakuskata iachaspa, Jesuska nirkakunata:

—Sug alpapi mandagpura piñachinakuspaa makanakuspalla kaugsanakugpika, tukuimi wagllirí. Sug puiblupi u wasipi piñanakuspalla kaugsanakugpika, mana allilla kangapa kanchu, sumaglla sugllapi kaugsanakungapa. ²⁶ Chasallata iaia kukuwa kagkuna iaia kukuwa kagkunata llugsichigpikunaka, kikinpura piñachirinakugsinami niraiantra. Chasa piñachirinakugpika, ¿manachu paipura mandai, chiuralla puchukarintra?

²⁷ —Beelzebupa iachaiwa nuka kuku wairakunata llugsichikugpika, kampurakunaka, ¿pipa iachaiwatak llugsichinkuna? Pai kikinkunami kawachingapa kankuna, imasa kamkuna mana allilla nukamanda iuiarispa ninakugta. ²⁸ Taita Diuspa Ispirituwa nuka kuku wairakunata llugsichikugpika, sutipami Diuspa suma mandai ña kamkunapagma chaiamurka.

²⁹ —Maikanpas sug wapu runapa wasima iaikuspa, ima iukaskata kichungapa munaspa, iukanmi ñugpa paita watanga. Mana kagpika, manima kichungapa pudingapa kanchu.

³⁰ —Maikanpas mana nukawa suma iuiaiwa kagkuna, nukata piñawagmi kankuna. Chasallata, maikanpas nukawa mana suma tandachigkuna, tukuimi susuripuangapa kankunata.

³¹ —Chasamanda niikichitami: runakuna pandariskakunata i Taita Diusmanda iapa jiru mana uiangasina rimaska pandariskakunata, tukuitami pasinsiai tia. Ikuti maikan Santu Ispiritumanda iapa jirukuna rimaskataka mana pasinsiai tiangapa kanchu. ³² Kasapasmí niikichita: maikan kai Runa Tukuskamanda kuntra rimagkunamanda pasinsiaimi tia. Chasa kagpipas, maikan Santu Ispiritumanda kuntra rimagkunamanda ñi imaurapas mana pasinsiai tiangapa kanchu, ñi kai alpa luarpi ñi sug luarpi.

³³ —Sacha alli kagpi, miski mikudiru muiumi tukú. Sacha mana alli kagpika, winja muiu mana mikudirumi tukú. Tukui sacha, muiukuna tia-riurami rigsirí, alli u mana alli kagta. ³⁴ Kamkunaka, kulibrakunasinami mana alli runakuna kangichi. Kam kikinkuna mana alli iuiaikuna iukaspami, ¿imasatak alli rimaita iukankangichi? Iuiaipi imasa iuianakuskasinami simipi rimachigsamú.

³⁵ —Alli runakuna, alli iuiaikuna iukaspami allilla rimagsamunkuna. Ikuti mana alli runakunaka, mana alli iuiaikuna iukaspami mana allilla rimagsamunkuna. ³⁶ Kasami niikichita: Taita Dius justisiai rurangapa puncha chaaura, tukui

ianga rimaskatapas tapuchingapami ka. ³⁷ Chasa tapuchiura, kamkuna allilla rimaska kagpika, al-limi niraiangapa kangichi. Mana allilla rimaska kagpika, justisiaimi tukungapa kangichi.

Mana kawaskasina kawachimui, Jesusta mañanakuskamanda

³⁸ Chiuraka Moisés ima niskata sug iachachig taitakuna i fariseokuna, Jesusta nirkakuna:

—Iachachig taita, munananakunchimi: kam nukanchita mana imaurapas kawaskasinata kawachimui.

³⁹ Paika ainirka:

—Kamkuna Taita Diusta mana iuiarispa, mana allilla ruraspa kaugsanakuspami mañawanakungichi: “Mana imaurapas kawaskasinata kawachimui”. Ñi imapas mana kamkuna munaskasina kawangapa kangichichu. Ñugpamanda Santu Ispirituwa rimag Jonás suti, imasami pasarka: chasallata kawarillami kawangapa kangichi. ⁴⁰ Imasami Jonás, kimsa puncha i kimsa tuta atun chalwapa wigsa ukupi karka: chasallatami kai Runa Tukuska, kimsa puncha i kimsa tuta alpa ukuma kangapa ka.

⁴¹ —Taita Dius justisiai rurangapa puncha chaiaura, Níneve puiblumanda kagkuna saiarispami kunauramanda runakunata ningapa kankuna: “Mana allilla rurakunami kangichi”. Chi Ninevemanda runakuna, Jonás ima willaskata uiaspaka, alli ruraikunamami tigrarkakuna. Kai rimakugka, Jonasmandapas mas iachami ka.

⁴² —Chasallata, Taita Dius justisiai rurangapa puncha chaiauraka, Chaugpuncha suti alpata

mandag warmipas saiarispami kunauramanda runakunata ningapa kankunata: “Mana allilla ruragkunami kangichi”. Ñugpata chi warmi, iapa karu alpamandami samurka, atun mandag Salomonpa iapa iachaiwa rimakuskata uiangapa. Kai rimakugka, Salomonmandapas mas iachami ka.

⁴³ —Maikan runamanda kuku waira llugsichii tukuskaka, tusta alpa kaskapi samaringapami maskaspa purirkka. Ñi maipi mana samaringapa tarispaka, ⁴⁴ iuiarirkami: “Maimandami nuka llugsimurkani: chimallatatami kutingapa kani”. Chi runapagma kutispa ikuti iaikugriura, chusa uku suma pichaska i allichiskasinami tarigrirka. ⁴⁵ Chasa kawaspaka, kanchis kuku wairakuna paimanda mas jiru ruradurkunata pusangapami rirkka. Chi runapi iaikugrispa, chi kukukuna kaugsaimi kallarirkakuna. Chasaka chi runa, ñugpamandapas mas jiru mana allillami tukuipi tukurka. Kai punchakuna mana allilla ruraspa kaugsanakugta chasallatami tukungapa kankuna.

Sutipa Jesuspa familiakunamanda

⁴⁶ Jesús chara chipi kagkunata rimakunkamaka, paipa mama i waugkindikuna kancha ladu saiarigrirkakuna, paita rimangapa munaspa. ⁴⁷ Chitura sug runa, paita nigrirka:

—Uiamui. Kamba mama i waugkindikunami kanchapi suianakú, kamta rimangapa.

⁴⁸ Paika, chi runata ainirka:

—¿Pitak nukapa mama niraiá? ¿Pikunatak niraiankuna nukapa waugkikuna?

49 Chasa nispa, paita katiraiagkunata makiwa kawachispa, nirkakunata:

—Kaikunami nukapa mama, nukapa waugki-kuna kankuna. **50** Nukapa Taita suma luarpi kag, pai imasa munaskasina maikanpas ruragmi nukapa waugki, nukapa pani, nukapa mama niraíá.

13

Tarpudur runamanda parlu

1 Chi punchallatata Jesúś, wasimanda llugsispa, kucha pata ladu tiarigrirkka. **2** Chiura iapa achka runakuna, paipagma chaiagrirkakuna. Chasa kawaspaka Jesuska, kanua ukuma iaikuspa, tia-rirkka. Tukui chipi kagkuna, iaku pata ladu saiarirkakuna. **3** Chiura Jesuska, iuiai apingasina achka suma parlukunawa iachachispa, kasami nirka:

—Sug runasi llugsirka, simillakunata sitaspa tarpungapa. **4** Tarpukuura, sug simillakunaka ñambipisi urmarkakuna. Chi simillakunataka, piskukunasi mikugsamurkakuna.

5 —Sug simillakunaka, rumilla tiaskapisi urmarkakuna, mailla alpa tiaskapi. Mana achka alpa tiagmanda, mana unailla wiñarirkakuna. **6** Nigpika, indi piaspa, rupachirka. Mana achka anguiug kaspaka, utkalla chakirirkakuna.

7 —Sug simillakunaka, ispina sachakuna tias-kapisi urmarkakuna. Nigpika, ispina sachak wiñarka, simillakunata kilpagta.

8 —Ikuti sug simillakunakar, suma alpapisi urmarkakuna. Chasaka, allilla pallarirkakuna. Sug simillamandalla, patsa patsasi pallarirkka. Sugmandalla, sugta chunga sugta chunga; ikuti

sugmandalla, kimsa chunga kimsa chungasi pellarirka.

⁹ —Rinri iukagkuna, nuka niskata uiawaspa, suma iuiaringichi.

Imapa Jesúis, iuiai apingasina parlukunawa rimaskamanda

¹⁰ Chasa uiaspaka katiraiagkuna, Jesuspragma kaillaiaspa, tapurkakuna:

—¿Imapatak chasa parlukunallawa runakunata rimangi?

¹¹ Chiura Jesuska, kasa ainirka:

—Kamkunata niskami ka, Taita Dius imasa suma mandakuskasina kaskata ñi imaurapas mana iachaskata iachangapa. Ikuti paikunataka mana chasa lisinsiska kanchu. ¹² Maikan achka iukagta masmi karangapa ka, puchugta. Maikan mailla iukaskataka tukuimi kichungapa ka.

¹³ Chimandami iuiai apingasina parlukunallawa paikunata rimani. Paikuna, kawanakuspapas, mana kawagsinami kankuna. Uianakuspapas, mana uiagsina kaspa, mana iuiai apinkunata.

¹⁴ Paikuna chasa kagmandami Isaías imasa ñugpata willaskasina tukugsamú. Kasami niraiá: Rinriwa uiaspapas, mana uiagsinami tukunkangichi.

Ñawiwa kawaspapas, mana kawagsinami tukunkangichi.

¹⁵ Kai runakunapa iuiai, iana tutapi kagsinami tukugsamurkakuna.

Rinri tapariskasinami tukugsamurkakuna.

Ñawi wichkaskasinami tukugsamurkakuna.

Chasaka paikuna, mana ñawiwa kawagsina, mana rinriwa uiagsina, mana iuiai iukagsinami tukungapa kankuna.

Mana munankuna, nukawa tigramungapa.

Tigramugpika, nukami ambintrananikunata.

¹⁶ —Ikuti kamkunaka, ñawiwa sumaglla kawanakuspa, rinriwa allilla uiaspa kagmandami Taita Diuspa iapa kuiaska kangichi. ¹⁷ Kasami nuka niikichita: ñugpamanda Santu Ispirituwa rimangkuna i alli runakuna, achkakunami, kunaura kamkuna kawanakuskata Kawangapa munanakuspapas, mana kawarkakuna. Chasallata, kunaura kamkuna uianakuskata uiangapa munanakuspapas, manima uiarkakuna.

*Tarpudur runamanda parlu ima niraiagta,
Jesús willaskamanda*

¹⁸ —Kasa uiaichi, tarpug runamanda parlu imasa niraiagta. ¹⁹ Dius imasa suma mandakuskasina rimaita maikan uiaspapas, mana iuiai allilla apiskataka, chi uiaskata iaia kukuka tukuimi kichugsamú. Chasami ñambipi similla urmagkuna niraiá.

²⁰ —Similla rumilla tiaskapi urmagka, sug runa Diuspa Rimaita uiagsinami niraiá. Chi uiangallawaka, alli iuiachiiwami chaskinkuna. ²¹ Nispaka, imasami chi mana achka anguiug simillakuna tukú: chasallata sug ratullami Taita Diuswa iuiarispa kankuna. Ima Diuspa Rimaimanda unžagpikunaka, llakiimi apigsamú. Chiuramanda, mana mas Taita Diuswa iuiaringapa munankunachu.

22—Similla ispina sachakuna tiaskapi urmagka, sug runa Diuspa Rimaita uiagsinami niraiá. Uiaspapas, kai alpapi tiaskakunallawa sumaglla kaug-sangapami iuiarinkuna, mas achka iukag tukungapa. Chasaka, Diuspa Rimaita tukuimi kungarinkuna. Ñi ima mana pallangapa tiaringasinami tukunkuna.

23—Similla suma alpapi urmagkar, sug runa, Diuspa Rimaita sumaglla uiaspa, iuiai apigsinami niraiá. Chi runakunapimi niraiá, suma alpapi similla urmaskamanda, achka suma pallai tukungapa. Imasami sug simillamandalla patsa patsa u sugta chunga sugta chunga u kimsa chunga kimsa chunga pallari: chasallatami paikuna, Taita Dius-manda allilla ruraskakunawa achka pallarigsina tukunkuna.

Mana alli ugsa, trigu chagrapi susuchig-samuskamanda parlu

24 Kai iuiai apingasina suma parlutapas, Jesús iachachirkakunata:

—Suma luarmanda mandai, kasami niraiá. Sug runa, paipa chagrapi alli simillasi tarpurka.

25 Nigpika, tukuikuna puñunakunkama, paiwa mana munag runa chagrapi iaikurka. Chi runaka, mana alli ugsa, trigu chaugpipi susuchispasi rirka.

26—Trigu ña wiñaspa, granu kawarigsamu-uraka, mana alli ugsapas chapu wiñaska kawarig-samurka. **27** Chasa kawaspaka piunkuna, chagra-iugpagina rispa, tapugrirkakuna: “Taita waugki, ¿manachu kam, alli similla tarpurkangi? ¿Mai-mandasik mana alli ugsa llugsirirka?”.

²⁸ —Chiura, paika ainirka: “Mana nukata munawag, chi runami chasa rurawaska kangapa ka”.

—Chasa uiaspaka, piunkuna nirkakuna: “Kam munagpika, nukanchi chi ugsata surkugrisunchimi”.

²⁹ —Chiura, paika ainirka: “Manima. Ugsata surkugpika, trigutapasi surkunkangichi.

³⁰ Ianga kawaichi, iskandi wiñachukuna killuiankama, pallai puncha chaiankama. Chi punchaka, pallagkunatami nisa: ‘Ñugpa, mana alli ugsata tandachiichi. Wangu rurangichi, ninapi rupachingapa. Triguta tandachispaka, nukapa trujapi churapuangulari’.”

Mustasa simillamanda parlu

³¹ Kai iuihai apingasina suma parlutapas, Jesús nirkakunata:

—Suma luarmanda mandai, kasami niraiá. Sug runa, paipa chagrapi mustasa similla tarpugsinami niraiá. ³² Chi simillaka, tukuikunamandapas mas uchullami ka. Ña wiñai puchukauraka, tukui mikui chagrapi tiaskakunamandapas mas atunmi tukú. Sug puntu uchulla sachasinami tukú. Chasapika piskukunapas, malkikunapi sumagllami wasichigsamunkuna.

Libaduramanda parlu

³³ Kai iuihai apingasina suma parlutapas, Jesús nirkakunata:

—Suma luarmanda mandai, kasami niraiá. Imasami sug warmi, kimsa tasa arinata libadurawa chapuuraka, suma timbuspa, miraspa achkaiagsamú: chasami niraiá.

34 Chasami Jesús, iuiai apingasina suma parlukunawa runakunata rimadur karka. Suma parlukunallawami tukui iachachidur karka.
35 Imasami Santu Ispirituwa ñugpata willaska karka: chasami tukugsamurka. Kasami niska karka:

Iuiai apingasina suma parlukunawami rimasa.
 Kai alpa tiagsamuuramanda, mana pipas iachaskatami willasa.

Mana alli ugsa, chagrapi susuchigsamuska-manda parlu ima niraiagta, Jesús willaskamanda

36 Chiuramanda Jesús, chi runakunata: “Kaikama” nispaka, wasima rirka. Chiura paita kati-riagkunaka, kaillaiaspa, nirkakuna:

—Nukanchita willai: mana alli ugsa chagrapi susuchigsamuska-manda parlu, ¿imatak niraiá?

37 Chiura Jesuska, kasami ainirka:

—Alli similla tarpug runa, kai Runa Tukuska nuka kagtami niraiá. **38** Chagraka, kai alpami niraiá. Alli simillaka, suma luarmanda mandaiwa kag runakunami niraiá. Mana alli ugsaka, runakunallatata iaia kukuwa iuiagkunami niraiá.

39 Chagraiugta mana munaspa mana alli ugsa susuchig runaka, kikin iaia kukumi niraiá. Pallai punchaka, kai luarpi alpa puchukaringapa punchami niraiá. Pallagkunaka, anjilkunami niraiá.

40 —Imasami mana alli ugsata tandachispa, ninapi rupachingapa chaiá: chasallatatami kai luarpi alpa puchukarii puncha tukungapa ka. **41** Kai

Runa Tukuskami paipa anjilkunata kachamungapa ka. Paikunami, tukui mana allilla ruraskakunata i ima jiru pandariikunapipas urmachigkunata nuka suma mandakuskamanda lluggischingapa kankuna. ⁴² Nispaka, iapa atun nina rupakuskamami sitangapa kankuna. Chipi, iapa llakispa, wakaspa, kiru mukuspami kangapa kankuna. ⁴³ Allilla ruraska kagkunaka, sumaiachiska kaspami, paikunapa Taita Dius suma mandakuskapi indisina punchaiagringapa kankuna. Rinri iukagkuna, nuka niskata uiawaspa, suma iuiarin-gichi.

Achka kuri kulki alpa ukuma pambaska tiaskamanda parlu

⁴⁴ Kasapasmi Jesús nirkakunata:

—Suma luarmanda mandai, achka kuri kulki alpa ukuma pambaska tiaskasinami niraiá. Chi kuri kulkita, sug runa tarispaka, chillapita pakaspasi sakirka. Nispaka, iapa kuntintarispa rirka. Tukui ima iukaskata katuspa, chi alpatasi randirka.

Iapa bali pirlamanda parlu

⁴⁵ —Suma luarmanda mandai, sug iapa bali pirlasinami niraiá. Sug suma pirlakuna randispa purig runa, ⁴⁶ chi pirla iapa bali kagmanda kawaspaka, tukui pai ima iukaskatapas katuspasi chi pirlata randigrirka.

Ataraiamanda parlu

⁴⁷ —Ikuti suma luarmanda mandai, ataraia atun kucha iaku ukupi sitagsinami niraiá. Chi ataraiawa imasa tiaska chalwakunami apirinkuna. ⁴⁸ Ña chalwa jundagta

apiskakunata patama llugsichispa, tiarispaka, alli chalwakunata agllaspa, saparukunapimi wakachinkuna. Ikuti mana allikunataka sitankunami.

⁴⁹ —Chasallatami kai luarpi alpa puchukaringapa puncha, anjilkuna samuspa, mana alli runakunata alli runakunapa ladumanda anchuchig-samungapa kankuna. ⁵⁰ Nispaka, iapa atun nina rupakuskapimi sitangapa kankuna. Chipi, iapa llakispa, wakaspa, kiru mukuspami kangapa kankuna.

Iapa bali musu i maugkakunamanda parlu

⁵¹ Chasa nispaka, Jesús tapurkakunata:

—Nuka kamkunata tukui ima rimaska, ¿ñachu iuiaringichi ima niraiagta?

—Ari— ainirkakuna.

⁵² Chiura, Jesuska nirkakunata:

—Maikan ñugpata Moisés ima niskata iachachig taita, chasallata suma luarmanda mandaiwa ni- raiagta iachaikugkunaka, kasami niraiá. Imasami sug runa, wakachiska tiaskata iapa bali musu i maugkakunatapas surkú, sugkunata aidangapa: chasallatami kunauramanda i ñugpamanda Alli Willaita iachachingapa ka.

Nazaret puiblupi, Jesús kaskamanda

⁵³ Jesús chi parlukunata iachachii puchukaska-mandaka, llugsispa, kikinpa puibluma rirka.

⁵⁴ Paipagma chaiagrispaka, tandardiru wasima iaikuspa, iachachii kallarirka. Paita uiaspa, iapa ujnarispaka, kasa kikinpura tapurinakurka:

—Kai runa, ¿imawasik chituku suma iachaiwa tukurka? ¿Imawasik chituku mana imaurapas

kawaskasina rurai pudí? ⁵⁵ ¿Manachu ka karpintirupa wambra? ¿Manachu paipa mama, María suti ka? ¿Manachu Santiago, José, Simón i Judaspa waugkindi ka? ⁵⁶ ¿Manachu tukui paipa panindikunapas, nukanchiwa kankuna? ¿Maipisik chituku iachaikugrirkka?—. ⁵⁷ Chasa nispaka, Jesusta mana munarkakuna, pai ima iachachikuskata uiangapa.

Mana uiagmandakuna, Jesuska kasami nirkakunata:

—Santu Ispirituwa rimagtaka sognigta puriskapi sumaglla kuiaspami uiankuna. Ikuti kikinpa alpapi, kikinpa wasipi, ñi pi mana munakunachu uiangapa.

⁵⁸ Chi runakuna mana paita suma uiagmanda, Jesús chi puiblupi mana achka milagrukuna rurarka.

14

Juan Bautista imasa wañuchii tukuskamanda

¹ Chi punchakuna mandag Herodes, Jesusmanda iachagsamurka. ² Chasa iachaspaka, paiva kagkunata nirka:

—Chimi kangapa ka Juan Bautista. Wañuspaka, ikuti kaugsariskami kangapa ka. Chimandami mana imaurapas kawaskasina ruraspa puriku.

³ Manara Jesusmanda iacharigpi, Herodes, Juanta apichispa, wataspa, karsilpisi churarka. Erodías suti warmipa kaugsasi chasa rurarka. Chi warmi karkasi Felipepe warmi. Chi Felipe, Herodespa waugkisi karka. Chi warmika, Herodeswasi kaugsakurka. ⁴ Chimandasí Juanka, Herodesta piñaspa nikurka: “Kamta michanmi,

chi warmiwa kaugsakungapa".⁵ Chasa piñakugmanda Herodes, Juanta wañuchingapasi munakurka. Nigpika, chi alpapi kaugsanakuska runakunata manchai iukarka. Chi runakuna, Juanmanda ninakurka: "Santu Ispirituwa rimagmi ka".

⁶ Herodes tiagsamuska puncha chaiauraka, pai kunbidaspas upiaisi rurakurka. Chipika, Erodiaspa sipas warmi wambra, iapa sumasi bailarka. Chasa bailagmanda, Herodesta iapasi sumarka.

⁷ Chiura paika, sipasta nirka:

—Diuspas ñawipimi niiki: kam ima mañawaskami karasaki.

⁸ Chasa uiaspaka, mamandita willagrirkka. Mamandi nirka:

—Juan Bautistapa umata platupi mañai—. Chiwanka, Herodesta chasa mañagrirkka.

⁹ Mana pai iuiakuskasina mañagmanda, iapasi llakirigsamurka. Kikin, Taita Diuspas ñawipi niskata paiwa kagkuna uianakugmanda, iukarka ninga:

—Ari—. ¹⁰ Chasa nispaka, sug suldaduta karsilmasi kacharka. Juanta uma anchuchigrispaka, ¹¹ platupi apaspa, sipastasi kuagrirkka. Sipas, chaskispa, mamanditasi kuagrirkka.

¹² Juanwa purigkuna, chasa pasarigta iachaspaka, kuirputa apagrispa, pambagrirkakuna. Nispaka, Jesusta willagrirkakuna.

Pichka waranga runakunata, Jesús mikungapa karaskamanda

¹³ Juanmanda chasa uiaspaka, Jesús, maikan runapas mana kaugsanakuska alpama kanuapi rirkka, sapalla kangapa. Chasa iachaspaka achka

runakuna, chi puiblu suiumanda chakiwa pai kaskama rirkakuna. ¹⁴ Jesús kanuamanda llugsiura, iapa achka runakuna kawarirka. Paikunata kawaspa, suma llakirigsamurka. Paikunawa un-gug kaskakunatami ambirka.

¹⁵ Ña chisiakuuraka, Jesusta katiraiagkuna, kaillaiaspa, nirkakuna:

—Kai suiu, ñi pipas mana kaugsanakunchu. Ñami chisi ka. Kai runakunata puiblukunama kachai, mikui randispa mikuchukuna.

¹⁶ Jesuska nirkakunata:

—Mana chaianchu, paikuna ringapa. Kam-kuna, paikunata mikui karaichi.

¹⁷ Paikunaka ainirkakuna:

—Pichka tanda i iskai chalwallami kaipi tia.

¹⁸ Chiura, Jesuska nirka:

—Apamuwaichi.

¹⁹ Nispaka, chipi kagkunata nirka:

—Ugsapi tiariichi.

Tiariura, chi pichka tandata i iskai chalwata charirispa, awasinama kawaspa, “Pai Siñur” Taita Diusta nirka. Tandakunata pitichispaka, katiraiagkunata kuaspa richirka. Chiura, tukukunata karaspa aparkakuna.

²⁰ Tukuikunami sagsagta mikurkakuna. Nispaka, chunga iskai saparu junda piti pitikuna tandachirkakuna. ²¹ Mai pichka waranga krikunami mikurkakuna, warmi i wambrakunata mana kuintaspalla.

Iaku kuchapi, Jesús chakiwa saruspa awalla puriskamanda

²² Chiuralla Jesuska, paita katiraiagkunata nirka:

—Kanuama iaikuichi. Sug ladu chimba ialii-chi. Nukaka, kai tukui runakunata: “Kaikama” nispa, kachasakunata—. ²³ Chi runakunta kachaspaka, sug lumama rirka, sapalla, paipa Taita Diuswa rimanakungapa. Chi tutaka Jesú, sapalla chi lumapi karka. ²⁴ Katiraiagkunaka, ña karupi alpamanda rinakurka. Iapa sinchi waira, ñugpagnigmanda pukukurka. Chiwanka, kanuata awapi urapi iaku apakurka.

²⁵ Ña pakaringama Jesú, chi iakupi awalla chakiwa saruspa saruspa, paikunapagma ña chaiakugrirkka. ²⁶ Paikunaka, chasa iakupi saruspa awalla rikugta kawaspa, iapa mancharispá, nirkakuna:

—Sug wairachar ka—. Iapa mancharispami kaparirkakuna.

²⁷ Kaparillapi, Jesuska nirkakunata:

—Sinchi iuiaichi. Nukami kani. Mana manchanakuichi.

²⁸ Chiura, Pedroka nirka:

—Kam kikin Taita Jesú kagpika, niwai, nukapas iakupi chakiwa kambagma ringapa.

²⁹ —Samui— Jesú nirka.

Chasa niura Pedroka, kanuamanda llugsispa, chakiwa iakupi rii kallarirka Jesuspagma.

³⁰ Chasa rikuura, sinchi waira piakugmenda, iapa mancharirka. Nispaka, rikuska iaku ukuma jundarii kallarispa, kaparirka:

—Taita waugki, kispichiwai.

³¹ Kaparillapi Jesuska, maki suniaspa, Pedrota apispa, kasami nirka:

—Kam, ¿imapatak nukamanda mana mas suma allilla iuiaringi?

³² Paikuna ña kanuama iaikugriuraka, waira kasillaiagsamurka. ³³ Kanuapi kagkunaka, Jesusta kungurispa, nirkakuna:

—Kam sutipami Taita Diuspa wambra kangi.

Jenesaret alpapi, Jesús ungugkunata ambiskamanda

³⁴ Kucha ialispaka, sug ladu chimba Jenesaret suti alpama chaiagrirkakuna. ³⁵ Chimanda runakunaka, Jesusta rigsispas, tukuima parlu willarkakuna. Chasa iachaspakunaka, tukui ungugkunata paipagma aparkakuna. ³⁶ Chaiagrispaka, ungugkuna paita mañarkakuna:

—Kamba katanga puntallapas sakiwai llamkangapa—. Chiwanka, tukui llamkagkuna ambirigsamurkakuna.

15

Runakunapa sungumanda jíru iuiaikuna llugsiskami Diuspa ñawipi mapa niraiá

¹ Chiuramanda sug fariseokuna i Moisés ima niskata iachachig taitakuna, Jerusalenmanda chaiagrirkakuna. Nispaka, Jesuspagina kailaliaspa, kasa tapurkakuna:

² —Kamta katiraiagkuna, ¿imapatak ñugpamandakuna imasa iachachiskasina mana ruraspa kaugsanakú? Mana maki maillarisplammi mikunakú.

³ Jesuska nirkakunata:

—Kamkunaka, ¿imapatak Taita Dius ima niskata mana rurangichi? Ñugpamandakuna iachachiskallata ruraspmi kaugsanakungichi. ⁴ Taita Diuska, kasami nirka: “Kamba taitata maman-dita sumaglla kuiangi”. Kasapasmí nirka: “Mai-kanpas taitata i mamata kamigpika, chitaka chaianmi wañuchingapa”. ⁵ Ikuti kamkunaka, kasami iachachingichi, maikanpa taitata u mamata ningapa: “Nuka mana pudiikichitachu aidangapa. Tukui nuka ima iukaska, Taita Diusta karaskami niraiá”. ⁶ Kamkuna chasa nispamí iachachinakungichi, taitata i mamata mana kuiaspa uiangapa. Chasa iachachispa, Diuspa Rimaítaka wabutingichimi. Kamkunapura ñugpamanda iachachiskallatami ruraspa kaugsangapa munangichi.

⁷ —¡Miski simi, sungu awalla rimagkuna! Kamkunamandami ñugpata rimag Isaías suti, Santu Ispirituwa kasa sutipa nirka:

⁸ Kai alpapi kaugsagkuna,
sungu awalla rimaspami kuiawankuna.
Ikuti paikuna sungupi iuiaiwaka nukamanda sug-pimi iuianakú.

⁹ Iangami nukata kunguriwagsina rurankuna.
Nuka niskata iachachingata, runapura imasa rurangapa niskallatami iachachinkuna.

¹⁰ Chasa nispa, tukui chipi kagkunataka pai kaskama kaiaspa, Jesús nirkakunata:

—Suma iuiarispa uiawaichi. ¹¹ Runakuna ima mikuskaka, Diuspa ñawipi ñi ima mana mapasina niraianchu. Runakunapa sungumanda jiru iuiaikuna llugsiskami mapa niraiá.

12 Chiuramanda Jesusta katiraiagkuna, kailla-iaspa, paita tapurkakuna:

—¿Ñachu iachangi, fariseokuna, kam chasa rimaskamanda sungu nanagta uiagtakuna?

13 Chiura, Jesuska ainirka:

—Maikan sachapas, nukapa Taita suma luarpi kag mana tarpuska kagpika, angundi pilaimi tukungapa ka. **14** Chi fariseokunata ianga kawai-chi. Mana ñawi kawag, sug mana ñawi kawagta pusagmi niraiankuna. Chasaka, iskandikunami pusuma urmagringapa kankuna.

15 Chiuraka, Pedro nirka:

—Kam ima iachachikuskata nukanchita allilla willai.

16 Chiura, Jesuska ainirkakunata:

—Kamkunapas, nukawa kaspa, ¿manarachu iachaikungichi ima niraiagta? **17** ¿Manachu iachangichi, ima mikusapas, wigsama iaikuspa, wigsamandaka kanchama llugsigta?

18 Sungumanda jiru iuiaikuna llugsiskami Diuspa ñawipi mapa niraiá. **19** Sungumandami jiru iuiaikuna llugsí, kasa pandaringapa: wañuchingapa, sugpa warmiwa u sapalla warmiwa siriringapa, sisangapa, sugkunamanda llullaspa rimangapa, Taita Diustapas kamingapa.

20 Chasa pandariikunami Diuspa ñawipi mapa niraiá. Mana maki maillarisalla mikugkunataka, Diuspa ñawipi ñi ima mana mapasina niraianchu.

Mana judíu kag warmipa wambrata, Jesús ambiskamanda

21 Chimanda llugsispas, Jesuska Tiro i Sidón suti puiblukuna suiu rirka. **22** Chiuraka sug warmi,

chi Kanaán suti alpamanda paipagma kailaiaspa, kasa nispa kaparirka:

—Davidpa wambra Iaia Jesús, nukamanda llakiripuai. Nukapa warmi wambrata kuku waira iaikuspami iapa nanachipuaku.

²³ Jesuska, mana imapas ainirka. Nigpika kati- raiagkuna, paipagma kailaiaspa, nirkakuna:

—Chi warmita, ¿imapatak mana paipagma kachangi? Iapami kaparispa kaparispa katichimuku.

²⁴ Jesús ainirkakunata:

—Israelmanda runakuna chingaska ubijakuna- sina kaskamandallami nuka kachamuska kani.

²⁵ Chiura chi warmika, Jesusta kungurispa, nirka:

—Taita turi, nuka mañakuskata aidawai.

²⁶ Chiura, Jesuska ainirka:

—Mana chaianchu, wambrakunapa tandata kichuspa, alkukunata sitapungapa.

²⁷ Chiura, chi warmika nirka:

—Ari, taita turi. Alkukunapa duiñukuna miku- nakuskapi, misa ukuma piti urmaskakunata, paikunapas mikunkunami.

²⁸ Chasa uiaspa, Jesuska paita nirka:

—Iapa sumami nukamanda iuiarkangi. Kam imasa iuiakuskasina, allilla tukuchu.

Chiurallami chi warmipa wambra ambirig- samurka.

Achka ungugkunata, Jesús ambiskamanda

²⁹ Chimanda llugsispaka Jesús, Galilea kucha patama rirka. Chimandaka, awa lumama sikaspa, tiarigrirka. ³⁰ Iapa achka runakuna, ungug- kunata apaspa, pai kaskama chaiagrirkakuna.

Mana purii pudigkunata, maki u chaki illa kas-kakunata, mana ñawi kawangapa pudiskakunata i mana rimai iukaskakunata Jesuspa chaki ladu churagrirkakuna. Chiura Jesuska, tukuikunatami ambirka. ³¹ Chasaka, mana rimai iukaskakuna rimagsamurkakuna. Maki i chaki illa kaskakunapas, allillami tukugsamurkakuna. Mana purii pudigkunapas purigsamurkakuna. Mana ñawi kawangapa pudigkunapas kawagsamurkakuna. Chasa kawaspaka, chipi kagkuna ujnarispa nirka-kunka:

—Israelmanda runakunapa Taita Dius, iapa suma atunmi ka.

Iskai biajima, Jesús tandakunata achkaia-chiskamanda

³² Chiuramanda Jesuska, katiraiagkunata kai-aspa, nirkakunata:

—Kai tukui runakuna, ña kimsa punchami nukawa kaipi kankuna. Paikuna ñi ima mana mikungapa iukagmanda, nukata iapami llakiri-wagsamú. Mana munanichu, paikunata mana mikui karaspalla kikinkunapagma kachangapa. ¡Amalai ñambi rikuskallapi diiarkai sambaiaspa urmagrintrakuna!

³³ Katiraiagkuna ainirkakuna:

—Kai maikan runapas mana kaugsanakuskapi, ¿maipitak chituku achka tanda randisunchi, kai tukui runakunata karangapa?

³⁴ Jesuska tapurkakunata:

—¿Maituku tandatak tiapungichita?

Chiura ainirkakuna:

—Kanchis tandallami tia, sug uchulla chalwa-kunapas.

³⁵ Chasa uiaspa Jesuska, chipi kagkunata nirka: —Alpapi tiariichi—. ³⁶ Nispaka, chi kanchis tandata i chalwakunata charirispa, “Pai Siñur” Taita Diusta nirka. Chiuralla pitichispa, katiraiag-kunata kuaspa richirka. Paikunaka, tukuikunata karaspa aparkakuna.

³⁷ Tukuikunami sagsagta mikurkakuna. Nispaka, kanchis saparu junda piti pitikuna tandachirkakuna. ³⁸ Mai chusku waranga karikunami mikurkakuna, warmi i wambrakunata mana kuintaspalla.

³⁹ Chiuramanda Jesús, chi runakunata: “Kaikama” nispaka, kanuama iaikurka. Chimandaka, Magadán suti alpama rirka.

16

Mana kawaskasina kawachimui, Jesusta mañanakuskamanda

¹ Fariseokuna i saduseokuna, kaillaigrispa, Jesusta mañanakurka, mana imaurapas kawaskasina awa luarmanda kawachingapa; chasaka, paimanda iachangapa, sutipa Taita Dius kachamuska kagta.

² Jesuska ainirkakunata:

—Kamkuna, ¿manachu ningichi: “Chisima puka puiu kawarigpika, kaia alli punchami kangapa ka”? ³ Chasallata, tutata amsa puka puiu pakarigpika, ¿manachu ningichi: “Tamia punchami kangapa ka”? Imasa awapi kawariskakunata kawaspaka, iachangichimi ninga, punchakuna imasa kangapa kagta. Ikuti, kai punchakuna nuka ima rurakuskata kawaspapas, mana iuia-ringichichu ima pasarikugta. ⁴ Taita Diusta mana

iuiarispa, mana allilla ruraspa kaugsanakuspami mañawanakungichi: “Mana kawaskasina kawachimui”. Ni imapas mana kamkuna munaskasina kawangapa kangichichu. Ñugpamanda Santu Ispirituwa rimag Jonás suti, imasami pasarka: chasallata kawarillami kawangapa kangichi.

Chasa nispaka, paikunata sakispa, kucha sug ladu chimba katiraiagkunawa rirkas. ⁵ Katiraiagkuna kungariska karkakuna, tanda apangapa. ⁶ Chiura, Jesuska nirkakunata:

—Suma iuiarispa uiawaichi. Fariseokunapa i saduseokunapa libadurasina iuiaita, jujalallapas iuianakungichi!

⁷ Chasa uiaspaka, kikinpura rimarinakurka, iuiaspas:

—Tanda mana apamus�amandami chasa nukanchita niku.

⁸ Chi rimanakuskata uiaspa, Jesuska nirka:

—¿Imapatak ninakungichi: “Tanda mana apamus�amandami chasa nukanchita niku”? Nukamanda, ¿imapatak mana mas suma allilla iuiaringichi? ⁹ ¿Imawantak, uiawaspapas, kamkunapa umapika manara iaikú? Nuka pichka tandata pitichiuraka, pichka waranga runakuna mikurkakuna; chi puchuskakunataka, ¿manachu iuiaringichi, maituku saparu junda tandachigtakuna? ¹⁰ Chasallata, nuka kanchis tandata pitichiuraka, chusku waranga runakuna mikurkakuna; chi puchuskakunataka, ¿manachu iuiaringichi, maituku saparu junda tandachigtakuna? ¹¹ ¿Imapatak mana iuiaringichi, nukaka tandemalla mana

kamkunata rimakugta? Fariseokunapa i saduseokunapa libadurasina iuiaita, ɻujalallapas iuiangichi!

¹² Chasa niuraka, iuiai apirkakunata, mana tanda libaduramanda rimakuska kagta; fariseokunapa i saduseokunapa iachachiikunata kuidadu iukangapa niraiagta.

Kam, Dius agllaska Cristomi kangi, Pedro Jesusa niskamanda

¹³ Jesús, Filipopa Sesarea suti alpama chaiagrispaka, paita katiraiagkunata tapurka:

—Runakunaka kai Runa Tukuskamanda, ɻpitak kagta ninkuna?

¹⁴ Paikunaka ainirkakuna:

—Maikankuna ninkunami: kam kangisi Juan Bautista. Sugkunaka: kam ɻugpamanda rimag Elías; ikuti sugkunaka: Jeremías u Santu Ispirituwa sug ɻugpata rimagsi kangi.

¹⁵ Chiura, Jesús tapurkakunata:

—Kamkunaka nukamanda, ɻpi kagtatak niwanchichi?

¹⁶ Chasa tapuura, Simón Pedroka ainirka:

—Kam kangimi kaugsag Diuspa wambra. Pai agllaska Cristomi kangi.

¹⁷ Chiura, Jesuska nirka:

—Kam Jonaspa wambra Simón, Taita Diuspa iapa kuiaskami kangi. ɻi maikan runapas, kamta mana iuiachirkachu, chasa ainingapa. Nukappa Taita suma luarpi kagmi kamta chasa iuachirka. ¹⁸ Nuka kamtami niiki: kam, Pedro u rumimi niraiangi. Kai atun rumipi wasichigsinami iglisia tukuskakunata mirachingapa

kani. Chitaka, maituku infirnumanda puchukangapa munanakugpipas, mana puchukai pudin-gapa kankunachu.

¹⁹ —Suma luarma iaikugridiru llabikunatami kuangapa kaiki. Maikan pandariskakunata, kam kai alpapi mana pasinsiaska nigrpika, sug luarpipas chasallatami tukungapa kankuna. Chasallata, maikan pandariskakunata kam kai alpapi pasinsiaskaka, sug luarpipas chasallatami pasinsia tukungapa kankuna.

²⁰ Chasa nispaka, katiraiagkunata nirka:

—Mana pitapas willanakungichi, nuka, Taita Dius agllaska Cristo kagta.

Jesús imasa wañungapa kagta, pai musuglla willaskamanda

²¹ Chiuramanda Jesuska, paita katiraiagkunata iachachii kallarirka, kasa nispa:

—Nukata, Jerusalenma ringapami chaiawaku. Chipika, iaia sasirdutikuna, Moisés ima niskata iachachig taitakuna i sug taitakunapas iapa llakii i nanaimi pasachiwangapa kankuna. Nukata wañuchiwangapami kankuna. Chasa wañuska kaspapas, kimsa punchapika ikutimi kaugsaringga-pa kani.

²² Chasa uiaspaka Pedroka, Jesús sapallata mana uianakuskama pusaspa, kasa piñagsina nii kallarirka:

—¡Ujalallapas Taita Dius chasa munachu, taita waugki! Chasa llakiikuna, mana imaurapas kamta pasaringapa kanchu.

²³ Chiura Jesuska, tigrarispa, Pedrota nirka:

—Nukapa ladumanda, iaia kuku, anchurii. Kam chasa niwaspaka, pandachiwangapami

munakungi. Kam mana iuiakungichu Taita Dius imasa iuiakuskasina. Runakunapa iuiaillawami chasa iuiakungi.

²⁴ Chasa nispaka, katiraiagkunata nirka:

—Maikan nukata katiraiawangapa munagka, kikinmanda kungarichu. Paipa krusta markarigsina ruraspami iuká katiraiawanga. ²⁵ Mai-kan kikinpa kaugsaita kispichingapaglla iuia-kugpika, kikinmi puchukaringapa ka. Ikuti mai-kanpas nukamanda wañuchii tukugpika, mana mas wañui kaugsaitami taringapa ka.

²⁶ —Sug runa, tukui kai alpapi ima munaska iukagipas, paipa almata mana kispichigpika, chi iukaskakuna, ñi imapa mana balipungapa kanchu. Chi runaka, paipa almata chingachispaka, ¿imawatak pudingapa ka, ikuti taringapa? Ñi imawapas manima.

²⁷ —Kai Runa Tukuska samuura, nukapa Taita suma atuniachiskawami nukapa anjilkunawa samungapa ka. Samuspaka, tukuikunatami imasa allilla u mana allilla ruraskakunata kawachigssamungapa kani.

²⁸ —Kasami nuka niikichita: maikan kaipi kagkuna manara wañugkuna, kai Runa Tukuska suma mandaiwa samugtami kawawangapa kan-kuna.

17

Jesús, sug rigcha kawari tukugsamuskananda

¹ Chiuramanda sugta punchapika, Jesuska, Pedrota, Santiagota i waugkindi Juanta pusaspa, sug awa lumama paikunallawa sikagrirká.

² Chipi chaiagrispaka, paikuna kawanakugllapi,

sug rigcha kawari tukugsamurka. Paipa
ñawi, indisina punchami tukugsamurka.
Paipa katangapas, iapa iura punchallami
tukugsamurka.

³ Kawanakugllapi, Moisés i Elías kawarigsamurkakuna. Chi runakunaka, Jesuswa rimanakui kollarirkakuna. ⁴ Chasa Kawaspaka Pedroka, Jezusta kasa nirka:

—Taita waugki, kaipi iapa alli iuiachimi kanchi. Kam munagpika, kimsa tambu kaipi rurasa: kam-manda sug, Moisesmanda sug, sugka Eliasmanda.

⁵ Chasa Pedro rimakunkama, puncha puiulla, paikunata kilpagsamurka. Chi puiu ukumanda, sug rimagta uiarigsamurka, kasa nispa:

—Kai, nukapa kuiaska wambrami kapuá. Paita kawaspa, iapa alli sumami iuiachiiwa kawani. Paita uiapuangichi.

⁶ Chasa uiaspaka chi katiraiagkuna, askurinti mancharispa, umata alpama kumurirkakuna.

⁷ Chiuramanda Jesús kikin, kaillaiaspa, paikunata llamaspa, nirka:

—Atariichi. Mana manchanakuichi.

⁸ Paikuna uma atarichispa kawaura, Jesuska ikuti sapalla kawarigsamurkakunata; sugkunaka manima.

⁹ Chi lumamanda uraikunakuuraka, Jesuska nirkakunata:

—Kamkuna ima kawaskata mana pitapas willanakungichi. Kai Runa Tukuska wañuspa kaugsa-riskauramandami chasa kawaskata willankangichi.

¹⁰ Chiura katiraiagkuna, paita tapurkakuna:

—Nigpi, ¿imapatak Moisés ima niskata iachachig taitakuna ninkuna: “Eliastami chaiaku, Taita Dius agllaska Cristopa ñugpa samungapa”?

¹¹ Chiura, Jesuska ainirkakunata:

—Sutipami Elías ñugpa samungapa ka. Tukuimi allichigsamungapa ka. ¹² Chasa samungapa kagpipas, nukaka kasami niikichita: Elías ñami samurka. Paitaka mana rigsirkakunachu pi kagta. Imasa munaskasinami paita mana allilla rurarkakuna. Kai Runa Tukuskatapas chasallatami rurawangapa kankuna.

¹³ Chasa uiaspaka, katiraiagkunata iuiarirka: “Juan Bautistamandami chasa rimakuska”.

Sug wambra wañui ungui iukaskata, Jesús alia-chiskamanda

¹⁴ Paikuna iapa achka runakunapagma chaiagliuraka, sug runaka, kailaliaspa, Jesusta kungurispa nirka:

¹⁵ —Taita waugki, nukapa wambramanda llaki-ripuai. Wañui unguiwa iapa llakingasinami kapuá. Ninapi i iakupi achka biajimi urmapuá. ¹⁶ Chimandami kamta katiraiagkunapagma apamuspa kawachirkani. Nigpika, paikuna manima ambipuangapa pudirkakunachu.

¹⁷ Jesuska ainirkakunata:

—¡Ai, kam mana alli runakuna, Taita Diuswa ñi ima mana iuiagkunami kangichi! ¿Imaurakamatak kamkunata chasa charinakusakichita?—. Chasa nispaka— Chi ungugta kaima pusamuichi— nirka.

¹⁸ Chaiachigriura, Jesuska chi kuku wairata sincchi piñarka. Chasa piñaura, chi kuku waira chi

wambroramanda llugsirka. Chiuralla, suma ambirigsamurka.

¹⁹ Paita katiraiagkuna, chasa kawaspaka, Jesús sapalla kaskapi kailliaspa, tapurkakuna:

—¿Imawantak nukanchika mana pudirkanchi, chi kuku wairata llugsichingapa?

²⁰ Chiura, Jesuska ainirkakunata:

—Kamkuna nukamanda mailla iuijanakugmandami mana llugsichingapa pudirkangichi. Kasami nuka niikichita: sug uchulla muritu mustasasinallapas kamkuna nukamanda iuiai iukantrangichi; kai lumata nintrangichi: “Kaimanda chasama ialirii”. Chiurallami chi luma, sugsinama ialirintra. Tukuimi chasa pudirintra. ²¹ [Chi kuku wairakunataka, mana mikuspalla Taita Diusta sinchi mañaskawami llugsichingapa pudirí.]*

Jesús imasa wañungapa kagta, pai parisma willaskamanda

²² Chara Galileapi kankama, Jesús nirkakunata:

—Kai Runa Tukuskaka, mana alli runakunapagmami chaiachii tukungapa ka. ²³ Paikunaka wañuchiwangapami kankuna. Chasa wañuska kaspapas, kimsa punchapika ikutimi kaugsaringga kani.

Paikuna, chasa uiaspaka, iapa llakirirkakuna.

Diuspa atun wasimanda kulki kuanakusamanda

* **17:21** Kasa [...] siñalwami willaraiá, sug ñugpamanda pangakunapi chasa iskribiska kagta; ikuti sugkunapika, manima.

²⁴ Paikuna Kafarnaum puibluma chaiag-riuraka, Diuspa atun wasimanda impuistu chaskigkuna, kaillaiaspa, Pedrota tapurkakuna:

—Kamkunata iachachig, ¿impuistu paganchu?

Chiura ainirka:

—Ari.

²⁵ Pedro wasi ukuma iaikugrispa, manara imapas rimagpi, Jesuska paita tapurka:

—Kai alpapi mandagkuna, ¿pikunatatak impuistu chaskinkuna: kikinpa wambrakunata u sugkunata? Kam, ¿imatak ainiwangi?

²⁶ —Sugkunata— Pedro ainirka.

Chiura, Jesuska nirka:

—Nigpi, wambrakunataka mana pagangapa chaianchu. ²⁷ Chasa kagpipas, mana chi mañana-kuskata piñachingapa, kucha patama rii. Chipi, ansuilu sitangi. Maikan ñugpa chalwa urmaskata simita kawangi. Chipimi sug kulki tarinkangi. Chita apaspa, nukamanda i kammandamana mañana-kuskata kuagringi.

18

Maikan mas atun taita kangapa, Jesús iachachiskamanda

¹ Chasa kagllapi, Jesusta katiraiagkunaka, kaillaiaspa, tapurkakuna:

—Suma luarpi, Taita Dius mandakuskapi, ¿pitak mas atun taita tukuska kangapa ka?

² Chiura Jesuska, sug uchulla wambrata kaiaspa, chaugpipi saiachirka, ³ kasa nispa:

—Kasami nuka niikichita: kamkuna, mana Diuspa ñawipi kai wawasina allilla tukugsamuspaka, mana suma luarma

iaikugringapa kangichichu. ⁴ Maikanpas kai uchullasina mana imakunapipas subirbiaspalla tukugsamug, paimi, suma luarpi, Taita Dius suma mandakuskapi, mas atun taita tukuska kangapa ka. ⁵ Maikanpas kai uchullatasina nukamanda iuiarispa chaskigpika, nukata chaskiwagsinami rurá.

⁶ —Ikuti maikanpas kasa uchulla nukamanda suma iuiawagta pandachipuagpika, paita chaiantrami, sug atun kutanga rumi kungapi wataspa, atun kucha iakuma sitagringapa.

⁷ —Kai alpapi pandariikunapi urmachingapa, achkami tia. Chasami imaurapas tiangapa ka. Chasa tiagpipas, jai, maikan runa, sugkunata pandariikunapi urmachingig!

⁸ —Kamba makiwa u chakiwa pandaringapa chaiagpika, chita chaianmi kuchuspa sitangapa, mana pandaringapa. Chasapaka, mas allichar kantra, maki u chaki kuru suma luarma iaikugringapa. Mana kagpika, ¿iskandi maki i chakikunawantachu munaipa, atun nina ñi imaurapas mana wañungapa kaskama sitai tukungapa?

⁹ —Chasallata, kamba ñawiwa kawaspa pandaringapa chaiagpika, chita chaianmi surkuspa sitangapa, mana pandaringapa. Chasapaka, mas allichar kantra, suglla ñawillawapas suma luarma iaikugringapa. Mana kagpika, ¿iskandi ñawikunawantachu munaipa, diltudupa ninama sitai tukungapa?

Ubija chingaskamanda parlu

¹⁰ —Ñi maikan kai uchullakunata mana wabutingichi. Kasami nuka niikichita: paikunata

kawag anjilkunaka, suma luarpi imaurapas nukapa Taitapa ñawipimi kankuna. [¹¹ Kai Runa Tukuskaka samurkami, maikan chingaskasinata maskaspa taringapa.]

¹² —¿Imatak iuiangichi? Maikan runapas, patsa ubija iukaspa, sug ubija chingapugpika, ¿manachu iskun chunga iskunta sakispas, maskai kallarintra, chi ubijata tarinkama? Ari. ¹³ Kasami nuka niikichita: chi chingaskata tariura, iskun chunga iskun mana imaurapas chingagkunamanda masmi chi tarigta alli iuiachirintra. ¹⁴ Chasallata, kamkunapa Taita suma luarpi kag mana munanchu, ñi sug kai uchullakuna chingarispa, paipagma mana chaiagringapa.

Imasa sugkunata pasinsiangapa chaiagta

¹⁵ —Maikanpas kamta mana allilla ruragpika, pai sapallata rimaspa iuiachiringi. Kamta allilla uiagpika, ikutimi sumagilla waugkindi tukunkangichi. ¹⁶ Mana kamta uiagpika, sug u iskai runakunata pusaspa, ikuti rimagrungi; chipika, iskai u kimsa uiagkuna tiachu, tukui imasa rimanakuska uiangapa. ¹⁷ Paikunatapas mana uiagpika, iglisia tukuskakunata willangichi. Iglisia tukuskakunatapas mana uiagpika, chi runa, kam kikinpura i Taita Diusta mana rigsigmi tukú.*

¹⁸ —Kasami nuka niikichita: maikan pandariskakunata, kamkuna kai alpapi mana pasinsiaska nigpika, sug luarpipas chasallatami tukungapa kankuna. Ikuti maikan pandariskakunata

* ^{18:17} griego rimaiwa: mana judíu kaskakunamanda kulki chaskigsina.

kamkuna kai alpapi pasinsiaskaka, sug luarpipas chasallatami pasinsiai tukungapa kankuna.

19 —Kasapasmí niikichita: iskaikunallapas, kai alpapi sugllasina iuiarispa, nukapa Taita suma luarpi kagta mañagpika, chasallatami ima mañaska karamungapa ka. **20** Iskai u kimsakunallapas kaskapi nukata iuiariwachukuna: nuka kikinmi paikunawa sugllapi kangapa kani.

21 Chiura Pedro, kailaliaspa, Jesusta tapurka:

—Taita waugki, maikanpas nukata mana allilla rurawagpika, ¿maituku biajitatik chaiawaku, paita pasinsiangapa? ¿Kanchis biajikamachu pasinsiangapa chaiawangapa ka?

22 Jesuska ainirka:

—Maná niikichu, kanchis biajikamalla pasinsiangapa. Niikimi, kanchis chungata kanchis biaji ialigtapas pasinsiangapa.

23 —Chasamanda Taita Dius suma luarpi kag, sug atun mandagsinami niraiá. Kasa niipa: chi mandagka munarka, paipa piunkunata: “Ima mañachiskata kutichiwai” ningapa. **24** Chasa kallarikuuraka, sug piuntasi paipagma pusagrirkakuna. Chi piunta chunga waranga kuri kulkisi mañachiska karka. **25** Nigpika, mana kutichingapa pudikugmanda, chi mandag, justisiakunata nirkasi: “Paita, warmindita, wambrakunata i tukui ima tiapuskakunatapas katugriichi, imasa mañachiskasina kutichiwangapa”.

26 —Chiura chi piun, kungurispa, mañai kallarirka, kasa nispa: “Taita waugki, nukamanda llakirii. Suiawai. Tukuimi kutichisaki”.

²⁷ —Chasa mañaura mandagka, suma llakirispa, piunta uiaspa, tukui mañachiskata pasinsiarka. Nispaka, sakirkasi ringapa.

²⁸ —Rikuura, pai piunpura kawanakurka. Chi sug piuntaka patsa billitisi pai mañachiska karka. Chita kawaspaka, kungapi apispa, sipikugsina charirispa, nirka: “Nukapa kulkita kutichiwai”.

²⁹ —Chiura chi sug piun, kungurispa, mañai kallarirka, kasa nispa: “Nukamanda llakirii. Suia-wai. Tukuimi kutichisaki”.

³⁰ —Paikar mana munarka, ñi imasapipas pasinsiangapa. Chi piunta karsilpi churachirka, tukui mañachiskata kutichinkama iuiaspa.

³¹ —Pai piunpura, chasa kawaspaka, iapasi llakirirkakuna. Nispaka, chi mandagta tukui imasa kawaska willagrirkakuna. ³² Chasa iachaspaka chi mandagka, paita kaiasca, nirksi: “¡Mana alli iuiaiiugmi kangi! Kam mañawagmandami nuka tukui mañachiskata pasinsiarkaiki. ³³ Nuka kamta sumami llakirirkakiki. Nigpika kamtapas, ¿manachu chaiakurka, chasallata kam piunpura llakiringapa?”.

³⁴ —Chasa nispaka, iapa rabiarispa, justisia-kunata nirka: “Karsilpi wichkapuaichi, tukui kulki kutichiwankama”.

³⁵ Chasa parlaspaka, Jesús nirka:

—Kamkuna suma iuiaiwa sugkunata mana pasinsiagpikunaka, nukapa Taita suma luarpi kagpas kamkunatapas chasallatami mana pasinsiangapa ka.

19

Kusa, kikinpa warmita mana sitangapa, Jesús iachachiskamanda

¹ Jesúz, chasa rimai puchukaspaka, Galilea alpama manda llugsispa rirká. Jordán iaku sug ladu chimba ialispa, Judea alpama chaiagrirká. ² Chi laduka, iapa achka runakuna paita katichii kallarirkakuna. Jesuska, chipi chaiagrispa, unguiwa kaskakunata ambigrirká.

³ Sug fariseokuna, paipagma kailaiagrirkakuna. Chi runakunaka, Jesusta pandachingapa iuiawiá tapurkakuna:

—¿Pudinchichu, nukanchipa warmita imamandallapas sitangapa?

⁴ Jesuska ainirka:

—¿Manachu kasa Moisés niraiaskata kawarkan-gichi, Taita Dius runakunata wiñachig, kallariska-uramanda kari i warmi wiñachispa ruragta?

⁵ Wiñachispaka, nirka: “Chimandami, kari kagpi, paipa taitata mamandita sakispa, paipa warmi-wa iskandikuna sugllasina tukugsamungapa kan-kuna”. ⁶ Chasa kaspaka, mana iskai niraianchu. Suglla tukuskami niraiá. Taita Dius chasa suglla tukuska niraiaskata, ñi maikan runapas mana iukanchu “Sitanakui” ninga.

⁷ Paikunaka tapurkakuna:

—Nigpika, ¿imapatak Moisés sakirka, kusa, sug iskribiska warmita kuaspaka, ña paitaka sitaska niraiangapa?

⁸ Chiura, Jesuska ainirka:

—Kamkuna upa iuiawi tukuska kagmandami Moisés kamkunata chasa rurangapa sakirka.

Ñugpa, runakuna tiai kallariura, mana chasa karkachu. ⁹ Kasami nuka niikichita: maikanpas, kikinpa warmita sitaspa, sug warmiwa kasaragpika, atun pandariimi rurá. Paipa warmi sug kariwa apirigpika, chimandakar pudingichimi sitangapa. [Maikanpas kusa sitaska warmiwa kasaragpika, atun pandariimi chasallata rurá.]

¹⁰ Chiuramanda katiraiagkuna, Jesusta nirka-kuna:

—Maikan kusapas mana kikinpa warmita sitangapa pudigpika, mas allichar kantra mana kasarangapa.

¹¹ Jesuska nirkakunata:

—Mana tukuikuna pudinkunachu, chi iachachiskata suma uiangapa. Taita Dius suma iuiai karaska iukagkunallami suma uiankuna.

¹² Maikankuna, tiagsamuskauramandatami mana pudinkuna kasarangapa. Sugkunaka, kapai tukuskami kankuna, mana warmi iukangapa. Ikuti sugkunaka, Taita Dius suma luarpi kag ima niskata rurangapa iuiaspami mana warmi iukangapa munankuna. Maikan chasa allilla uiaspa rurangapa pudigkuna, uiachukuna.

Wawakunata, Jesús maki churaskamanda

¹³ Chiuramanda uchullakunata, paikunapa atunkuna Jesuspagma pusarkakuna, Taita Diusta paikunamanda mañaspa, maki churangapa. Jesusta katiraiagkunaka, pusanakugta piñaspa, nirkakuna:

—Mana kaillaianakuichi.

¹⁴ Chiura, Jesuska nirka:

—Ianga kawaichi, wawakuna nukapagma samuchukuna. ¿Imapatak arkanakungichi? Kai wawakunasina kagkunami suma luarma iaikugringapa kankuna.

¹⁵ Chasa nispaka, wawakunata maki churarka. Nispaka, chimanda llugsispa rirkas.

Sug iapa iukag musu, Jesuswa rimanakuska-manda

¹⁶ Sug musu, Jesuspagma kailaiagrispa, tapurka:

—Iachachig taita, ¿ima alli ruraiwatak iukani ruranga, mana puchukaridiru suma kaugsaita taringapa?

¹⁷ Jesuska ainirka:

—¿Imapatak alli ruraimanda tapuwakungi? Taita Diusllami alli ka. Chi kaugsaita iukangapa munaspaka, Moisés ima niskata allilla ruraspa kaugsangi.

¹⁸ Chi musuka ikuti tapurka:

—¿Maikankuna?

Chiura, Jesuska ainirka:

—Mana wañuchingi. Mana sugpa warmiwa siriringi. Mana sisangi. Mana pimandapas llullangi. ¹⁹ Kamba taitata mamandita sumaglla kuiangi. Kam kikintasinami iukangi, tukui runakunata kuianga.

²⁰ Chasa uiaspa, chi musu nirka:

—Tukui chi niskata chasa ruraspami kaugsani. Niwai: ¿imatak pisiwaku?

²¹ Chiura, Jesuska ainirka:

—Kam tukuipi alli kangapa munaspaka, kunauralla rii. Tukui ima iukaskata katugrii. Katuska

kulkitaka mana iukaskakunata tukuita karag-rii. Chasa ruraspaka, suma luarpi iapa iukagmi tukungapa kangi. Nispaka samungi, nukata kati-wangapa.

22 Chasa rimaskata uiaspaka, chi musu llaki-rispami rirka, iapa iukag kaspa.

23 Jesuska, katiraiagkunata nirka:

—Kasami nuka niikichita: iapa iukagkuna suma luarma iaikugringapaka, iapa trabajusumi kangapa ka. **24** Ikuti niikichitami: maschar alli kantra, sug wagra* sug aguja ñawipi ialingapa. Chimanda mas trabajusumi ka, chi iapa iukagkuna suma luarma iaikugringapa.

25 Chassa uiaspaka katiraiagkuna, iapa ujnarispa, kasa tapurkakuna:

—Nigpika, ¿pisik kispiringapa pudinga?

26 Chiura Jesuska, paikunata kawaspa, nirka:

—Ñi maikan runa mana pudinchu. Taita Dius-llami kispichingapa pudí.

27 Chiura, Pedroka nirka:

—Uiamui. Nukanchi, tukui ima iukaskata sakispami kamta katiraianchi. Nigpika, ¿imatak nukanchimanda tiangapa ka?

28 Jesuska, paikunata ainirka:

—Kasami nuka niikichita: tukui musuiachii tukugsamuuraka, kai Runa Tukuska iapa suma atun mandadirupimi tiarigringapa ka. Chiuraka, kamkuna nukata katiraiawagkunapas, chillapita chunga iskai mandadirupimi tiarigringapa kangichi; chasaka, ñugpamanda achala taita Israelpa chunga iskai wambrakunapa

* **19:24** griego rimaiwa: kamello suti atun animal.

wambrakunata kawaspa justisiangapa.
 29 Maikanpas, nukata kuiawaspa, wasita, waugki i panikunata, taita i mamandita, wambrakunata, alpakunata u ima iukaskata sakispas katiwagka, patsamanda mas patsami chaskingapa kankuna. Mana puchukaridiru suma kaugsaitapasmi tarigringapa kankuna. 30 Chasa kagpipas, kunaura ñugpa niraiaskakuna, achkakunami kati laduma tukungapa kankuna. Ikuti kunaura kati niraiaskakunaka, achkakunami ñugpa laduma tukungapa kankuna.

20

Ubasta pallagkunamanda parlu

1 —Taita Dius sug luarpi suma mandag, ubas chagraiug runasinami niraiá. Kasa niipa: chi runaka, iapa tutatasi rirkas, pallagkuna maskangapa. 2 Pallagringapa munagkunata nirka: “Sug sug chisiagta pallagsina bali kulkimi kuasakichita”.

—“Ari” ainiskakunatasi kacharka, ubas chagrapi pallangapa.

3 —Chaugpi tutatapas, ikutisi kallima rirkas. Chipi ianga saianakuskata tarispaka, 4 tapurkakunata: “¿Kamkunapas munantrangichichu, nukapa chagrapi pallagringapa? Imassa baliskasiniami kuasakichita”. Chasa tapuura, chikunapas rirkakuna pallangapa.

5 —Ikuti chaugpuncha i chaugpi chisimapas, chasallatasi maskagrirkas. 6 Ña indi chingakuuras, ikuti kallima rispa, sugkuna saianakuskatasi

tarigrirka. Chikunatasi tapurka: “¿Imapatak chisiagta ianga saianakungichi?”.

⁷ —Chiura ainirkakuna: “Ñi pipas nukanchita mana ñi imapapas maskankunachu”.

—“Nigpika kamkunapas, nukapa ubas chagrama riichi pallangapa” nirkakunata.

⁸ —Ña amsaiakuuraka, chi chagraiugka paipa kapuralta nirkasi: “Pallagkunata kaiaspas, kallaringi, kati chaiamugkunata ñugpa pagangapa. Nispaka, suiu suiu, tutata kallarigta pagangi”.

⁹ —Ña pagai kallariuraka, chisima chaiagrigkuna, chisiagta pallagsina bali kulkisi chaskigrirkakuna. ¹⁰ Chasa chaskinakuska iachaspaka, tutatamandata pallagkunaka iuiyanakurka: “Nukanchita masmi chaskingapa chaianga”. Chasa iuiyanakugpipas, sugkuna chaskiskasinallatata chaskingapa chaiarka.

¹¹ —Chaskispaka, chagraiugta kallarirkakuna, rabiarispa, kasa ningapa: ¹² “Kati chaiamugkuna, sug urallami pallarkakuna. Nukanchikar, indi iapa ruparikuskapimi chisiarkanchi. ¿Imapatak paikuna chaskiskasinallatata nukanchita pagachirkangi?”.

¹³ —Chasa uiaspa chagraiugka, sug paipurata nirka: “Waugki, nuka kamta mana jiru imapipas rurakuikichu. ‘Chisiagta pallagsina bali kulkimi kuasaki’ nuka niura, ¿manachu ainiwarkangi: ‘Ari’? ¹⁴ Kamta chaiakuska kulkita apaspa rii. Nukami munarkani, kamba kati samuskakunatas, kamkunata imasami kuangapa chaiá: chasa llata kuangapa. ¹⁵ Nukapa kulkita, ¿manachu pudi ni, nuka imasa munaskasina rurangapa? Nukapa

alli iuiaiwa chasa kuaskamanda, ¿imapatak kamka mana allilla iuiaspas kawakungi?".

¹⁶ —Chasallatami tukungapa ka: kunaura kati niraiaskakuna, ñugpa ladumami tukungapa kankuna. Ikuti kunaura ñugpa niraiaskakunaka, kati ladumami tukungapa kankuna.

Jesús imasa wañungapa kagta, pai kimsama willaskamanda

¹⁷ Jerusalén puibluma ñambi rinakuskapi, Jesuska, chunga iskai katiraiagkunallata kaiaspas, nirka:

¹⁸ —Uiawaichi. Jerusalenmami rinakunchi. Chipika, kai Runa Tukuskaka iaia sasidutikunapa i Moisés ima niskata iachachig taitakunapa makipimi apichii tukungapa ka. Chi runakunaka, nukamanda ningapami kankuna: "Wañuchiimi chaiá". ¹⁹ Nispaka, mana judíu kaskakunapagmami chaiachiwangapa kankuna. Paikuna, nukata unžawaspa, asutiwaspa, kruspi klabaspami wañuchiwangapa kankuna. Chasa wañuska kaspapas, kimsa punchapika ikutimi kaugsaringapa kani.

Santiago i Juanpa mama, ima Jesusta mañapuskamanda

²⁰ Chiura Zebedeopa warmi, iskandi wambra-kunawa Jesuspagma kailaiaspaka, kungurirka, kasa nispa:

—Nuka ima mañakuskata, ¿manachu uiawantrangi?

²¹ Chiura, Jesús tapurka:

—¿Imatak munakungi?

Chasa uiaspa, chi warmika ainirka:

—Kam mandangapa tiarispa chaiaura, kai nukapa iskandi wambrakunata tiarichipuangi: sugtaka, kamba alli ladu; sugtaka, kamba lluki ladu.

²² Jesuska nirka:

—Mana iachangichichu ima mañanakugta. Nukata chaiawangapami ka, iapa achka llakiikuna* iukangapa. ¿Kamkunapaschu chasallata pudintrangichi, llakiikunata pasangapa?

—Ari— ainirkakuna—, chasa pudingapami kanchi.

²³ Jesuska nirkakunata:

—Ari, nuka llakiikunasinallatata, kamkunapasmi pasankangichi. Chi nukapa alli ladu lluki ladu tiarichingapaka, nukata mana chaiawakunchu kawangapa. Maikan nukapa Taita agllaskakuntami chassa tiarichingapa ka.

²⁴ Chi iskai waugkindikuna ima mañanakuskata uiaspaka, chi sug chunga katiraiagkuna rabiarii kallarirkakuna. ²⁵ Jesuska, paikunata kaiaspa, nirkakunata:

—Kamkuna allillami iachangichi: kai alpapi atun mandagkuna, mandanakuskapi kaugsagkunata ñi ima mana llakispallami mandankuna. Chasallata, maikanpas atun mandagsina tukuspa, mana llakispallami runakunata charinkuna. ²⁶ Kam kikinpuraka, chasa rurag runakunaka mana kangichi. Kam kikinpura maikan, Diuspa ñawipi atun kangapa munaspaka, sugkunapa lutrinsina

* **20:22** “Sug winja kupata upiangapa”, iapa achka llakiikuna iukangapami niraiá.

tukuchu. ²⁷ Maikan mas atun taita kangapa munagpas, ñugpa iukanmi sugkunapa lutrinsina kanga. ²⁸ Chasallata kai Runa Tukuskaka mana samurkachu, sugkunata lutrinsina churangapa. Tukuikunapa lutrinsina kangapami nuka samurkani. Nukapa wañuiwami achkakunata kispichingapa kani.

Iskai runa mana ñawi kawagkunata, Jesús alia-chiskamanda

²⁹ Paikuna Jerikó suti puiblumanda llugsispa ri-nakuskata, iapa achka runakuna Jesusta katichii kallarirkakuna. ³⁰ Chi ñambi kuchupi, iskai runa mana ñawi kawagkunami tianakurka. Chi runakunaka, Jesús ña ialikugta uiaspa, kaparii kallarirkakuna, kasa nispa:

—Davidpa wambra [Iaia Jesús], nukanchimanda llakirii.

³¹ Chi achka katiraiagkuna, paikunata piñaspa, ninakurka:

—Upalla kaichi.

Paikunaka, upallangataka, mas sinchimi kaparii kallarirkakuna, nispa:

—Davidpa wambra Iaia Jesús, nukanchimanda llakirii.

³² Chasa uiaspa Jesuska, saiarispa, chi runakunata kaiaspa, tapurka:

—¿Imatak munanakungichi, nuka kamkunata rurangapa?

³³ Chiura ainirkakuna:

—Taita waugki, nukanchi kawangapami munanakunchi.

³⁴ Chiura Jesuska, suma llakirispa, ñawikunata llamkarka. Chasa llamkagllapi, allilla kawai

kallarirkakuna. Nispaka, Jesusta katii kallarirkakuna.

21

Jerusalén puibluma, Jesús iaikugriskamanda

¹ Jerusalenma ña kailaianakuspa, Betfajé suti puiblu ña kawarikuskamanda, Olivos suti luma-kama chaiagrirkakuna. Chimanda Jesuska, iskai katiraiagkunata kacharka, ² kasa nispa:

—Riichi chi ñugpa ladu uchulla puibluma. Chaiagrispaka, sug bura wataraiaskatami tarigrinkangichi. Wawa burupas, suglapimi kanga. Chi burata paskaspa, iskandikunata apamungichi. ³ Maikan tapachu: “¿Imapatak apapuakungi?”: chiura ainingichi: “Iaia Jesustami ministiku. Mañachii. Ñami kutichimunga”.

⁴ Chasa tukugsamurka, Santu Ispirituwa ñug-pata willaraiaskasina. Chipika, kasami niraiá:

⁵ Síon lumamanda warmikunata kasa willapuai-chi:

“Kawaichi. Kamkunapa atun mandagmi samuku. Mana imapas iukagsinami samuku, sug burupi tiariska.

Aparichidiru animalpa maltu wawa burupimi tia-riska samuku”.

⁶ Chi kachai tukuskakunaka, rispa, imasa Jesús niskasina ruragrirkakuna. ⁷ Burata wawandiwanta Jesuspagina aparkakuna. Chaiachigrispaka, burapa wasapi paikunapa katangakunata churarkakuna. Chasapika Jesús, tiarispa, rii kallarirka. ⁸ Chasa Jesús rikugta kawaspa, achka runakuna, paikuna kataraiaska

katangakunata ñambi suiu mandachirkakuna. Sugkunaka, pangaiug sacha uchulla malkikunata kuchuspa, ñambi ñambi churarkakuna, pai ialingapa. ⁹ Nispaka Jesusta ñugpagkuna i paipa kati rinakug, kasa kaparispa nii kallarirkakuna:

—Ñugpamanda taita Davidpa wambrami kangi.

Kam iapa suma kagtami ninchi.

Atun Taita Dius kachamuskami samukungi.

Paipa iapa kuiaskami kangi.

Taita Dius awa suma luarpi kagtapasmi ninchi:

“Kam, iapa sumami kangi”.

¹⁰ Jesús chasa Jerusalenma chaiagriuraka, chipi kaugsagkuna, iapa achka runakuna katiraiag-kunata kawaspa, mancharispa tapunakurka:

—Chi runa, ¿pisik ka?

¹¹ Katiraiagkunaka ainirkakuna:

—Jesús suti Santu Ispirituwa rimagmi ka. Galilea alpa i Nazaret puiblumandami ka.

Diupsa atun wasi ukumanda, Jesús katugkunata llugsichiskamanda

¹² Chiuramanda Jesuska, Diupsa atun wasi ukuma iaikugrispaka, katugkunata i randinakugta chi ukupi kawarka. Chimanda, iapa rabiarispa, tukuikunata llugsichii kallarirka. Kulki trukagkunapa misakunata i paluma katugkunapa bankukunatapas bulachirka, ¹³ kasa nispa:

—Ñugpamanda librupi, kasami willaraiá: “Nukapa wasi, Taita Diusta iuiarispa mañadirumi kangapa ka”. “Kamkunaka, sisai kaugsadirusinami ruranakungichi”.

¹⁴ Jesús chi ukupi kagllapi, mana ñawi kawagkuna i mana purii pudigkuna paipagma kaillaiarkakuna. Chiura, paika ambirkakunata.

¹⁵ Iaia sasirdutikuna i Moisés ima niskata iachachig taitakuna, Jesús chasa mana imaurapas kawaskasina rurakuskata kawanakurka. Wambrikunapas, Diuspa atun wasi ukupi kaparispaninakurka:

Ñugpamanda taita Davidpa wambrami kangi.

Kam iapa suma kagtami ninchi.

Chasa uiaspaka, chi taitakuna, rabiarispa,

¹⁶ Jesusta tapurkakuna:

—Kaikuna ima kammandam kaparinakugta, ¿manachu uiakungi?

Chiura, Jesuska ainirka:

—Ari. ¿Manachu ñugpamanda librupi kawarkangichi kasa willaraiagta?

Uchulla wawakunata chuchug wawakunawantami iachachirkangi,

“Tukuipi iapa suma atunmi kangi” ningapa.

¹⁷ Chassa nispaka, paikunapagmanda anchuripta. Chi atun puiblumanda llugsispaka, Betania puibluma rispa, chipi pakarigrirka.

Igus sachá wañuringapa, Jesús niskamanda

¹⁸ Chi tutata, Jerusalenma ikuti rinakuskapika, Jesusta iarkai apigsamurka. ¹⁹ Sug igus sachata ñambi kuchupi kawarka. Chi sachama chaiagriuraka, ñi ima mikui mana iukarka; pangalla iukarka. Chiura, Jesuska nirka:

—Kunauramanda, ñi imaurapas mana kai sachá mikui muiu tiarichu.

Chasa nigllapi, chi sacha limpiumi chakirirka.
20 Chasa kawaspaka, katiraiagkuna iapa ujnarirkakuna, kasa tapuspa:

—¿Imawasik chi sacha, chasa nigllapi chakirirka?

21 Jesuska, paikunata ainirka:

—Kasami nuka niikichita: kamkuna mana sugrigcha iuiaspalla nukamandalla iuiagpikunaka, imasami chi sacha tukurka: chimandapas masmi pudintrangichi. Kai lumata nintrangichi: “Kaimanda anchurispa, atun kucha iaku ukuma sitarigrii”; kamkuna ima niskasinami tukugsamuntra. **22** Chasallata, nukamanda suma iuiarispa, tukui Taita Diusta mañagpikunaka, kamkuna ima mañaskasinami tukugsamuntra.

Kamtaka, ¿pitak kachamurka, atun tukuspa puringapa? Jesusta tapuskamanda

23 Chimandaka Jesús, Diuspa atun wasi ukuma ikuti iaikugrirkka. Chipi iachachikuuraka, iaia sasirdutikuna i sug taitakunapas paipagma kailla-iarkakuna, kasa tapungapa:

—¿Imapatak chasa ruraspa purikungi? ¿Pitak kamta kachamurka, atun tukuspa purikungapa?

24 Jesuska ainirkakunata:

—Nukapas, kamkunata tapusakichita. Kamkuna ainiwagpika, nukapas willasakichitami, pi nukata kachamuwaspa atuniachiwaska kagta.

25 ¿Pitak Juanta kacharka, baugtisangapa? ¿Taita Diuschu kachamurka? Mana kagpika, ¿runakunallachu kacharka?

Chiuraka, kikinpura rimarinakurka, kasa iuiarispa:

—“Taita Dius kachamuskami karka” nigpika, paika ainingami: “Nigpika, ¿imapatak mana paita uiarkangichi?”. ²⁶ “Runakunalla kachamuskami karka” mana nisunchi. Tukuikunami Juanmanda iuiyanakú: “Santu Ispirituwa rimagmi karka”. Pakunata chimandami manchai iukanchi.

²⁷ Chasa rimanakuspa, Jesusta ainirkakuna:

—Mana iachanchichu, Juanta pi kachamuska kagta.

Chasa ainiura, Jesuska nirkakunata:

—Chimandami nukapas mana willaikichita, pi kachamuwaska kagta, atun tukuspa kangapa.

Iskai wambrakunamanda parlu

²⁸ Kasapasmí Jesús nirkakunata:

—¿Imasatak kai parlu, kamkunata uiarintra? Sug runa, iskai wambrakunasi iukarka. Chi runaka, atun wambrata kaiaspá, nirkasi: “Rii chagrama. Ubas pallagrii”.

²⁹ —Paika ainirka: “Mana munanichu ringapa”. Chasa ainispapas, kipama allilla iuiarispa, maima kachakuskama rirkalla.

³⁰ —Uchulla wambratapas, taita kaillaiaspa, chasallatasí nirka. Chiura ainirka: “Ñami risa, taita”. Chasa ainispapas, manimasi rirkalla.

³¹ Chasa parlaspaka, Jesús tapurkakunata:

—Chi iskandikuna, ¿maikantak taita imasa munakuskasina allilla rurarka?

—Atun wambra—ainirkakuna.

Chasa ainiura, Jesuska nirkakunata:

—Kasami nuka niikichita: mana judíu kaskakunamanda kulki chaskigkuna i karisapa warmikuna, kamkunapa ñugpami suma luarma iaikug-ringapa kankuna. ³² Juan Bautista samurkami,

kamkunata imasa sumaglla kaugsaita iachachin-gapa. Kamkunakar, mana paita uiarkangichi. Kulki chaskigkuna i karisapa warmikunapas, pai rimakuskata suma iuiarispa, suma kaugsaiwami kallarirkakuna. Chasa kawaspapas, kamkunakar ñi ima manima.

Ubas sachakunata almagkuna, mana allilla ruraskamanda parlu

³³ —Sug iuiuai apingesina parlutapas uiawaichi. Sug runa, achka ubas sacha malkikunasi paipa alpapi tarpurka. Chi alpa muiundi kincha saia-chispa, ubas iaku surkudirupassi rurarka. Chassalata, awa kawitu saiachirka, tarpuskata kawanakungapa. Chasa ruraspaka, sug runakunata chi ubas sachakunata sakirka, almaspa, chaugpi chaugpi pallangapa. Chasa sakispaka, karu al-pama rirka.

³⁴ —Ña pallangapa chaiauraka, sug piunkunata chi almagkunapagma kacharka, paipa rasiunta chaskingapa. ³⁵ Chi runakunaka, kachai tukuskakunata apispa, sugta makarkakuna; sugta wañuchirkakuna; ikuti sugtaka rumikunawa piarkakuna.

³⁶ —Chiuramanda, ikuti ñugpamanda mas achka piunkunatasi kacharka. Chikunatapas chasallatasi mana alli rurarkakuna.

³⁷ —Kitimakar duiñuka, kikinpa wambratasi kacharka, kasa iuiarispa: “Nukapa wambra kag-manda, mana imapas rurapuangakunachu”.

³⁸ —Nigpika chi almagkunaka, chi wambrata kawaspas, kikinpura rimarirkakuna, kasa nispa: “Kawaichi. Kai alpa duiñupa wambrami samuku.

Paitapas wañuchisunchi. Chasaka, nukanchipallami kai alpa tukunga".

³⁹—Chasa nispaka, paita apispa, chi alpamanda llugsichispa, wañuchirkakuna.

⁴⁰ Chasa parlaspaka, Jesús tapurka:

—Nigpi chi duiñuka, ¿imatak chi runakunata ruragsamunga?

⁴¹ Chiura ainirkakuna:

—Chasa mana alli ruragkunata mana llakisplammi wañuchingakunata. Nispaka, chi sachakunata ikuti sugkunatami almangapa sakinga. Mikui pallaura, paipa rasiunta allilla kuagkunata-mi sakinga.

⁴² Paikuna chasa ainiura, Jesuska nirka:

—¿Manachu ñugpamanda librupi kasa willaraiskata kawarkangichi?

Wasichigkuna wabutiska rumi, wasita charigmi tukugsamurka.

Atun Taita Diusmi chasa rurarka.

Nukanchi, iapa ujnarispami chasa ruraskata kawanakunchi.

⁴³ Chimandami kasa niikichita: Taita Dius, kamkunata suma mandag kaskamanda anchuringapami ka. Sugkuna, pai imasa munaskasina alli ruragkunapagpimi suma mandag tukungapa ka.
[⁴⁴ Kasapas. Maikan chi rumipi urmagkuna, piti pitimi tukungakuna. Chasallata, chi rumi awalla urmagpika, ñutumi tukungakuna.]

⁴⁵ Chasa parlukunata uiaspaka, iaia sasirdutikuna i fariseokuna iuiarirkakuna: "Nukanchimandami chasa parluwa niku". ⁴⁶ Chimanda, rabiarispa, Jesusta apichingapa munanakurka. Chasa munanakuspapas, achka runakuna chipi

kagmanda, manchai apirkakunata. Tukuikunami iuianakurka: “Jesús, Santu Ispirituwa rimagmi ka”.

22

Kasarai atun punchamanda parlu

¹ Jesuska, sug luarmanda mandaimanda ikuti iuiai apingasina suma parlarkakunata, kasa nispa:

² —Sug atun mandag, paipa wambra kasarakuura, suma mikui mikungapa kaiarka.
³ Chi kasarai puncha ña chaimuuraka, lutrinkunata kacharkasi, tukui kunbidaskakunata: “Samui” nigringapa. Chasa willagriura, kunbidaskakunaka nirkakunasi: “Manima pudinichu”.

⁴ —Chasa uiaspaka, chi mandagka ikuti sug lutrinkunata kacharkasi, kasa nispa: “Kunbidaskakunata willagriichi: ‘Tukui allichiskami ka. Maltu i wira wagra wañuchiskakuna i tukui mikui ianuskami tia’. Tukui samuchukuna, kasaragkunawa sugllapi mikungapa”.

⁵ —Chasa ikuti willagrígipas, chi kunbidaskakuna manimasi uiarkakuna. Sugka, paipa chagrama rirkas. Sugka rirkasi, paipa katudirukunata katungapa. ⁶ Ikuti sugkunaka, piunkunata tandarispa, wañugtasi makarkakuna.

⁷ —Chasa uiaspaka, chi mandagka, rabiarispa, paipa suldadukunata kacharka, chi wañuchigkunata puchukangapa i paikunapa puibluta rupachingapa. ⁸ Nispaka, piunkunata nirkasi: “Tukui mikui, ñami allichiska ka, kasaragkunawa sugllapi mikungapa. Nuka ñugpa kunbidaskakuna,

mana alli iuiagkuna kaspa, mana samurkakuna.
⁹ Chimanda kamkuna, tukui ñambikunama rii-chi. Tukui ialinakuskata nigriichi samuchukuna, kasaragkunawa sugllapi mikungapa”.

¹⁰ —Chiura piunkuna, tukui ñambikunama rispa, maituku ialinakuskata kasaragkunapa wasima pusarkakunata. Alli u mana alli runakuna, maituku taririskakunata tandachirkakuna. Chasaka, wasi ukupi jundachigrirkakunata.

¹¹ —Ña chi mandagka, kunbidaskakunata kawangapa iaikuura, sug runaka suma katanga mañachiskata mana churariska kagta kawarka.*

¹² Paita kawaspaka, nirka: “Kam waugki, ñimapatak nuka katanga mañachiskata mana churarispalla iaikurkangi?”.

—Chi runa, ñi ima mana ainirka. ¹³ Chiura chi mandagka, piunkunata nirksi: “Kai runata apiichi. Chakita i makita wataichi. Nispaka, kan-chama iana tutapi sitagriichi. Chipi, iapa llakispa, wakaspa, kiru mukuspami kangapa ka”.

¹⁴ Chasa parlaspa, Jesuska nirka:

—Achkakunami kaiaska kankuna. Agllaska-kunaka, maillami kankuna.

Impiustumanda Jesusta tapuskakunamanda

¹⁵ Chasa uiaspa, fariseokunaka paipura rimanakugrirkira, Jesús ima rimakuskata uiaspa, ñimapipas pandarigpika, justisiakunata willagringapa. ¹⁶ Nispaka, sug paipurakunata

* ^{22:11} Chiurakuna, kasa kustumbri iukarkakuna: tukui kunbidaskakunata suma katanga mañachingapa; chika, tukui suma churariska kawaringapa.

i mandag Herodeswa purikunata Jesuspagina kacharkakuna, kasa sumaglla ningapa:

—Iachachig taita, nukanchi iachanchimi, kam mana llullaspalla rimagta. Mana pitapas kawaspallami tukuikunata iwälla sutipa kaskata iachachingi, imasa Taita Dius munaskasina ruraspa kaugsangapakuna. ¹⁷ Chimandami tapugsamunchi: kam, ¿imatak ningi? ¿Allillachu ka, Romamanda iaia mandagta nukanchi impuistu kuangapa? ¿Pagasunchichu u mana?

¹⁸ Jesuska iacharka, mana allilla iuiawi chasa tapunakugta. Nispaka, nirkakunata:

—Kamkuna sungu awalla iuiagkuna, ¿imapatak munanakungichi pandachiwangapa? ¹⁹ Impuistu kulki kuadiruta kawachiwaichi.

Chiura, sug kulki apagrispa kuagrirkakuna. ²⁰ Chita kawaspa, Jesuska tapurkakunata:

—Kai kulkipi, ¿pipa ñawitak kawariku? ¿Pimandatak willaska niraiá?

²¹—Romamanda iaia mandagmanda—ainirka-kuna.

Chasa ainiura, Jesuska nirkakunata:

—Chasa kagpika, Romamanda iaia mandagpa kaskata paita kuaichi. Taita Diuspa kaskataka Taita Diusta kuaichi.

²² Chasa uiaspaka, iapa ujnarirkakuna. Nispaka, paita sakispa, anchurirkakunalla.

Wañuskakuna kaugsaringapa kaskamanda, Jesususta tapuskakunamanda

²³ Chi punchallatata, sug saduseo suti runakuna Jesuspagina chaiagrirkakuna. Chi runakuna iachachidurmi kankuna, wañuskakuna mana

mas kaugsaringapa kagta. Chaiagrispaka, Jesusta nirkakuna:

²⁴—Iachachig taita, Moiseska kasasi nirka. Sug kari kasaraspa, warmi manara wambrakuna iukagllapi wañugpika, sug waugkindisi iuká chi biudawa kasaranga; chasaka, wañug waugkindipa kuinta wawakuna iukangapa.

²⁵—Nigpika, kanchis waugkindikunasi nukan-chipa alpapi tiarka. Atun waugkindika, kasa-raspa, warmi manara wawakuna iukagllapisi wañurka. Chiwanka, kipamanda waugkindisi chi sapalla kidaska warmiwa kasarai iukarka. ²⁶ Chi waugkindipas, chasallata wañurka. Katimanda waugkinditapas chasallata pasarirka. Chasa-llatasi tukui kanchis waugkindikuna wañurkakuna. ²⁷ Katimakar, chi warmipas wañurka. ²⁸ Nigpika, wañuskakuna kaugsariuraka, ¿pipatak chi warmika kanga, tukui chi kanchis waugkindi-kunawa kasadu kaspa?

²⁹ Jesuska ainirkakunata:

—Kamkuna, ñugpamanda librupi willaraias-kata ñi Taita Diuspa iapa iachaita mana iuiai iukangichichu. Chimandami pandarispa iuianakungichi. ³⁰ Wañuskakuna kaugsariskaura-mandaka, kari ñi warmi mana kasarangapa kan-kunachu. Imasa suma luarmanda anjilkunasina-mi kaugsangapa kankuna.

³¹—Kasapas. ¿Imapatak kamkuna ningichi: “Wañuskakuna mana mas kaugsaringapa kankunachu?”. ¿Manachu kasa willaraiaskata kawarkangichi? “Taita Dius nirka: ³² ‘Nukami kani Abrahampa, Isaakpa i Jakobpa Taita Dius’.”

Taita Dius mana kanchu wañuskakunapa.
Kaugsagkunapami Taita Dius ka.

³³ Jesús chasa iachachiskata uiaspaka, tukui chipi kagkuna iapa ujnarispa mancharirkakuna.

Tukui mandaikunamanda, ¿maikantak mas atun ka?, Jesusta tapuskamanda

³⁴ Jesús saduseokunata chasa ainiura, upalla uiarkakuna. Chasa iachaspa, sug fariseokunaka Jesuspagina tandarirkakuna. ³⁵ Nispa sug paipura, Moisés ima niskata iachachig taita kaspa, Jesusta pandachingapa iuiaspa, tapurka:

³⁶ —Iachachig taita, tukui mandaikunamanda, ¿maikantak mas atun ka?

³⁷ Chiura, Jesuska ainirka:

—“Kamba atun Taita Diusta kuiangi kam kikinpa almawa, tukui animuwa i tukui iuiaikunawa”. ³⁸ Chi mandaimi tukuikunamanda mas atun ka.

³⁹ —Kai katimandapasmi chi mandaisinallatata atun ka: “Kam kikintasinami iukangi, tukui runakunatas kuianga”. ⁴⁰ Moisés i Santu Ispirituwa rimagkuna tukui iachachiskakuna, chi iskandi mandaikunapimi willaraiá.

Taita Dius agllaska Cristo, Davidpa iaiami ka

⁴¹ Chi fariseokuna chara tandariska kankama, Jesuska tapurkakunata:

⁴² —Taita Dius agllaska Cristomanda, ¿imasatak kamkuna iuianakungichi? ¿Pipa wambrapa kati wambratak ka?

Chiura ainirkakuna:

—Davidpa wambrapa kati wambra.

⁴³ Chiura, Jesuska nirkakunata:

—Chasa kagpika, ¿imapatak kikin Davidka, Santu Ispirituwa kaspa, Cristomanda nirka: “Nukapa iaia”? Kasa willaraiaskapimi David nirka:

⁴⁴ Atun Taita Diusmi nukapa iaiata nirka: “Nukapa alli ladu tiarii, nuka tukui kamta mana munagkunata apagrispa, kamba chaki sarudiru ukuma churankama”.

⁴⁵ Chasami David kikin, Cristomanda nirka: “Nukapa iaia”. Nigpika, ¿imawantak Cristo, paipa wambrapa kati wambra kanga?

⁴⁶ Chiura, ñi pipas mana pudirkakuna, ñi ima rimaiwa Jesusta ainingapa. Chi punchamanda, ñi pipas mana animu iukarkakuna, paita imapas tapungapa.

23

Iachachig taitakunata, Jesús piñaskamanda

¹ Chiura Jesuska, paita katiraiagkunata i tukui chipi kagkunata rimarka, ² kasa nispa:

—Moisés ima niskata iachachig taitakuna i fariseokuna ninkuna: “Nukanchitami chaiaku, Moisés mandaraiaaska imasa niraiaskata iachachingapa”. ³ Chimandami kamkunata niikichita: paikuna tukui ima iachachiskata suma uiaspa rurangichi. Ikuti paikuna ima ruraskakunasinaka mana rurangichi. Paikuna suma iachachispapas, kikinkunaka sug rigchami rurankuna. ⁴ Iapa mana pudiringasina llasa aparichigsinami iachachinkuna, paikuna imasa niskasina ruraspa kaugsangapa. Chasa iachachispapas, pai kikinkunaka mana munankunachu, imasa iachachinakuskasina ruraspa kaugsangapa.

⁵ —Paikuna, allilla imapas rurankuna, “Kawawachukuna” iuiaspalla. Chasa paikuna, printipi i makipi ñugpamanda librupi willaraiaskata watarispami purinkuna, ianga kawachiringapaglla. Chasallata, sugkunamanda mas atun suma siñidurkuna katangama wataspami kawachiringapaglla purinkuna. ⁶ Maima kunbidagpi suma mikungapa kaiaura, ñugpa ladu tiaringapami munankuna. Tandaridiru wasikunapipas munankunami, atun taitakuna tiaridiru ñugpa ladu tiarigringapa. ⁷ Kallipi paikunawa tupanakuskapi munankunami, iapa suma kuiaiwa kumurispa, “Puangi, iachachig taita” ningapakunata.

⁸ —Kamkunaka mana sakiringichi, sugkuna, “Iachachig taita” nispa, kamkunata kuiangapa. Nukallami kamkunapa iachachig taita kani. Tukui kamkuna, waugkindimi kangichi. ⁹ Chasallata, kai alpapi ñi pitapas mana ningichi: “Taita”. Suglla Taitami iukangichi: suma luarpi kaugsag Taita Dius. ¹⁰ Mana munangichi, sugkuna kamkunata atuniachiska mandagkuna niraiangapa. Nukallami kani kamkunata kawaspa mandag Cristo. ¹¹ Chimanda, kamkunata mas mandag tukungapa munagpika, kamkunapa lutrinsina tukuchu. ¹² Maikanpas atuniachirispa iuiagta, Taita Diuska uchullaiachingapami ka. Ikuti maikanpas uchullaiaspa iuiaskataka, Taita Dius atuniachingapami ka.

¹³ —¡Ai, kam Moisés ima niskata iachachig taita-

kuna i fariseokuna, sungu awalla rimagkuna! Suma luarpi iaikunakuskata arkanakugsinami kangichi. Kam kikinkuna mana munanakungichchu iaikungapa. Iaikungapa munanakugtaspesi arkanakugsina ruranakungichi.

[¹⁴ —]Ai, kam Moisés ima niskata iachachig taitakuna i fariseokuna, sungu awalla rimagkuna! Warmi sapalla kidaskakunata wasikuntam kichudur kangichi. Nispaka, kawachiringapagllami unai Taita Diusta rimanakudur kangichi. Chasa ruraskakunamandami sugluarpi sugkunamandapas mas llakiipi justisiai tukungapa kangichi.]

¹⁵ —]Ai, kam Moisés ima niskata iachachig taitakuna i fariseokuna, sungu awalla rimagkuna! Kamkunami iapa munangichi, lamar iaku chimbaspa, karu alpakunapi purigrispa, suglla runallapas kamkunamanda tarigringapa. Chi runa, ña kamkunawa purikuspa, kamkunamandapas mas iapa jiru infirnumanda kukusinami tukungapa ka.

¹⁶ —]Ai, kamkuna, mana ñawiug sugkunata pusanakugsinami niraiangichi! Kasami iachachidur kangichi: “Maikanpas nichu: ‘Diuspa atun wasi kawawakumi; kasami rurasa’; chika mana balinchu. Ikuti, ‘Diuspa atun wasi ukupi kuri tiaska kawawakumi’ nigpika, chikar balinmi” ningichi. ¹⁷]Mana ñawiug upakunasinami kangichi! ¿Maikantak mas bali niraiá: kuri u Diuspa atun wasi? Chi wasi ukupi tiaskamandami chi kuri Diuspalla tukugsamuska niraiá.

¹⁸ —Kasapasmí iachachidur kangichi: “Maikanpas nichu: ‘Altarmi kawawaku; kasami rurasa’;

chika mana balinchu. Ikuti, ‘Altarpi churaska kamarikumi kawawaku’ nigpika, chikar balinmi” ningichi. ¹⁹ ¡Mana ñawiugkunasinami kangichi! ¿Maikantak mas bali niraiá: kamariku u altar? Altarpi churaskamandami Taita Diusta kawachiska kamariku niraiá. ²⁰ Nigpika, maikanpas: “Altarmi kawawaku” nigpika, tukui ima altarpi churas-kakunapasmi kawaku. ²¹ Maikanpas: “Diuspa atun wasimi kawawaku” nigpika, Taita Dius chipi kaugsakuskapasmi kawaku. ²² Maikanpas: “Suma luarmi kawawaku” nigpika, Taita Diuspa mandadiru, kikin chipi tiakugpasmi kawaku.

²³ —¡Ai, kam Moisés ima niskata iachachig taitakuna i fariseokuna, sungu awalla rimagkuna! Minta, anis i kuminu suti iuiukuna pallaskakunamanda chungapika, sugllami Taita Diusta karangichi. Chasa karaspapas, kam kikinkuna kungariskami kangichi, sugkunamanda mas atun mandaikunata rurangapa, kasa: sugkunata imasa chaiaskasina allilla ruraspa, sugkunamanda llakirispa, Taita Diusta suma iuiaspa kaugsangapa. Chunga pallaskamanda sug karangapa mana sakispalla, iukangichimi chi sug atun mandaikunatapas allilla ruraspa kaugsangakuna. ²⁴ Kamkuna mana ñawiug, sugkunata pusanakugsinami niraiangichi. Upianakuskapi sug kukitu tiaskata anchuchigsinami rurangichi. Ikuti sug wagrataka* tragagsinami rurangichi.

²⁵ —¡Ai, kam Moisés ima niskata iachachig taitakuna i fariseokuna, sungu awalla rimag-

* **23:24** griego rimaiwa: kamello suti atun animal.

kuna! Kuashagi platuta awallallami maillangichi. Ikuti kamkunapa iuiai ukumaka, sugkunapata iapa munarispa i sisarispa kaugsagkunami kangichi. ²⁶ Kam fariseokuna mana ñawiiug, sugkunata pusanakugsinami niraiangichi. Ñugpa, kamkunapa jiru iuiaikunata maillagsina rurachi. Chasa ruraspaka, tukui maillaskasinami tukunkangichi.

²⁷ —¡Ai, kam Moisés ima niskata iachachig taitakuna i fariseokuna, sungu awalla rimagkuna! Wañuska pambaraiaska bubidata iuraichiskasinallami kangichi. Awalla, chi iuraichiska bubidakuna sumami kawarinkuna. Ikuti chi ukumaka, wañuska ismuska tullukuna tukui millai jiru asnakunami jundaraiá. ²⁸ Kamkunapas, chasasinami kangichi. Runakunapa ñawipi, suma alli iuiai iukag runakunasinami kawaringichi. Ikuti kamkunapa iuiai ukumaka, tukui mana alli jiru iuiaikuna jundami kangichi.

²⁹ —¡Ai, kam Moisés ima niskata iachachig taitakuna i fariseokuna, sungu awalla rimagkuna! Ñugpamanda Santu Ispirituwa rimagkunamanda iuiarispa, suma atun bubidakuna ruraspami kangichi. Chasallata, ñugpamanda alli ruraspa kaugsag runakuna pambaraiaskata sumaiachispami kangichi, ³⁰ kasa nispa: “Nukanchipa ñugpamanda taitakunawa nukanchi kaugsangapa cha-iagpika, manami chi Santu Ispirituwa rimagkunata wañuchingapa sakinchi”. ³¹ Chasa nispaka, kam kikinkunami willarinakungichi, chi Santu Ispirituwa rimagkunata wañuchigkunapa wambrakuna kagta. ³² Nigpika, kamkunapa ñug-

pamanda taitakuna imasa kallariskata, chi iuiai-llawanta puchukaichi.

³³ —¡Kulibrakunasina, mana alli runakunami kangichi! ¿Imasatak kispiringapa kangichi, diltudupa ninama sitai tukungapa? ³⁴ Chimandami Santu Ispirituwa rimagkunata, suma iachakunata i iachachigkunata nuka kachamungapa kaikichita. Chi kachamui tukuskakunata, maikankunataka wañuchingapami kangichi. Sugkunataka kruspi warkuchispami wañuchingapaga kangichi. Ikuti sugkunataka kamkuna tendaridiru wasikunapi asutispa kangapa kangichi. Sugkunataka sug puibluma sug puibluma mitikuchispami kangapa kangichi. ³⁵ Chimanda, kai alpapi tukui allilla ruraspa kaugsanakuska wañuchii tukuskakunamanda, kam kikinkunami iapa achka llakii iukangapa kangichi. Ari, Abel suti alli runa musuglla wañuchii tukuskauramanda, sugka, Berekiaspa wambra Zakarías suti, Taita Diuswa iuiaridiru uku i altarwa chaugpipi wañuchii tukuskaurakama, maituku wañuchii tukuskakunamandapasmi iapa achka llakii iukangapa kangichi. ³⁶ Kasami nuka niikichita: kuna punchakunamanda runakuna, tukuikunamandami chasa llakii iukangapa kangichi.

Jerusalén puiblumanda, Jesús wakaskamanda

³⁷ —¡Ai, Jerusalén, Jerusalenmanda runakuna! Kamkuna, Santu Ispirituwa rimagkunata wañuchigmi kangichi. Kamkunapagma kachamuska runakunatami rumiwa piaspa

wañuchingichi. Imasami atawalpa, paipa pullitukunata kunuchingapa kaiaspá ugllari: chasallatami nukapas, achka biaji kaiaspá, tandachingapa munanakurkaikichita. Chasa munakugipas, kamkunaka mana nukata munawarkangichichu. ³⁸ Chimandami kamkunapa wasikuna, sitaska tukugsamungapa kankuna. ³⁹ Kasami niikichita: kunauramanda mana kawawangapa kangichichu, imaura kamkuna kasa niwankama:
Atun Taita Dius kachamuskami samukungi.
Paipa iapa kuiaskami kam kangi.

24

Diuspa atun wasita puchukai tukungapa, Jesús willaskamanda

¹ Diuspa atun wasi ukumanda Jesús llugsispa rikuuraka, paita katiraiagkuna kaillaiarkakuna, chi wasi imasa suma kaskata kawachingapa.

² Jesuska ainirkakunata:

—Kai kantiska rumikunawa saiachiska suma wasimanda, kasami nuka willaikichita: chi tukui piachiska rumikuna, ñi sug mana sakingapa kankunachu. Tukuitami urmachispa puchukangapa kankuna.

Kai alpa puchukarii puncha manara chaiaglapí, imasa kawaringapa kaskamanda

³ Olivos lumapi chaiagrispa tiarigriuraka, Jésusta katiraiagkunalla, kaillaiaspá, tapurkakuna:

—Nukanchita willai: ¿imauratak chasa pasaringa? Kam ikuti samungapa puncha i kai alpa puchukaringapa puncha chaiangapa kaura, ¿imawatak chi pasaringapa kaskata kawachinkangi?

⁴ Chiura, Jesuska ainirkakunata:

—¡Ujalallapas maikan, kamkunata llullachispa pandachichukuna! ⁵ Achkakunami, nukasina tukuspa, samungapa kankuna, kasa nispa: “Nukami Taita Dius agllaska Cristo kani”. Chasa rimanakuskawaka achka runakunatami llullachingapa kankuna.

⁶ —Tukuimami mana llakispalla wañuchinakugta iacharingapa ka; kamkuna mana mancharinakungichi. Chasami pasaringapa ka. Nigipas, kai alpa puchukarri puncha manara chaimuska niraianchu. ⁷ Ñugpami sug mandag alpanigmandakunawa sognigmandakunawa wañuchinakui tiangapa ka. Iapa iarkaimi tiangapa ka. Sognigmanda sognigmandami alpa kuiurispa chapurispa ringapa ka. ⁸ Chi llakiikuna pasariska, chara kallariillami kangapa ka.

⁹ —Chi punchakuna, kamkunata apispa, mandagkunatami apangakuna. Kamkunata iapa llakichispa nanachispami wañuchingakuna. Tukui alpamanda runakunami kamkunawa rabiaringakuna, kamkuna nukawa kagmanda.

¹⁰ —Chi punchakuna, achkakunami sakingapa kankuna, Taita Diusta iuiaringapa. Chikunaka, parijumami piñachirinakuspalla, apichinakuspua, mandagkunapagma apanakungapa kankuna.

¹¹ Achka llullachigkunami kawarigsamungapa kankuna, kasa nispa: “Nukami Santu Ispirituwa rimag kani”. Chasa rimaskakunawaka achka runakunatami llullachingapa kankuna. ¹² Iapa achka mana alli ruragkunami mirangapa kankuna. Chiwanka, achkakunami sakingapa kankuna, pai kikinpura kuianakuspua

kaugsangapa. ¹³ Chasa kagpipas, wañunkama nukallawa iuiarispa kagkunami kispiringapa kankuna.

¹⁴ —Diuspa suma mandaimanda Alli Willaita, kai alpapi tukui kaugsanakuskata willaurami kai alpa puchukarii puncha kangapa ka.

¹⁵ —Ñugpamanda Santu Ispirituwa rimag, Daniel suti, kasami willarka: iapa jiru mana kawangasinami rurangapa kankuna. Sug ianga diussina rigchata Taita Diuspa tukuikunamanda mas alli ukupimi saiachingapa kankuna. Chitaka, kamkuna kawangapami kangichi. (Chasa willaraiaskata allilla uiawai iuiarispa kawangichi.) ¹⁶ Chasa kawaspaka, Judea alpapi kaugsanakug, sachukuma mitikuchukuna.

¹⁷ Maikanpas wasi truja awapi kagkuna, mana uraikunakuchu, ukuma iaikuspa, imakuna apangapa. Imasa kaskasinalla mitikuchukuna.

¹⁸ Chasallata maikanpas chagrapi kagkuna, mana wasima kutichukuna, katanga u imapas tandachingapa. ¹⁹ ¡Ai, maikan warmijimkuna, chi punchakuna wiggawa ungug u uchulla markaska kagkuna! ²⁰ Taita Diusta mañangichi, mana chaiachu, tamia puncha u warda puncha mitikui tiangapa.

²¹ —Chi punchakuna, askurinti iapa llakiimi tiangapa ka. Taita Dius kai alpa wiñachiskaura-mandata kunankama, chasa llakiika mana tiaska kanchu. Chasallataka, kunauramanda mana ikuti chasa tiangapa kanchu. ²² Taita Dius chi llakii punchakunata mana pisiachigpika, ñi pipas manachar kispirintra. Pai agllaska runakunata

iapa kuiaspami chi punchakunata pisiachingapa ka.

²³ —Chiurakuna, kamkunata ninakungami: “Uiamuichi. Taita Dius agllaska Cristo, kaipimi ka” u “Chipimi ka”. Chasa ninakugpipas, kamkuna mana uiangichi. ²⁴ Chi punchakuna, iapa llullachigkunami kawarigsamungapa kankuna, kasa nispa: “Nukami Cristo kani” u “Nukami Santu Ispirituwa rimag kani”. Chi runakunaka, mana imaurapas kawaskasina i iapa ujnaringasinami kawachingapa kankuna. Chasa kawachiskawaka Taita Dius agllaskakunatapasmí ñalla llullachingapa kankuna. ²⁵ Manara chasa tukungapa chaiagpitami allilla willaikichita.

²⁶ —“Uiamuichi. Cristo, chusa sitaska alpapi-mi ka” nigpipas, kamkuna mana chima ringichi. “Uiamuichi. Kai wasi ukupimi ka” nigpipas, mana uiangichi. ²⁷ Imasami rilampa, indi llugsidirunigmanda punchaiachigsamuspa, indi chingaridirupi punchaiachí: chasallatami kai Runa Tukuska, kutimuspa, kawarigsamungapa ka. ²⁸ Imasami, pipas mana willagpi, gallinasukuna wañuska kaskama tendarinkuna: chasami, nuka samuura, tukugsamungapa ka.

Jesús imasa ikuti samungapa kaskamanda

²⁹ —Chi iapa llakii punchakuna ialigllapika, indimi amsaiangapa ka; killapas, manami punchaiachingapa ka; istrillakuna, awamandami urmangapa kankuna; kai alpamanda awa ladu tiaskakunapasmí kuiuchii tukungapa kankuna. ³⁰ Chiura kai Runa Tukuskapa siñalka, awa puiukunapimi kawarigsamungapa ka.

Chasa kawaspaka, kai alpapi tukui runakuna ajaimi wakangapa kankuna. Kai Runa Tukuska samugtami kawawangapa kankuna. Nukapa tukui iapa suma iachaiwa awa puiu ukupimi samungapa kani. ³¹ Samuspaka, nukapa anjilkunatami kachasa. Paikunaka, bututusinawa sinchi uiachispa, tukui chusku kuchunigmandami nuka agllaska runakunata tandachipuangapa kankuna.

³² —Kai iuiai apingasina suma rimaiwa iachaikuichi. Imasami igus sacha malkikuna wiñaspa, pangakuna ña susuriura, kamkuna kawaspa, ningichi: “Ñami alli punchakuna chaimuku”: ³³ chasallata kamkuna, tukui chasa pasarinakuskata kawaspaka, ñami iachankangichi, nuka ña chaimukugta.

³⁴ —Kasami nuka niikichita: manara tukui kunaura kaugsagkuna wañugpimi tukui chasa tukugsamungapa ka. ³⁵ Sug luar i kai alpa luar puchukarigpipas, nuka ima niskaka mana ialingapa kanchu.

³⁶ —Ima puncha ima ura chasa tukugsamungapa kagta, mana pipas iachanchichu. Ñi suma luarmanda anjilkuna ñi Diuspa wambrapas mana iachanchu. Nukapa Taitallami iachá.

³⁷ —Imasami, Noé kaugsakuura, mana iuianakuskasina tukugsamurka: chasallatami kai Runa Tukuska kawarigsamungapa puncha tukungapa ka. ³⁸ Noé kaugsakuska punchakunaka, manara atun iakuwa puchukai tukunkama, sumagilla mikuspa, upiaspa, kasaraspami kaugsanakurka,

Noé ruraska atun barkupi iaikunkama. ³⁹ Pai-kuna kungaska kaugsanakuurami, chi atun tamia tukugsamuspa, tukuikunata puchukagsamurka-kunata. Chasallatami kai Runa Tukuska kawarig-samungapa puncha tukugsamungapa ka.

⁴⁰ —Chiura, iskai runakuna chagrukupi purinakuskata, sugtaka apangami; sugtaka sakingami. ⁴¹ Chasallata, iskai warmikuna sugllapi kutana-kuskata, sugtaka apangami; sugtaka sakingami.

⁴² —Chimanda, iuiaipilla kangichi. Kamkuna mana iachangichichu, ima ura kamkunapa iaia samungapa kagta.

⁴³ —Kasa iachaichi: wasi duiñu iachantra, ima ura sisai samungapa kagta. Iachaspaka, mana puñurispallachar rigcharaiantra, paipa wasipi mana sisai iaikungapa. ⁴⁴ Chasallata kamkunapas, allichiriskasina suianakungichi. Kamkuna mana iuiyanakuurami kai Runa Tukuska chaiamungapa ka.

⁴⁵ —Maikan tukuipi alli rurag piun kagtami paipa patrun sakirka, ima wasipi Kawapungapa, sug piunkunata mikui karaspa, pai kikin chaiamunkama. ⁴⁶ Patrun ikuti chaiagsamuspa, imasa niskasina allilla rurakugta Kawaspaka, chi piunta sumagllami “Pai Siñur” nispa, kuiangapa ka. ⁴⁷ Chimandami paita maituku ima iukaskatapas mingaspa sakingapa ka.

⁴⁸ —Ikuti chi piun, mana allilla iuiarispalla nintra: “Nukapa patrun mana utka chaiamungapa ka”. ⁴⁹ Chasa nispaka, sug piunkunata makai kallarintra. Kikinka, sug machangichukunawa sugllapi mikuspa upiaspa kantra. ⁵⁰ Chi piun kungaska mana iuiakuurami

patrunka, chaimuspa, shachigsamungapa ka.
⁵¹ Chasa shachigsamuspaka, paita sinchimi
 asutingapa ka. Nispaka kachangami, sungu
 awalla rimanakugwa justisiai tukungapa.
 Chipika, iapa llakispa, wakaspa, kiru mukuspami
 kangapa kankuna.

25

Chunga sipaskunamanda parlu

¹ Jesús, suma luarmanda mandaimanda kasa
 nirka:

—Sug tuta chunga sipaskuna, michun sindi
 charirispasi rirkakuna, kusa tukungapa kaskata
 tupangapa. ² Chi sipaskunaka, pichkaka, allilla
 uiarispa kagkuna; ikuti sug pichkaka, mana allilla
 uiarispa kagkuna. ³ Mana allilla uiarispa
 kagkunaka, mana kirusin aparkakuna, tallispa
 sindilla iukangapa. ⁴ Ikuti allilla uiarispa kag-
 kunakar, kirusinsi aparkakuna, tallingapa. ⁵ Kusa
 tukungapa kag, mana utka chaimurka. Chi-
 wanka, tukuikuna puñurirkakuna.

⁶ —Chaugpi tutaka, kapariisi uiarirkakunata:
 “Uiamuichi. Kusa tukungapa kag, ñami samuku.
 Tukuikuna tupagrisunchi”.

⁷ —Chiura tukui sipaskuna, atarispa, allichirir-
 kakuna, atun sindi michun rurangapa. ⁸ Chi-
 urallatata mana allilla uiarispa kagkuna, sug-
 kunata nirkakuna: “Nukanchipa michun sindi,
 ñami wañku. Kamkunapa kirusinta karawai-
 chi”.

⁹ —Allilla uiarispa kagkunaka ainirkakuna:
 “Manima. Tukuikunamanda mana pagtangachu.
 Katugkunapagpi randigriichi”.

10 —Chi mana allilla iuiarispa kagkuna kirusin randingapa rinkamaka, kusa tukungapa kag ña chaimurka. Chiura chi allichiriska suianakug sipaskunaka, kasaragkunawa iaikurkakuna, sumaglla mikungapa. Iaikuspaka, punguta wichkarkakuna.

11 —Kipamaka, chi sug sipaskunapas chaiagsamurkakuna. Nispaka, kaparii kallarirkakuna: “Taita turi, taita turi, pungu paskapuai”.

12 —Paika, ukunigmandalla ainirkakunata: “Kasami nuka niikichita: kamkunata mana rigsiiikichitachu”.

13 Chasa parlaspa, Jesuska nirkakunata:
—Kamkunapas, allichiriskasinalla suiangichi. Mana iachangichichu, nuka ima puncha, masa ura chaimungapa kagta.

Kuri kulkikunamanda parlu

14 Sug iuiai apingasina, Jesús suma parlarka, kasa nispa:

—Sug patrun, sugsinama ringapa kaspaka, lutrinkunata kaiaspas, paipa kulkikunata mingarka. **15** Paikuna imasa pudingasina kawaspami mingarka. Sug runata pichka kuri kulkisi mingarka; sugtaka iskai; ikuti sugtaka suglla. Chasa paikunata mingaspaka, sugsinama rirka.

16 —Chi pichka chaskig runaka, chiuralla rispa, randispa katuspa, sug pichka massi mirachirka.

17 Iskai chaskig runapas, sug iskai massi mirachirka. **18** Ikuti suglla chaskig runaka, alpapisi pusu utkuspa, patrunpa kulkita pambarka.

¹⁹ —Ña unaipika, chi lutrinkunapa patrunka kutimurka. Nispaka, paikunata kaiarka tapungapa, masa kulkimi mirachiska tiapunkunata. ²⁰ Chiura pichka chaskig runaka, chaiamuspa, sug pichka iapawa apamuspa, nirka: “Taita waugki, kamta pichka kuri kulkimi chaskirkkaiki. Sug pichka masmi mirachirkani”.

²¹ —Chiura, chi patrunka ainirka: “Kam, iapa allimi kangi. Allillami rurarkangi. Chasa maillalawa mirachigmanda, kunauramanda achkami mingasaki. Iaikui ukuma, nukawa sumaglla kanga-pa”.

²² —Iskai chaskig runapas, chaiamuspa, sug iskai iapawa apamuspa, nirka: “Taita waugki, kamta iskai kuri kulkimi chaskirkkaiki. Sug iskai masmi mirachirkani”.

²³ —Chiura, chi patrunka ainirka: “Kam, iapa allimi kangi. Allillami rurarkangi. Chasa maillalawa mirachigmanda, kunauramanda achkami mingasaki. Iaikui ukuma, nukawa sumaglla kanga-pa”.

²⁴ —Chi suglla chaskig runaka, chaiamuspa, nirka: “Taita waugki, nuka iachanimi, kam sin-chi sungu iukagta; kam maipi mana tarpuskapi pallangapa munagta, maipi mana similla sitaskapi tandachingapa munagta. ²⁵ Chasa iachaspaka, iapami manchai apiwarka. Chimandami kamba kulkita alpa ukuma pambarkani. Chiká. Kaipimi tiapungi”.

²⁶ —Chasa uiaspaka, chi patrunka nirka: “Kam, mana alli iuiaiiug, iapa killa wangu lutrinmi kangi. Kam allillami iacharkangi, nuka maipi mana tarpuskapi palladur kagta, maipi mana

similla sitaskapi tandachidur kagta. ²⁷ Chasa iachaspaka, ¿imapatak nukapa kulki mirangapa, mana bankupi mingapuarkangi; chasaka, nuka kutimuura, iapawa kuawangapa?”.

²⁸ —Chasa rimaspaka, chipi kagkunata nirka: “Kai runata kulki kichuspa, chi chunga iukagta kuaichi”. ²⁹ Maikan iapa achka iukagta masmi karangapa ka, puchugta. Ikuti maikan mailla iukaskataka tukuimi kichungapa ka. ³⁰ Kai ñi imapapas mana balig lutrintaka iana tuta kanchapisina ninama sitagriichi. Chipika, iapa llakispa, wakaspa, kiru mukuspami kangapa ka.

Tukui runakuna imasa justisiai tukungapa kaskamanda

³¹ Kasapasmi Jesús nirka:

—Kai Runa Tukuska suma atuniachiska samura, tukui anjilkunami paiwa samungapa kankuna. Paipa suma atun mandadirupimi tiarig-samungapa ka. ³² Chiura, tukuinigmanda runakunami paipa ñugpa ladu chaiachii tukungapa kankuna.

—Chasa chaiachiska kauraka, allilla ruraspa kagkunata i mana allilla ruraspa kagkunata iskaimami saiachingapa ka; imasami ubija i kabrakunata kawag, iskaima churá: chasa. ³³ Allilla ruraspa kagkunata alli ladumi saiachingapa ka. Mana allilla ruraspa kagkunataka lluki ladumi saiachingapa ka.

³⁴ —Nispaka chi atun mandagka, paipa alli ladu kaskakunata ningapami ka: “Ñukapa Taitapa iapa kuiaskakuna, samuichi, nukawa mandangapa. Kamkuna chasa mandangapaka, alpa tukuskauramandatami allichiska

kapurkangichita. ³⁵ Kamkunaka, nuka iarkaiwa kaura, mikuimi karawarkangichi. Nuka iakunaiwa kaura, upiangapami karawarkangichi. Nuka ñambipi ialispa purikuura, kamkunapa wasimami kaiawarkangichi. ³⁶ Nuka mana katangawa kaura, kamkunami churachiwarkangichi. Nuka ungug kaura, kawawangapami rirkangichi. Chasallata, karsilpi kaura, chaiawagrirkangichimi”.

³⁷ —Chiura, chi allilla ruraspa kagkuna tapungapami kankuna: “Taitiku, ¿imauratak, kam iarkaiwa kaskata Kawaspa, mikui kararkanchi? ¿Imauratak, kam iakunaiwa kaskata Kawaspa, upiangapa kararkanchi? ³⁸ ¿Imauratak, kam ñambipi ialispa purikuskata Kawaspa, kaiarkanchi? ¿Imauratak, kam mana katangawa kaskata Kawaspa, churachirkanchi? ³⁹ ¿Imauratak kam ungug u karsilpi kaskata chaingapa rirkanchi?”.

⁴⁰ —Paikuna chasa tapuura, chi atun mandag ainingapami ka: “Kasami nuka niikichita: kai nukapa uchulla waugkikunata kamkuna chasa ruraskaka, nukata rurawagsinami rurarkangichi”.

⁴¹ —Chasa nispaka, paipa lluki ladu kaskakunataka kasami ningapa ka: “Kamkuna maldisiskakuna, nukapa ñawimanda anchuriichi. Mana wañudiru ninama rupangapa riichi, iaia kukuta i paipa anjilkunata rupachingapa kaskama. ⁴² Kamkunaka, nuka iarkaiwa kaura, mana mikui karawarkangichichu. Iakunaiwa kaura, mana upiangapa karawarkangichichu. ⁴³ Ñambipi ialispa purikuura, mana wasima

kaiawarkangichichu. Mana katangawa kaura, ñi ima mana churachiwarkangichichu. Ungug u karsilpi kaura, mana chaiawangapa rirkangichichu”.

⁴⁴ —Chiura tapungapami kankuna: “Taitiku, ñimauratak kam iarkaiwa u iakunaiwa kaskata, ñambipi purikuskata u mana katangawa u ungug u karsilpi kaskata kawaspapas, mana ñi imapas rurarkanchi?”.

⁴⁵ —Paikuna chasa tapuura, ainingapami ka: “Kasami nuka niikichita: kai uchulla waugkikunata imaura mana ñi imapas ruraskaka, nukata rurawagsinami mana ñi imapas rurarkangichi”.

⁴⁶ —Chi mana allilla ruraspa kagkuna, dil-tudupa llakii kaskamami ringapa kankuna. Allilla ruraspa kagkunakar, suma luar mana puchukari-diru kaugsai tiaskamami ringapa kankuna.

26

Jesusta wañuchingapa iuianakuskamanda

¹ Chi tukui ima rimaskata puchukaspaka, Jesús, paita katiraiagkunata nirka:

² —Kasami kamkuna iachangichi: paskua atun punchapa iskai punchallami pisiku. Chi punchami kai Runa Tukuska apii tukungapa ka, kruspi wañuchii tukungapa.

³ Chi punchallatata, iaia sasirdutikuna i sug judíu taitakuna tandarirkakuna Kaifás suti iaia sasirdutipa atun wasipi. ⁴ Chipika, paipura rimarinakurka, Jesusta pakalla apispa wañuchingapa.

⁵ Iuiarispa ninakurka:

—Kai atun punchakunaka, mana paita apichi-sunchi. Apichigpika, tukui runakuna, iachaspaka, nukanchiwami rabiaringakuna.

Jesuspa umapi, sug warmi suma asna asiti talliskamanda

⁶ Jesús, Betania puiblupimi karka, Simón suti runapa wasipi. Chi Simón, aicha ismui unguwa ñugpata karka. ⁷ Jesús mikuspa tiakuuraka, sug warmi kaillaiarka. Chi warmi, suma asna asiti iapa bali kulkiwa randispa, marmul rumi butillapi apaspami kaillaiarka. Nispaka, Jesuspa umapimi asitita tallirka. ⁸ Paita katiraiagkuna, chasa kawaspaka, rabiarispa, kasami kikinpura ninakurka:

—¿Imapatak ianga tallí? ⁹ Chi asitita achka kulkimanda katuspa, mana ñi imapas iukaskakunata chi kulkikunata karangapami chaiakurka.

¹⁰ Jesuska, chasa uiaspa, nirkakunata:

—¿Imapatak kai warmita ninakungichi, mana allilla ruragta? Paika allillami rurawarka.

¹¹ Ñi ima mana iukagkunata imaurapasmi iukangapa kangichi. Ikuti nukataka sug ratullami kawawanakungichi. ¹² Kai warmi suma asitiwa talliwaskaka niraijanmi, nukapa kuirpu wañuskata pambangapa ña allichiska sakigsina.

¹³ Kasami nuka niikichita: tukui alpapi, maipipas nukamanda Alli Willaita willaskapi, kai warmi ima rurawaskatapas parlangapami kankuna, paimanda mana kungarispalla.

Jesusta apichingapa, Judas Iskariote maskaska-manda

¹⁴ Nigpika chunga iskai Jesús agllaskakunamanda Judas Iskariote sutika, iaia sasirdutikunapagma rispa, ¹⁵ tapurkakunata:

—Nuka kamkunata Jesusta apichigpika, ¿maituku kulkitak karawantrangichi?

Chiura, paikuna ainirkakuna:

—Kimsa chunga kulkimi kamta karasunchi.

¹⁶ Chasa kulki chaskispaka, Judas maskai kallarirka, imasa Jesusta apichingapa.

Iaia Jesús, ña wañungapa chaiakuura, katiraiag-kunawa mikuskamanda

¹⁷ Tanda mana libadurawa mikudiru atun punchakuna kallariura, chi punchaka Jesusta katiraiagkuna, kaillaiaspa, tapurkakuna:

—Paskua punchapa mikui kam mikungapa, ¿maipitak munangi, nukanchi allichigringapa?

¹⁸ Chiura, Jesuska ainirka:

—Riichi Jerusalén puibluma, kasa suti runapa wasima. Paita nigriichi: “Nukanchita iachachig taitami kachamú, kamta ningapa: ‘Nukapa puncha, ñami chaiamu. Nuka munakunimi, kamba wasipi katiraiawagkunawa paskua mikungapa’.”

¹⁹ Chasa uiaspa chi katiraiagkuna, imasa Jesús niskasina ruragrispaka, allichirkakuna, paskua mikungapa.

²⁰ Ña tutaiauraka, Jesús paipa chunga iskai agllaska runakunawanta tiarigrirka. ²¹ Tukukuna mikuspa tianakuura, Jesuska nirkakunata:

—Kasami nuka niikichita: kamkunapuramanda, sugmi apichiwangapa ka.

²² Chasa uiaspa, iapa llakirirkakuna. Nispaka tukuikuna, sug suglla tapui kallarirkakuna:

—Taita waugki, ¿nukachu apichingapa kaiki?

²³ Jesuska ainirkakunata:

—Kai platupi nukawa maki churagpurami api-chiwangapa ka. ²⁴ Imasami ñugpamandata willaraiá: chasallatami kai Runa Tukuskata pasari-wangapa ka. Chasa kagpipas, jai, chi runa apichi-wag! Chasapaka, chi runa mana tiagsamunmi.

²⁵ Chasa uiaspaka, Judas Jesusta apichingapa kagka tapurka:

—Iachachig taita, ¿nukachu apichingapa kaiki?

Chiura, Jesuska ainirka:

—Ari, kammi kangi.

²⁶ Chara mikunakunkama Jesús, tandata makipi charirispa, “Pai Siñur” Taita Diusta nirka. Tandata pitichispa, katiraiagkunata kuaspa, kasami nirka:

—Chaskiwaichi, mikungichi. Kai, nukapa kuir-pumi ka.

²⁷ Nispaka, sug binu kupata makipi charirispa, “Pai Siñur” Taita Diusta nispa, paikunata kuaspa, kasami nirka:

—Tukuikuna upiaichi. ²⁸ Kai, nukapa iawarmi ka, Taita Diuswa i runakunawa ikuti pasinsia-chirispa sumaglla tukungapa. Achkakunamanda-mi chi iawar lluggispa, icharingapa ka, pandarii-kunata pasinsiangapa. ²⁹ Kasami niikichita: kai ubas iaku mana mas upiangapa kanichu, imaura nuka Taitapa suma mandai puncha chaiankama. Chi punchami musu binuta ikuti kamkunawa upiangapa kani.

Jesusta mana rigsinichu, Pedro ningapa kaska-manda

³⁰ Mikuska^{ramanda}, kantaspaka, Olivos lumama rirkakuna. ³¹ Chipi, Jesuska nirkakunata:

—Kasami ñugpamanda librupi willaraiá: “Ubija kawagtami wañuchisa. Chiura paipa ubijakuna, kasama chasamami mitikungapa kankuna”. Chasallatami kamkuna, kai tuta nukata mana rigsiwagsina sakiwaspa, mitikungapa kangichi. ³² Nuka, wañuspa kaugsarispaka, Galilea alpapimi ñugpa kagriza. Chipimi kawarisakichita.

³³ Chiura, Pedroka nirka:

—Kamta tukuikuna sakigpipas, nukakar ñi imaurapas mana sakingapa kaikichu.

³⁴ Jesuska nirka:

—Kasami nuka niiki: kai tuta, gallu manara kantagpimi kamka kimsa biaji nukamanda ningapa kangi: “Paita mana rigsinichu”.

³⁵ Pedroka ainirka:

—Kamwa wañungapa chaiawagpipas, ñi imaurapas mana chasa ningapa kanichu.

Tukui Jesusta katiraiagkuna, chasallata nirka-kuna.

Jetsemaní wirtapi, Jesús Taita Diusta mañaska-manda

³⁶ Jetsemaní suti wirtapi chaiagrispaka, Jesuska katiraiagkunata nirka:

—Kaillapi tianakuichi, nuka chi ladu Taita Diusta mañaspa rimagrinkama.

³⁷ Chasa nispa, Pedrota i Zebedeopa iskai wam-brakunata pusaspa, mas karuajma rirkka. Chipika, llakii irkiaimi tukurka. ³⁸ Nispaka, chi kimsandi-kunata nirka:

—Nukata iapa llakii wañungasinami iuiachi-waku. Kamkuna, kaillapi suiawaichi, nukasina mana puñurispalla.

³⁹ Chasa nispaka, mas ñugpasinama rispa, al-pama tupagta kumurispa, Taita Diusta mañai kallarirka, kasa nispa:

—Nukapa Taitiku, pudirigpika, kai iapa llakiita* anchuchiwai. Nuka chasa munakugpipas, nuka imasa munaskasina mana tukuchu. Kam imasa munaskasina rurai.

⁴⁰ Chasa nispa, chi kimsandikunapagma kutispaka, puñunakuskata tarigrispa, Pedrota nirka:

—¿Manachu ñi sug ratullapas nukawa rigcharaiangapa pudirkangichi? ⁴¹ Mana puñurispalla, Taita Diusta mañanakuichi, tukui mana allilla ruraikuna kamkunata mana chaiachu. Sungupi allilla rurangapa munanakuspapas, kuirpupika iapa sambami kangichi. Chiwami mana pudingichi, allilla rurangapa.

⁴² Chasa nispaka, ikuti rispa, Taita Diusta mañarka, kasa nispa:

—Taitiku, kai iapa llakiita† mana anchuchiwai pudiringapa kagpika, kam imasa munaskasina rurai.

⁴³ Sug ratuma ikuti paikunapagma kutiura, puñunakuskata tarigrirka. Paikunapa ñawi, di-puñui wañunakurka.

* ^{26:39} “Kai winja kupata”, iapa llakiitami niraiá. † ^{26:42} “Kai winja kupata”, iapa llakiitami niraiá.

44 Chasa kawaspaka, paikunata sakispa, Taita Diusta imasami ñugpata mañakurka: chasallata-mi kimsama mañarka. **45** Nispaka, ikuti paikuna-pagma kutispa, nirka:

—Kunaura samariichi, puñuichi. Nukapa ura chaiarkami. Kai Runa Tukuska, mana allilla rurag runakunapa makipimi ña urmarka. **46** Atariichi. Akushi. Apichiwag runa, ñami kaillaiamuku.

Jesusta apiskakunamanda

47 Jesús chasa rimakugllapi, Judaska chipi chaiagrirkka. Chi runa, Jesuspa chunga iskai agllaskakunamandami karka. Chi runawaka iapa achkakunami chaiagrirkakuna, ispada i garutikuna charispa. Paikunaka, iaia sasirdutikuna i sug judíu taitakuna kachaskakunami karkakuna.

48 Chi Judas, manara rispalla, willaska karka, kasa nispa: “Maikanta nuka muchasa; chimi ka. Chita apingichi”. **49** Imasa niskasina chaiagringallawa, Jesuspagma kaillaiaspa, nirka:

—Puangi, iachachig taita —. Chasa nispaka, paita mucharka.

50 Jesuska nirka:

—Waugki, ¿imapatak samukungi?

Chiuralla, kaillaiaspa, Jesusta apirkakuna.

51 Chasa kawaspaka, sug Jesuswa kagpura, maki suniaspa, ispada surkurka. Nispaka, iaia sasirdutipa lutrinta piaspa, sug rinri ialigta kuchurka.

52 Jesuska, paita nirka:

—Kamba ispadata churachidirullapita wakachii. Ispadawa wañuchinakugka, ispadallawan-tami wañuchii tukunga. ⁵³ ¿Manachu iachangi: nukapa Taitata nuka mañagpika, kunauralla mana kuintai pudingasina anjilkunatami kacha-muwantra? ⁵⁴ Chasa tukugpika, ¿imasatak ima nukamanda willaraiaskasina allilla tukunga?

⁵⁵ Chasa nispaka, Judaswa riskakunata nirka:

—¿Imapatak nukata, sisaitasina ispadá i garuti kaspikunawa apiwangapa samunakungichi? Tukui punchakunami Diuspa atun wasi ukupi nuka iachachispa tiakurkani. Chipika, ¿imapatak mana apiwarkangichi? ⁵⁶ Nigpika iukarkami, tukui kasa pasaringa, ñugpamanda Santu Isipituwa rimagkuna willaskasina tukugsamungapa.

Chiura Jesusta tukui katiraiagkuna, paillata sakispá, mitikurkakuna.

*Judíu taitapura sugllapi tandariska kaskapi,
Jesús kaskamanda*

⁵⁷ Jesusta apispaka, Kaifás suti iaia sasirdutipa wasima chaiachigrirkakuna. Moisés ima niskata iachachig taitakuna i sug judíu taitakunapas, chipi tandariska karkakuna. ⁵⁸ Pedroka, karu karullapi katichispa, chi wasi kanchakama chaiagrirká. Nispaka, iaikuspa, chi wasi kawag runakunawa tiarigrirká, kawangapa: Jesusta, ¿imami pasarig-samú?

⁵⁹ Iaia sasirdutikuna i tukui judíu taitakunapas maskanakurka, pipas maski llullaspapas willantra, ima pandariipas Jesús iukagta; chaska, paita wañuchingapa pudingapa. ⁶⁰ Achkakuna

paimanda llullaspa willanakugpipas, manima pandariikuna iukagta tarirkakuna. Katimakar, iskaikunaka chaiagrirkakuna, ⁶¹ kasa nispa:

—Kasa niskatami uiarkanchi: “Nukami pudini, Diuspa atun wasita puchukangapa; nispaka, kimsa punchallapi ikuti saiachingapa”.

⁶² Chasa uiaspaka, iaia sasirduti, saiarispa, Jezusta tapuchirka:

—Kammandá mana allilla rimanakuskataka, ¿imapatak mana ainingi?

⁶³ Jesuska, ñi ima mana ainirka. Chiura chi iaia sasirdutika, paita nirka:

—Kamta diltudupa kaugsag Taita Diuspa ñawi-pimi niiki, kasa willangapa: ¿kamchu kangi Cristo suti Taita Diuspa wambra?

⁶⁴ Chiura, Jesuska ainirka:

—Sutipami kam chasa nukamanda ningi. Kaspasmi niikichita: kai Runa Tukuskata kawanagapami kangichi, tukui manduiug Taita Diuspa alli ladu tiakugta. Suma luarmanda puiukunapi samukugtapasmi kawawangapa kangichi.

⁶⁵ Chasa uiaspaka, chi iaia sasirdutika, iapa rabiarispa, kikinpa katangata llikichirirka, kasa nispa:

—Kikin Taita Diussina tukuspami willariku. ¿Imapatak sugkunata suianakusunchi, paimanda imapas willangapa? Ñami nukanchi kikin uiarkanchi, imasa Taita Diussina tukuspa willarigta. ⁶⁶ Kamkuna, ¿imatak ningichi?

Chiura chi taitakuna, Jesusmanda ainirkakuna:

—Paita wañuchiimi chaiá.

⁶⁷ Chasa ainispaka, Jesusta ñawipi tukaspa, puñitiaspa rurarkakuna. Sugkunaka, paita ñawi kilpaspa, piaspas, ⁶⁸ ninakurka:

—Kam Taita Dius agllaska Cristo kaspaka, willamui: ¿pitak kamta piarka?

Jesusta mana rigsinichu, Pedro niskamanda

⁶⁹ Chikama Pedroka, chi wasi kanchallapimi tiakurka. Chiura sug kawag warmi, kaillaiaspa, paita tapurka:

—¿Manachu kampas, chi Galileamanda Jesuswa purikurkangi?

⁷⁰ Pedroka, chasa uiaspa, tukuikunapa ñawipi ainirka:

—Manima iachanichu, kam imamanda chasa rimakugta.

⁷¹ Chasa ainispaka, atarispa, iaikudiru atun punguma rirkas. Ikuti chipipas sug warmi, paita kawaspaka, chipi kagkunata nirka:

—Kai runapasmi chi Nazaretmanda Jesuswa purikurka.

⁷² Pedroka, ikuti chasa uiaspa, ainirka:

—Diuspa ñawipimi niiki: nuka mana chi runata rigsinichu.

⁷³ Ikuti sug ratullapi, chipi kagkunapas, kailla-iaspa, Pedrota nirkakuna:

—Kampas, sutipami chi runapura kangi. Kamba rimaillapimi allilla rigsirí, paiwa kampurakuna kagta.

⁷⁴ Chiura Pedroka, kikinmanda mana suma rimarispa, nii kallarirka:

—Nukaka, Diuspa ñawipi sutipami niikichita, mana llullaspalla. Nukaka, chi runata mana rigsinichu.

Pedro chasa nigllapika, gallu kantarka. ⁷⁵ Chiura iuiarigsamurka, imasa Jesús kikin Pedrona nigta: “Gallu manara kantagpimi kamka kimsa biaji nukamanda ningapa kangi: ‘Paita mana rigsinichu’.” Chasa iuiarigsamuspaka, kanchama llugsispa, dillakii wakai kallarirka.

27

¹ Pakarigllapi, iaia sasirdutikuna i judíu taitakuna, tukuikuna tandarispaka, Jesusmanda rimanakuspa iuiarirkakuna, paita wañuchingapa. ² Chasa iuiarispaka, paita wataspas, Pilatos suti mandagpagma chaiachigrirkakuna.

Judas Iskariote sipiriskamanda

³ Tukui chasa uiaspa, Judas Jesusta apichigka kawarka, Jesús sutipa wañuchii tukungapa kagta. Nispaka, kikin mana allilla ruraskamanda llakii piarka. Chi kimsa chunga kulkita iaia sasirdutikunata i sug taitakunatapas kutichigrirka, ⁴ kasa nispa:

—Nukaka, kunaurami iuiariwarka, mana allilla ruragta. Ni ima pandariipas mana ruraska runatami wañuchingapa apichirkani.

Paikunaka nirrkakuna:

—Nukanchitaka, ¿imatak ninkangi? Chika, kam kikinllami iachankangi.

⁵ Chasa uiaspa Judaska, Diuspa atun wasi ukuma kulkikunata sitaspa, rirka sipiringapa.

6 Iaia sasirdutikunaka, chi kulkikunata tanda-chispa, nirkakuna:

—Kai kulkika kanmi sug runata katuska; chasaka, paita wañuchingapa. Chimandami michá, Taita Diusta karaska kulkikunawa chapungapa.

7 Chasa nispaka, tukui iuiarirkakuna, chi kulkikunawa manga ruradiru suti alpata randingapa. Karunigmanda runakuna samuspa wañuskakunata pambangapami randirkakuna.

8 Chasamandami kunankama chi alpata sutichiska kapunkunata: “Iawar alpa”.

9 Chasami tukugsamurka, imasa Jeremías suti Santu Ispirituwa rimag ñugpata willaskasina. Kasami willaraiarka:

Israelmanda runakuna,
kimsa chunga kulki kuaskata ikuti sitaska kaskatami tandachirkakuna.

10 Chikunawaka, manga ruradiru alpata randirkakuna.

Chasami atun Taita Dius nukata: “Rurangi” niwaska karka.

Mandag Pilatos kaskapi, Jesús kagriskamanda

11 Jesús, mandag Pilatos kaskapi saiarigrirka. Paitaka, Pilatos tapuchii kallarirka:

—Kam, ¿judiukunapa atun mandagchu kangi?

Chiura, Jesús ainirka:

—Sutipami kam chasa nirkangi.

12 Iaia sasirdutikuna i sug taitakunapas Jesus-manda mana allilla ruragta nispa juchachinakugpipas, paika tukuipimi upalla karka. **13** Chimanda Pilatoska, paita tapurka:

—¿Manachu uiakungi, kam achka mana allilla ruraskakunata willanakugpipas?

¹⁴ Jesuska, ñi imapas mana ainirka. Chimanda Pilatos, iapa ujnarispa kawarka.

Jesusta wañuchigriichi, Pilatos niskamanda

¹⁵ Wata watapi atun puncha chaiaura, Pilatos iacharka, sug maikan karsilpi kaskata runakuna mañaskata kacharinga. ¹⁶ Chi punchakuna, tukukuna rigsiska [Jesús] Barrabás suti runami karsilpi wichkuraiarka. ¹⁷ Tukui runakuna tandariska kaura, Pilatos tapurkakunata:

—¿Maikantatak kamkuna munanakungichi, nuka kacharingapa: [Jesús] Barrabasta u Cristo suti Jesusta? —. ¹⁸ (Pilatos allillami iacharka, ianga Jesusta mana munaspa, wañuchingapa munanakugta. Chimandami chasa chipi kagkunata tapurka.)

¹⁹ Chiuraka, Pilatos justisiai ruradirupi tia-kuskama, paipa warmika kasa nispa kacharka: “Chi alli runata ianga kawai. Nuka, kunantuta iapa mana sumami paimanda muskurkani”.

²⁰ Chikamaka iaia sasirdutikuna i sug taitakunapas, chipi kagkunawa chapurispa chapurispa rirkakuna, kasa nispa:

—Mañaichi, Barrabasta kacharichu. Jesustaka wañuchichu.

²¹ Ikuti Pilatoska tapurkakunata:

—Chi iskai runakunataka, ¿maikantatak kamkuna munanakungichi, nuka kacharingapa?

Chiura, tukui chipi kagkuna kaparirkakuna:

—Barrabasta.

²² Chasa uiaspaka, Pilatos tapurkakunata:

—Nigpika, ¿imatak munanakungichi, kai Cristo suti Jesusta nuka rurangapa?

Chiura, tukuikuna kaparirkakuna:

—Kruspi churaspa wañuchii.

²³ Pilatos tapurkakunata:

—Kamkunataka, ¿imapitak kawarí, mana allilla ruraska kagta?

Paikunaka, mas sinchi kaparispa, ikuti nirka-kuna:

—Kruspi churaspa wañuchii.

²⁴ Chasa iapa kaparispa uiarinakugmanda, Pilatos iuiarirka, pai ñi imapas mana pudingapa kagta, kispichingapa. Nispaka, chipi kagkunapa ñawipi iakuwa maki maillarirka, kasa nispa:

—Kai alli runa kamkunapa makipi wañuchii tukungapa kaskamanda, nukataka mana iuiachi-wanchu, ñi ima kulpa iukagsina. Chika, kamkunta-mi chaiangapa ka.

²⁵ Chiura tukui chipi kagkunaka, kasa ainirka-kuna:

—Ari, chi runa wañuchii tukuskamanda, nukanchita i nukanchipa wambrakunata imasa chaiaskasina chaiachu.

²⁶ Chasa uiaspaka Pilatoska, Barrabasta kacharirka. Jesustakar mana llakispalla iapa asutichirka. Nispaka, suldadukunapa makipi sakirka, paikuna kruspi klabaspa wañuchingapa.

²⁷ Chiura chi mandagpa suldadukunaka, Jesusta wasi kanchamalla pusarkakuna. Chipika, tukui suldadukuna tandachirirkakuna. Jesús kas-kapi muiugta saiarirkakuna. ²⁸ Nispaka, paipa

katangata surkuspa, sutipa mandagsina kawaringapa, pichi katanga katachirkakuna. ²⁹ Ispinkunalla llaugtu simbaspa, paipa umapi churachirkakuna. Pukunga bara alli makipi charichispaka, ñugpa ladu kungurispa, muchanakugsina burlarinakurka, kasa nispa:

—Puangi, kam judiukunapa atun mandag. ¿Allilachu kapuangi?—. ³⁰ Chasa ninakuspaka, paita tukaspa, pukungata kichuspa, chillawanta umapi pianakurka. ³¹ Paita chasa asiskauramandaka, pichi katangata surkuspa, ikuti kikinpata churachirkakuna.

Jesusta kruspi klabagriskakunamanda

Chi wasimandaka Jesusta llugsichirkakuna, paita kruspi klabagringapa. ³² Rinakuskapika, Sirene puiblumanda Simón suti runa, ñambipi tuparka. Chi runataka Jesús markaspa apakuska krusta markachirkakuna.

³³ Gólgota suti pambahami Jesusta chaiachigirkakuna. (Chi Gólgota niraianmi: “Uma Tullu pamba”.) ³⁴ Chipika, mira kupal chapuska binu paita karankurka upiangapa. Paika, chi binuta tantiaspa, mana munarka upiangapa.

³⁵ Jesusta kruspi klabaspaka, paipa katangakunataka suirtipi pugllarkakuna, iachangapa: imasami chaiá, paipura sug sug apangapa. ³⁶ Nispaka, chipi tiarirkakuna, paita kawanakungapa.

³⁷ Kruspi, Jesuspa uma awa ladu, sug willaraiskami churarkakuna, kawaspa, imamanda wañuchii tukukugta iachangapa. Chipi, kasami

niraiarka: “Kaimi ka Jesús suti judiukunapa atun mandag”.

³⁸ Chillapita, iskai sisai kunata kruspi klabaspa saiachirkakuna: sugtaka Jesuspa alli ladu, sugtaka paipa lluki ladu. ³⁹ Chipi ialinakug, Jesussta kawaspaka, uma kaima chima chabsichirispa, kaminakurka, ⁴⁰ kasa nispa:

—Kamsina ningi, Diuspa atun wasita lim waglli-chispa, ikuti kimsa punchallapi saiachingapa; kunaura kam kikin kispichirii. Kam sutipa Taita Diuspa wambra kaspaka, krusmanda uraikui.

⁴¹ Chasallata iaia sasirdutikunapas, Moisés ima niskata iachachig taitakuna, sug taitakunawapas, Jesusta iapa unžaspa ninakurka:

⁴² —Chiins, sugkunata kispichigsamurkasi. Nigpika pai kikinka, mana pudí kispichiringapa. Israelmanda runakunapa atun mandagsi ka. Kunaurakar, krusmanda kikinlla uraikuchu. Chasa kawaspami paimanda suma iuiarisunchi. ⁴³ Taita Diusllatasi iuiaspa karka. “Taita Diuspa wambrami kani” nikurka. Sutipa Taita Dius paita kuiagpika, kunaura kispichigsamuchu.

⁴⁴ Sisaikuna Jesuswa sugllapi kruspi kagkunapas, chasallata kaminakurka.

Jesús wañuskamanda

⁴⁵ Ņa chaugpuncha tukuuramanda chaugpi chisikama, tukui alpa tutaiagsamurka. ⁴⁶ Chaugpi chisi kaura, Jesuska sinchi kapariiwa kaparirka, kasa nispa:

—Elí, Elí, ¿lema sabaktani?—. Chi niraianmi: “Nukapa Dius, nukapa Dius, ¿imapatak nukata sapalla sakiwangi?”.

⁴⁷ Chasa uiaspaka, chipi saianakugpura nirka-kuna:

—Kai runa, Elías suti ñugpamanda willagtami kaiaku.

⁴⁸ Chasa iuiaringallawaka, sug paipura saiana-kuskamanda kalparka. Sug ispunja apispa, chi-wa winja binuta jukuchispa, chaglla puntapi churarka, Jesuspa simima atarichispa, chupachin-gapa. ⁴⁹ Sugkunaka nirkakuna:

—Ianga kawai. ¿Sutipachu Elías samú, paita kispichingapa?

⁵⁰ Jesuska, ikuti sinchi kaparispa, paipa ispiri-tuta Taita Diusta mingaspa, wañurka. ⁵¹ Wañuglla-pi, Diuspa atun wasi ukupi atun linsu arkaiaska, awanigmanda ura ladukama chaugpi chaugpimi llikirigsamurka. Alpapas kuiurirkakuna. Rumi piña-kunapas, chaugpi chaugpi pakirirkakuna. ⁵² Chi-wanka, wañuskakunapa bubidakunapas paskarirkakuna. Taita Diusmandalla kaugsaspa wañus-kakuna, Jesús kaugsariskauramanda, achkakunapasmi kaugsarirkakuna. ⁵³ Nispaka, pambra-riaskamanda llugsispa, Taita Diuspalla kaska Jerusalén puibluma iaikugrirkakuna. Chipika, achka runakunatami kawachirirkakuna.

⁵⁴ Alpa iapa kuirikugmandaka, kapitan i paiza Jesusta kawanakugka, ima pasarikuskata kawaspaka, iapa mancharispa, nirkakuna:

—Kai runa, sutipami Taita Diuspa wambra karka.

⁵⁵ Achka warmikunapasmi chipi karkakuna, karumandalla kawaspa. Paikuna karkakunami

Galilea alpanigmanda Jesusta sugllapi katiraiag-kuna, paita imapipas aidaspa.⁵⁶ Paipura karkakunami María Magdalena, Zebedeopa wambra-kunapa mama i sug María sutipas; chi María, Santiago i Josepa mama.

Jesús pambai tukuskamanda

⁵⁷ Ña chisiakuuraka, Arimatea puiblumanda José suti achka iukag runaka Pilatospagina rirka. Chi runapas, Jesús iachachikuskata iuiai apakurka.⁵⁸ Chi runaka, Pilatospagpi iaikugrispa, Jesuspa kuirputa mañarka. Chiura, Pilatoska nirka:
—Allillami ka. Apaichi.

⁵⁹ Chiura Joseka, Jesusta krusmanda uraiku-chigrirka. Nispaka, musu linsuwa maituspa, murtajarka.⁶⁰ Sug rumi piñapi, José iukarka atun utkuchiska; chipika, kikin pambai tukungapa. Chipimi Jesuspa kuirputa churagrirkakuna. Nispaka, utku punguta sug atun rumiwa wichkaspa, sakirkakuna.⁶¹ José riura, María Magdalena i sug Mariapas chi pungu ñugpa ladu tiarispa kidarkakuna.

Jesuspa kuirpu pambaraiaska punguta, suldadukuna chapanakuskamanda

⁶² Warda punchapa allichidiru puncha ña ialiura, kaiandi iaia sasirdutikuna i fariseokunaka Pilatospagina chaiagrirkakuna,⁶³ kasa nispa:

—Taita waugki, nukanchi iuiarirkanchimi: chi llulla runaka, kaugsakunkama kasami nirka: “Kimsa punchapika ikutimi kaugsaringapa kani”.⁶⁴ Chimanda, suldadukunata kachapuai, pambraiaska punguta chapanakuchu, kimsa puncha ialinkama. Mana kagpika, paiwa purigkuna,

kuirputa apagrispa, ningakunami: “Wañuskaka, sutipami kaugsarirka”. Chasa llullachigpikuna, chi runa ñugpa llullachiskakunamandapas mas mana allillami tukugsamungapa ka.

⁶⁵ Chiura, Pilatos nirka:

—Suldadukunami iukangichi. Pusaichi. Kamkuna imasa munaskasina ruragliichi.

⁶⁶ Chiura paikuna, rispa, pambaraiaska punguta siñalaspa, mas suma wichkagrirkakuna. Nispaka, suldadukunata sakirkakuna, chipi chapanakungapa.

28

Jesús kaugsariskamanda

¹ Judiukunapa warda puncha ña ialiska kaura, simana kallarii puncha u dumingu pakari-kuuraka, María Magdalena sug Mariawa rirkakuna Jesús pambaraiaskama, kawangapa. ² Chiura alpa, iapa kuiurigsamurka. Atun Taita Diuspa anjilsi, suma luarmanda uraikumuspa, chima kailaliaspa, kawarigsamurka. Nispaka, kilparaiaska rumita anchuchispa, chi awalla tiarirka. ³ Chi anjil, rilampa punchaiachiisiasi kawarirka. Katangapas, iapa iura puiusiasi kawarirka. ⁴ Chasa kawaspaka, chi pambraiaska punguta chapanakug suldadukuna, iapa mancharispa, chugchurispa, wañuskasinasi alpama urmarkakuna.

⁵ Warmikunataka, anjil nirka:

—Mana manchanakuichi. Iachanimi: kamkuna, Jesús kruspi wañuskatami maskanakungichi. ⁶ Kaipika mana kanchu. Imasami pai kikin nirka: chasami kaugsarirka. Pai churaska

kaskata kawagsamuichi. ⁷ Kawaspaka, utka rii-chi. Paita katiraiagkunata willagriichi: “Pai Jesús wañuska, ñami kaugsarirka. Ñugpami Galilea alpama ringapa ka. Chipimi kawanakungapa kangichi”. Ñami willarkaikichita.

⁸ Chi warmikunaka, chasa uiaspa, chimanda utkalla anchurirkakuna. Mancharispa, alli iuiarispa, kalparkakuna, Jesusta katiraiagkunata willangapa. ⁹ Rinakugllapi, Jesús kikinka paikunata kawarirka, “Puangi” nispa. Chiura paikuna, kungurispa, chakita ugllaspa, paita mucharkakuna. ¹⁰ Chiura, Jesuska nirkakunata:

—Mana manchanakuichi. Riichi; nukata katiraiawag waugkikunata willagriichi, Galilea alpama richukuna. Chipimi kawawangapa kan-kuna.

Chapanakug suldadukuna imasa willagriska-manda

¹¹ Warmikuna rinakunkama, suldadukuna pambaraiaska punguta chapanakug, Jerusalén puibluma sugkuna rirkakuna, iaia sasirdutikunata tukui imasa pasarigta willagringapa. ¹² Chasa uiaspaka, tukui taitakunawa tandachirinakuspa, sugllasina iuiarigsamurkakuna, chi suldadukunata achka kulki karangapa. ¹³ Kasasi suldadukunata nirkakuna:

—Ningichi: “Tuta nukanchi puñunakunkama, Jesusta katiraiagkuna kuirputa llugsichispa apar-kakuna”. ¹⁴ Mandag Pilatos iachagsamugpika, nukanchimi paita imasapas nisunchi. Chasaka, kamkunata ñi imapas mana pasaringachu.

¹⁵ Chi suldadukuna, kulki chaskispaka, imasa paikunata niskasina tukuikunata willanakurka. Chasa iachariskataka kunankamami judiukuna iuiankuna chasa kagta.

Jesús, pai agllaska runakunata ima mingaska-manda

¹⁶ Jesusta chunga sug katiraiagkunaka, Jerusalenmanda Galilea alpama rispa, Jesús ñugpata niska lumama chaiagrirkakuna. ¹⁷ Chipika, paita tarigrirkakuna. Paita kawaspaka, kungurigrirkakuna. Sugkunaka, Jesusta allilla kawanakusapas, iuanakurka: “¿Sutipacha kantra?”.

¹⁸ Kaillaiaspa, Jesuska nirkakunata:
—Taita Diusmi nukata kuawarka, sug luarpi i kai alpa luarpipas nuka tukuikunata mandangapa. ¹⁹ Chimandami tukui alpa suiu kachakichita, tukui runakunata iachachispa puringapa. Chasaka paikunapas, nukawami tukungakuna. Paikunataka, Taita Diuspa, Wambrapa i Santu Ispiritupa sutiwa baugtis spa puringichi. ²⁰ Iachachispa puringichi, nuka tukui kamkunata niskata rurangapa. Nuka, tukui punchakunami kamkunawa sugllapi kangapa kani, kai alpa imaura puchukarinkama.

Kaipimi Taita Dius Rimaku New Testament in Inga

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inga

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Inga

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
[7cb53c42-7354-5f68-b71b-5115a92bd97a](#)